

312172

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మే నెల 23-వ తేది గురువారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ పౌర్ణమి

సంచిక ౪౩
No 48

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

సువర్ణసుందరసము సర్వసవామేహములకు సంజీవివంటిది

ఎటువంటి సవామేహములైన నగుదుర్చును. ఇకాశైక్యములు
అనవసరం. నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్బలములు లేవు. అనే
కులు వాడి మెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున అను
భవము గల శ్రీ శ్రీ కేటూరిసుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడి
నది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును.

4 వెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0.
అర్బర సాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

తీర్తి శేషులైన రావుబహద్దూరు కందుకూరి

వీరేశలింగం పంతులుగారి గ్రంథములు

ప్రహసనములు, నాటకములు, భాషాంతరికృత నాటక
ములు, వచనప్రబంధములు, పద్యకావ్యములు, స్త్రీలకుపయో
గించు కథలు, పుస్తకములు, ఉపన్యాసములు, జీవచరిత్రలు,
సాహిత్యగ్రంథములు, పూర్వాంధ్రకపులు, శాస్త్రము మొద
లగునవి గలవు. క్యాటలాగనకు వ్రాసిన పంపబడును.

జయంతి గంగన్నగారు, బి. ఏ. యల్. టి.,
హైదరాబాద్, వీరేశలింగం హైస్కూలు, రాజమండ్రి.

WANTED.

Candidates for Wireless Telegraph and Sta-
tion Masters's Courses. Railway Fare PAID.
Boarding arrangements. Apply for Prospectus
and Application Form enclosing stamp As. 2.
ROYAL WIRELESS-TELEGRAPH COLLEGE
Clock Tower, DELHI.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల
విశేషమును చక్కగా గలిగించును, రుచికరమయినది. పుష్పము
లేదు. 15 తుల డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము 4

తగ్గు, ఉబ్బునము, కఫము, ల్హ, మొదలగు శాస్త్రకోశ
సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును
15 తుల డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.
.సి.వి.అందు కో, అయుర్వేదసమాజం, పెరిచేరి, నెల్లూరుకిల్లా.

వెల స్వల్పము! ఫల మధికము!!
చలువకు, చత్వారమునకు, తగిన స్వలోచ
నములు మంచి వస్తువుగా యివ్వగలవమర్థము.
వెట్టు-ఎండు వస్త్రా గడియారములు వస్తువుగా
ఒకేఖరారు ధరకు యివ్వబడును.

యిమ్మడి చలమయ్య, తెనాలి.

గొంది దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తునుగురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ 1-0-0. ప్రశ్నప్రతిక్షకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయు
ముకాలను తెలుపలేని సర్వకార్యములయందును జయము
పొందుటకు "జయశివరజి" తాయతు 1కి రూ 2-0-0. వి. పి.
ఖర్చును. 0-4-0. 102
వి. కె. శతగోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

హిందూదేశపు వర్తకులకు ప్రత్యేకసౌకర్యము

అన్నిప్రాంతములందు గల మాప్రాత, శాశ్వత కారాదారులు పలుమారు కోరుటచే మేము ప్రత్యేకముగా
జనరలు కమిషన్ శాఖను స్థాపించితిమి.

పీస్-గుడ్డు, కిరానా, కట్టరి, గ్లాసువేర్, ధాన్యములు, కెమికల్సు, వెండి, బంగారు,
హర్షాపైరి, రంగులు, వెయింటలు, స్టేషనరీ ఇతర షాన్సి సామానులు మొదలగు వాటికి మాకు ఏజెన్సీ
గలదు. ఇందుకు సంబంధించిన పనులను నిర్వహించుటకు మిక్కిలి అర్హత అనుభవము గలిగినట్టివారే నియమింపబడి
యున్నారు.

ఇతరులతరపున ఏజెంటుగా నుండి కమిషను పగ్గతిపైన వారిసామానులను మాకు పంపిన విక్రయింతుము.

స్ట్రీట్ లిగ్టింగులు, గంధకము అన్నిరకములది, లేబిల్సు మొదలగునవి మిక్కిలి సరసముగా సరఫరా
చేయగలము.

మిక్కిలి తృప్తికరముగా గమ్యస్థానమునకు చేరుటకై అర్హులు మిక్కిలి శీఘ్రముగా చేరునట్లు పంపబడును.
స్ట్రీట్ లిగ్టింగులు మిక్కిలి దగ్గర నుండు రైలుస్టేషనుకు ఇనాముగా సరఫరాచేయబడును. లేబిలులను మా కిచ్చిన ఇతర
లేబిలులుగల సామానులు కూడ సరఫరాచేయబడును.

తంజివిలాసము: సావక్ టెలిఫోను నెం 28496.

LALLUBHAI JECHAND SHAH

Wholesale Matches Merchant,

Factory Agent & General Commission Agent, 125, Nagdevi St., Bombay No 3

phone 23496.
Tele gram: Shravak.

నైమన్ రైలుబండివై బాంబులు వేయుట

హరేంద్ర భట్టచర్జి మాజీమోహన్ గుప్తాగారల వైకేసువిచారణ

నాసిక్, మే 21:—సిప్రీమ్ నెషన్లు జడ్జియేరుట హరేంద్ర చర్జి, మాజీమోహన్ గుప్తాగారలపై ఆయుధశాసనము, ఎక్స్‌ప్లోసివు ఆక్ట్‌లంద యారోజు ప్రారంభమయ్యెను. నైమన్ సంఘ సభ్యులను సందర్శించి నుండి మన్మాత్ గొంపోవు రైలువీధి బాంబులు వేసినను సేరముక్రింద వీరిని ప్రత్యేక గృహశాస్త్ర వేంజీస్ట్రీలు గారు విచారింపి 7-10-28 తారీఖున నెషన్లుకు సేయబడెను.

ప్రభుత్వము వారిపక్షమున ప్రభుత్వనాథులువాది సంగతి సందర్భములను పునర్వీక్షణ జేసెను. ముద్దాయి నిర్దోషి నని యనెను. నలుగురు అసెస్టర్లు నిశ్చయించి బకిరి.

మొదటి ముద్దాయి ప్లేడరును కెట్టుకొనలేదు. కోర్టువారు నమోదుచేసికొనిన సాక్ష్యమునంతయు పంగభావలో తేలికనని పరిగణించి యిందు కోరెను.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రైటింగులాభములు వడ్డీల నూట్టి నలుబదివంతున తీరిగి యిచ్చునధతులు యొక్కవివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు.

హిందూ దేశములో యిట్టి లాభములను చూపు కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా మని స్టేట్సుమెంట్ చేసినవారు 15-2-28 లేవిన ప్రచురించియున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు.

82-1 వి. కె. చెట్టి, కె.కె.బి. మద్రాసు. పోస్టుబాక్సు నెం. 150 ఫోను నెం. 2420 చీఫ్ ఎజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య, నార్తర్న్ సర్కారు, బెజవాడ.

నూతనవైద్యగ్రంథములు	
ఆంధ్రవిద్యుత్ పద్యాది	1-0-0
ఆంధ్రవిద్యుత్ పద్యాది	0-8-0
ఆంధ్రవిద్యుత్ పద్యాది	0-8-0
ఆంధ్రవిద్యుత్ పద్యాది	0-8-0
ఆంధ్రవిద్యుత్ పద్యాది	0-8-0
ఆంధ్రవిద్యుత్ పద్యాది	0-8-0
ఆంధ్రవిద్యుత్ పద్యాది	0-8-0
ఆంధ్రవిద్యుత్ పద్యాది	0-8-0
ఆంధ్రవిద్యుత్ పద్యాది	0-8-0
ఆంధ్రవిద్యుత్ పద్యాది	0-8-0

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంగ్‌షన్ మామిడివండ్లు, ఇంగ్లీషు మారగాయలు మార్కుటుధం ప్రకారము పంపబడును. మామిడిచెట్లు, ఇతర ఫలపుష్పములు, క్రొటనులు, ఇంగ్లీషు, స్వదేశీ మారకాయల పూలని త్రవములు క్రొత్తవిగా ఉన్నవి. క్యాటలాగు పంపుదుము.

Chandra Nursery P O Salem Junction

WANTED.
Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE Nai Sarak, Delhi.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము (స్వీతీయ ముద్రణము) చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

మహాత్మునిరాక, మదనపల్లె

మేనెల 20:—మహాత్ములవారు 15 వ తేదీ సాయంత్రము 9¹⁵ గంటలకు మదనపల్లె కరుదెంచిరి. అదియే కే చాలాకా లాతీతమై యుండినందువల్ల వారి కేలాటి తొందర నివ్వక బంగళాదరికి యెవరిని రానివ్వక తగుమైన కట్టుబాట్లనర్పించి యుండెను.

మరునాడు ప్రాతఃకాలము 6 గంటలకే సభజరుగునని తెలియచేయబడి యుండుటచే జనులు నిర్మితస్థలమునకు 6 గంటలకే రాసాగిరి. 6 గంటలకు మహాత్ములవారి కేలాటి శ్రమ నివ్వక విడిచినుండి పురవీధులనుండా సభా నిర్మితస్థానమునకు పూలేగింపుతో చేరిరి. అందందు స్త్రీలు మహాత్మునిపై పూల పువ్వులు కురిపించిరి. తదుపరి మహాత్ముని వేదికపై నెక్కి హిందీయ దుపన్యసింప మొదలీసిరి. శ్రీవారు చెప్పినదంతయు శ్రీయుతులు కొండా వెంటబుప్పయ్య పంతులుగారు ఆంధ్రమున అనునదింపుచుండిరి.

ఉపన్యాస సారాంశము

“నేనీ గ్రామముయొక్క వాతావరణము యిదివరకే విని యుంటినికాని, నే నిప్పుడు మాత్రము కనులార కనుగొంటిని. ఇక్కడ నాకు కలిగిన శ్రమ చాలవగ కుపశమించినది. నేనిట్లు యింకను రెండు దినము లుండవలయునని నివ్వగించుచుంటిగాని వ్యర్థంబైనదను నిలుచుటకు వీలులేదు. తుయరోగుల కిందు ప్రత్యేకముగ బోషణయమున్నది. విద్యుత్తులతోయు అభిలభారత జాతీయమహాసభ కధ్యక్షతవహించిన విశిష్టమృగాది దివ్యజ్ఞాన కళాశాల యిందే వెలసియుండుటచే వాటినికూడ సందర్శించి కుతూహలపడవై యుంటినిగాని నాకాగ్యక్రమము నకు భంగము కాగలదని విశ్వసించుకొంటిని. ఇందు జేరియుండు స్త్రీసంఘమునకల్ల నే శిక్షణజేయవలె, పోషకములూర! మీరు సీతామహాదేవివలె పవిత్రతలై పవిత్రతావిధానము కొనసాగింపనివ్వగించితిరేని యజ్ఞానసేవలవలె ఖద్దరు ధరించి దేశాభిమానులై దేశసాభాగ్యమునకు తోడ్పడుడు. స్త్రీలకు మానాభిమానములే భూషణములుగాని మీ పంటినిండా ధరించిన భూషణములు గావు”. తదుపరి పురుషులను గూర్చి నీరీతిగ ప్రసంగించెను.

“పోదరులారా! మనదేశము నిప్పుడు పూర్తిగ నావరించి యుండు మద్యపానపాపమును నిర్మూలించుడు. ఖద్దరుకట్టి నేర్చుడు. ఈకార్యక్రమమును కొనసాగింపనియెడల మనజాతీయ మహాసభ నిర్ణయించినరీతి 1930 సంవత్సరమునందు రామరాజ్యము స్థాపించలేము. అందరు శ్రద్ధవహించి ఆనాటికి సరిపడులుగ నుండుడు.”

తదుపరి పురసంఘమువారు, తాలూకాబోర్డువారు, విద్యాధిసంఘము వారు, అబలాభివృద్ధిసంఘమువారు తమతమ సన్మానపత్రముల నొసంగిరి. పురసంఘము తరపున 2245 రూప్యములు విద్యాధిసంఘముతరపున రూ 200 రెండు నూర్ల రూప్యములు స్త్రీసంఘము తరపున 80 ముప్పయి రూప్యములు సమర్పించబడెను. మహాత్ముని కొకగడియారమును సమర్పించగ యది 27 యిరుదియేడు రూప్యములవరకు పాట పాడబడి సమర్పించబడెను. సన్మానపత్రముల చట్టములు 4 నాలుగు రూప్యములకు నేలము నేయబడెను. వెరశి 2506 రూప్యముల మొత్తము మహాత్ములవారికి సమర్పించబడెను. పిమ్మట

బ్రిటిష్ గుడరీచ్ మీకొసం

గున దెద్దియను, బ్రిటిష్ తక్కువలో సౌఖ్యమును, ఎక్కువదూరమును గొంపోవ గలుగుట. రోడ్డునకు అంటిపోవును నిరపాయకరమే నిశ్చయము. మితప్యయమును చేకూర్చును.

మహాత్ముని వేదికదిగి మోటారునెక్కి జనుజను ధన్యులు మిన్నమునుండ మదనపల్లె వీడి కదిరికి వెళ్ళిరి. సుమారు పదివేల మంది ఎరకు జనులు వచ్చియుండిరి. మహాత్ముని ప్రసంగించు నప్పుడు అందరును నిశ్శబ్దముగ నాలకించుచుండిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

ద్వితీయ అఖిలభారత దేశీయ దేవాంగ మహాజనసభ - కోయంబత్తూరు

ఈ 1929 సం. జూలై 1, 2, 3 తేదీలలో కోయంబత్తూరునందు ద్వితీయ అఖిలభారతదేశీయ దేవాంగమహాసభ జరుపునట్లు ఏర్పాటు చేయబడెను.

మదరాసు పురపాలకసంఘ సభ్యులయిన శ్రీయుత, మ-రా-రా-శ్రీ, పిట్టి కుమారస్వామిశెట్టి, బి. ఏ. గారు సదరు మహాసభకు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించునట్లు కార్యక్త పూర్వకముగ నంగీకరించిరి.

గుంతకల్లు యంత్రాధికారులగు శ్రీయుత, రాయసా హెచ్ మిడతల హంపయ్య, యం. యచ్. సి. గారు, మరమగ్గు ములయొక్కయు, చేతిపనులయొక్కయు ప్రదర్శనాగారంబును దెబునట్లు ప్రీతితో సమైతించిరి.

మొనూరు సంస్థానోద్యోగులు శ్రీయుత, డాక్టరు, బి. యన్. పుట్టన్న, బి. ఏ. యస్. ఆర్. సి. యస్. ఈ. గారు యువక సమాజంబునకు సగ్రాసనాధిపత్యము నొందునట్లుగ ప్రేమతోడ నామోదించిరి.

మదరాసు వర్తకోత్తంసులును సమదర్శిని పత్రికా సంపాదకులును నగు శ్రీయుత, మ-రా-రా-శ్రీ పింజల గుబ్రు హ్యాయము నెట్టిగారు ధ్వజారోహణము నేమ నుత్సాహంబుగ నామోదించిరి.

ఈ సమయమునందే శ్రీదేవాంగ యువతీమణుల సమావేశంబునూడా జరిపించునట్లుగ నుద్దేశించబడెను.

పండితోత్తముల సమావేశంబును, వారికి యధోచిత సన్మానంబులును జరుపబడును.

దేవాంగసోదరు లందరును ఈ మహాజనసభ జయప్రదముగ నెంతేలుటకై ధారాళంబుగ ద్రవ్యసహాయముచేసి, యింకను వారివారి పట్టణములయందును, గ్రామములయందును విరాళముల రూపముగ నమూలుగావించి కోశాధిపతి పేరటకు ధనంబును బంపునట్లుగ మిక్కిలియుఁ బ్రార్థించుచున్నారము.

ప్రతినీధులు, ప్రేక్షకులు నందఱును, వారువారు నిప్పుడు వచ్చుటయును, వారివారికి నెట్టి సదుపాయములు గావలసి యుండుటయును, ఇక్కడ తగిన యేర్పాటులు జరుపుటకై నిచ్చటి కార్యవర్గులకుఁ చెలియఁచేయుచున్న నేమనొనుచున్నారము.

ప్రదర్శనము—మనవారిలో వర్తకులును, కార్మికులును, ప్రవర్తనంబునకై తమతమ వస్తువులను బంపుదురని యుత్సాహముతో నిరీక్షించుచున్నారము.

బుజుటి దేశములనుండి బాంబులుగ రాంగోరువారు తమ బాంబులను పంపుకొనవలయునని విన్నవించుచున్నారము.

సి యం. క్షీరామచంద్రశెట్టి, వి. అరుణాచలము శెట్టి, కార్యదర్శులు.

BRITISH
GOODRICH
NEW NON-SKID TYRES

ఆంధ్రదేశమున గాంధీమహాత్ముని సంచారము

ఈనెల 21 వ తేదీతో ముగిసెను

21 వ తేదీవరకు మొత్తము వసూలు 2,52,000

దీనిలో హైదరాబాదులో వసూలైన మొత్తము 10000 గాక 2,42,000 దామాషాలను
రోజుకు 6000 వంతున గిట్టినది.

మహాత్ముని సంచారము ఆంధ్రదేశమునందు 8-4-1929 తేదీని ప్రారంభమై
21-5-29 తేదీని ముగిసినది. మొత్తము 44 రోజులు

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యగారు ఈనెల 21 వ తేదీని కర్నూలునుండి పంపిన ప్రకటన ప్రకారము

ఆంధ్రదేశమున మహాత్ముని సంచారము ముగియుట

21 వ తేదీరాత్రి మహాత్ముడు
అదోనినుండి బొంబాయికి వెళ్లెను

“నిన్న సాయంకాలముతో ఆంధ్రదేశమున మహాత్ముని సంచారము పూర్తియైనది. నిన్న ఉదయమునకు మహాత్ముడు అదోని చేరెను. నిన్న రాత్రియే అటనుండి బయలుదేరి బొంబాయి వెళ్లెను. 44 రోజులు సంచారము జరుగుటచే అది చాల దీర్ఘమనియే చెప్పవచ్చును. వేసవికాల మగుటవలనను చాలచోట్ల తగిన సౌకర్యములు లభింపకపోవుటవలనను కలిగిన యిబ్బందుల వన్నిటిని మహాత్ముడు సహింపగలిగినందులకు మనము భగవంతునకు సమర్పితములను గావించవలసియే యున్నది. సంచారకార్యక్రమమును నిర్ణయించుటలోను, వివరములు దేర్చుటలోను, యెక్కువ శ్రద్ధను, దూరదృష్టిని వినియోగించినచో యిట్టి అసౌఖ్యమును, యిబ్బందియును కలిగియుండవలసి చెప్పక తప్పదు.

ముఖ్యములగు పట్టణములకు మాత్రమేగాక సరియైన ప్రయాణసౌకర్యములు లేకటి దారులగుండ నాటుగ్రామములకు గూడ మహాత్ముని తోడ్కొనిపోవుట కుద్దోంపబడెను. అటుల చేయనిచో ఆంధ్రజన సామాన్యము మహాత్ముని సందర్శించుటకును మహాత్ముని ఉపదేశములను తన్మూలముగా వినుటకును చాలి కనకాశ్రమ లభింపజాలదు. చుట్టుపట్ల నున్న గ్రామముల చాలి నొక పట్టణమునకు రావించినచో యీ యిబ్బందులను ప్రయాణక్రమమును మహాత్మునకు కలుగకపోవుట నిజమేగాని అట్టి అదర్శప్రాయమున స్థితి ఆంధ్రదేశమునం దింకను దొర్లడ వండున విరామము లేకుండ సంచార మొనరించుటయు తప్పని పరిణామయ్యెను. ఆగవలసిన సదుపాయములను మహాత్ముడు బనచేయుటకు నిన్న నిర్ణయించుటలో సరియైన యోచన జరుగక కుట్రచే, మహాత్ముని దర్శింపవలెనను కోరిక ప్రజలలో మితిమీరియుండుటచే నాకు విచక్షణలేకుండ అట్టి ప్రదేశములందు గుమగుడి మహాత్మునకు చాల అసౌకర్యమును కలతను కలుగజేసిరి. ఆయాస్థలములకు చేరుటకు ప్రయాణముచేయవలసిన మార్గముల దూరమును సరిగా గమనింపకపోవుట కార్యక్రమమును ముందుగానే గంటల ప్రకారము నిర్ణయించుట మున్నగునవిగూడ ప్రయాణములందు చాల అసౌకర్యములు కలుగుటకు తోడ్పడినవి. మహాత్మునకు అత్యధికముగ క్షేమము కలిగింపదగిన ఆక్రమములు జరిగినపుడు గూడ నొక చిరునవ్వునవ్వి మహాత్ముడు ధానిని గీటున బుచ్చు మండుట ముఖ్యముగా గమనింపదగిన విషయము.

అతిథ్యము నొసగినవారు అన్నిచోట్లను గూడ చాల అధికముగ నాదార్యముతోనే ఆదరించుచుండిరి. మహాత్ముని తో నున్నవారి కందరికిని కావలసినవానికంటె చాల హెచ్చుగనే సత్సౌకర్యమును సమకూర్చుచుండిరి. ఇందులకు మహాత్ముడు వారికిట్లు చాల సధికముగ కృతజ్ఞతను వెల్లడించెను. కాని తనతోనున్నవారి సౌకర్యములకొరకు అవసరముగను అమితముగను ధనమును వ్యయపరుచుట ఆనుచితమనియే మహాత్ముడు తలచుచుండెను.

మొదట నిర్ణయించబడిన కాలావధికి మరి పదిదినములదనుక చేర్చబడినను అన్ని జిల్లాలలోను అన్ని ప్రదేశములకును వెళ్లుటకు వీలులేకుండనే పోయినది. ముఖ్యముగా రాయలసీమ

లో మహాత్ముడు చాల కొద్ది స్థలములను మాత్రమే వెళ్లగలిగెను. అన్ని మండలములవారూను వ్యవధియుండగనే సంచారకార్యక్రమపట్టికలను పంపియున్నచో అన్ని మండలములలోను సరిగా సంచారము జరుగనట్లేర్పాటుచేయుటకు వీలుగానండెడిది.

కొన్ని పట్టణములవారు తగినరీతిని ధన మొసంగజాలక పోయినను ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మొత్తము మీద అన్ని మండలముల వారును క్షేమించనలేకుండనే పనిచేసి రని అంగీకరింపకతప్పదు. పట్టణములవారికంటె గ్రామములవారే అధికముగ నాదార్యమును చూపిరని గూడ చెప్పవలసి యుండును.

ప్రజలలో ఉత్సాహమును సందర్భవాళిలావయును అపరిమితముగా నుండుటచే మిక్కిలి దూరప్రదేశములనుండి గూడ చాలమంది ప్రజలువచ్చి మార్గమధ్యములందు గంటలకొలదిగా నిలిపించుచుండిరి. మహాత్ముని జయ అను జయినాదముల ద్వారా తమకు గల భక్త్యుత్సాహములను వెల్లడించుచుండిరి. ధన మొసగుటకు క్షేమించినవారు స్థలములు పుష్పచాలికలు స్వయముగ వేడికెన నూలుదండలు మున్నగువానిని సమర్పించుచుండిరి. కొన్నిచోట్ల వేలకొలది ప్రజలు మితిమీరిన దర్శనవాంఛలన మార్గములనుగూడ సరికట్టి చాలసేపు మోటారుకారుల నాపి వేయుచుండిరి.

నేటివరకు (21-5-29) లభించిన మొత్తము హైదరాబాదులో వసూలైన 10000 రూపాయలతోగూడ 2,52,000 కు చేరినదియైయున్నది. దాదాపు రోజుకు 6000 వంతున లభించినదిగాన ధనమునొసగు విషయమున యితరరాష్ట్రములకంటె ఆంధ్రరాష్ట్ర మెంతమాత్రమును వెనుకబడియుండలేదు.

ఇదివరకు సుప్రసిద్ధ బాతీయనాయకుల నెవ్వరినిగూడ నెన్నడునుమాడవట్టియు పట్టణముల కత్యంత దూరమునందున్న

ట్టియు గ్రామములకు గూడ మహాత్ముని పుడు వెళ్లియుండుటచే యీసంచారములన ఆంధ్రదేశమునం నత్యధిక మగు ప్రబోధముకలిగినది. ప్రజలకు మహాత్మునిపట్ల భక్తి నిరస మానముగలుగుటవలననే యీ సంచార మిటుల జయప్రథముగా నెరవేరినది. ఈరీతిగా బాతీయోద్యమ మహాకార్యమును కొనసాగించుటకు మహాత్మునకు సర్వేశ్వరుడు దీర్ఘాయురారోగ్యముల ననుగ్రహించుగాక. మహాత్మునిబోధనలను కొనసాగించుటకు సద్భావమును క్షేమిని సర్వేశ్వరుడు ప్రజలకు ప్రసాదించునుకాక” అని వేంకటప్పయ్యగారు వ్రాసిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

బీహార్ బరిస్టరాష్ట్రముల పరిపాలనాని వేదిక

ద్వంద్వప్రభుత్వము జయించిన దని
ప్రభుత్వమువారు నుడువులు

కలకత్తా, మే 21:—1927-28 బీహార్, బరిస్టరాష్ట్రముల పరిపాలనా నివేదికలో ద్వంద్వప్రభుత్వము జయముగాంచిన దని నుడువులు ప్రభుత్వమువారు నీవిషయములను డెలువుచున్నారు:—సంస్కరణ ప్రభుత్వమునందు ప్రజలు పాల్గొనుటచే నిరాప్రాయన ద్వంద్వప్రభుత్వము జయముగాంచినది. ఇతరరాష్ట్రములను యీ మార్గము నడపించిననెంతయో బాగుండెడిది. కాననసభలో చర్చలు చాలసరసముగా జరుగుచువచ్చినవి. ప్రభుత్వమువారి కష్టములను ప్రజలు కనిపెట్టియుండిరి. పోయిన సంవత్సరము సాంఘిక వైపర్యము, కార్మికరగవులు రాష్ట్రపుంతట పెచ్చుపెరిగిపోయెను. నెహ్రూనివేదికా ప్రచురణవలన హిందూ మహమ్మదీయ విద్వాంసులలో స్నేహభావము పెంపొందలేదు.

భారతీయ పట్టప్రదాన మహోత్సవము

విజయనగరము, మే 21:—భారతీయ పట్టప్రదాన మహోత్సవములు ఈనెల 25 వ తేదీ ఎల్లారూపాస్త్రపులకు రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావుగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమగును. 28 వ తేదీ పట్టప్రదాన మహోత్సవమున. ఈ సభభారతీయ ప్రాధాన్యమును నుండసారాజాగారు అధ్యక్షతనహింప అంగీకరించియుండిరి. కాని వీరు అస్వస్థులుగ నుండుటచే రాజభృతానయందలి కామాసంసానాధీశులకు రాజబహదరు ప్రతాపసింగుగారు అధ్యక్షతనహింప అంగీకరించిరి. (తంతివార్త)

సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారి కార్యదర్శి

మిరటలు, మే 20:—మిరటలు జాయింటు మాజిస్ట్రేటు ఇ. బారింగు వి. సి. యస్. గారు దక్షిణాఫ్రికాయందు గవర్నరుజేనరలుగారి ఏజంటుగ. సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారి కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి. బారింగుగారు రెండుసంవత్సరములకాలము ఈ ఉద్యోగమునం దుండెదరు. జూన్ నెల 8: తేదీ వీరు జాయింటు మాజిస్ట్రేటు ఉద్యోగమును వదలుకొని 5-వ తేదీ దక్షిణాఫ్రికాకు ప్రయాణమయ్యెదరు. (శ్రీ ప్రెస్).

సాం వై న జు ట్టు

ను కలిగియుండుటకు యీ తైలము నుపయోగింపుడు.

ఈవెన్స్ తైలము అందు గ్లిసరిక్ ప్రతినీత్యమువయోగించిన, జట్టుఅందముగా పెరిగి, దువ్వుటకు అనువుగానుండును. ఈవెన్స్ అందు గ్లిసరిక్, వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును. చుండుమొదలయినవియే వెంట్రుకలను రాలిపోవుటకు కారణమునై దుర్బలు చేపుచున్నారు.

నేటినుండియే తైమ్స్ గ్లిసరిక్ నుపయోగించుటారంభింపుడు. ప్రతినీత్యము ఉదయమున ఉపయోగించునట్లు చూడుడు. కెమిక్లవద్దన, బజారులందు ఎల్లచోట్లను దొరకును. ఎట్టనిసీలు, ఈవెన్స్ కేరు సీసామిడుండునట్లు గమనింపుడు.

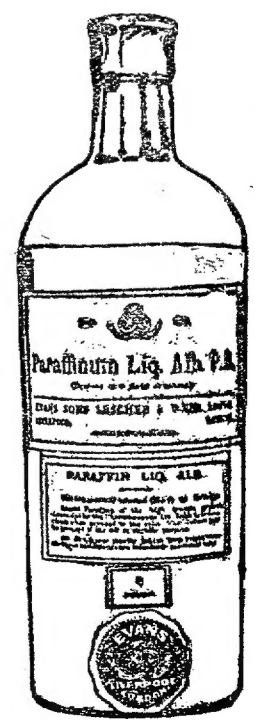
EVANS'

LIMES & GLYCERINE

తయారొనర్చువారు.

ఈవెన్స్ సన్స్ లెశ్చర్ అండు వెబ్ లిమిటెడ్

లండన్. లివర్ పూల్.

ఉద్యోగస్వీకార ప్రచారము

"తమిళనాయకుల కార్యవాదిత్వము"

సభయందు అల్లరిజరుగుట

చెన్నై పురి తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘ యజమాన్య మున శ్రీ డాక్టరు నరదరాజులనాయుడుగారి అధ్యక్షతక్రింద మొన్నటిసాయంత్రము 6 గంటలకు హైకోర్టు సముద్రతీరమునం దొక పౌరసభ జరుపబడెను. సభ కరుణించిన ప్రముఖులలో శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, సి. యస్. గోవిందరాజులు దలిమూడు, కందసామిశెట్టి ప్రభృతులు గలరు.

అధ్యక్షులు డాక్టరు నరదరాజులనాయుడుగారు మాట్లాడుచుండగా సభయందు వారిలో కొందరు కొన్ని ప్రశ్నల వడిగిరి. అధ్యక్షులు వారికి సమాధానములజెప్ప ప్రయత్నించిరి గాని మరికొందరు చెల్లకే ప్రశ్న లడిగినవారిని నిరసనభావము లో మాట్లాడుచు, తమొలమున సభలో గందరగోళమును కలు గచేసిరి. సభ జరుగ.చుండగానే ఈ వాదోపవాదములను సభ కావల దావుననే, ఇరుపక్షములవారు కొందరిక గుంపుగాచే రిరి. శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు వెళ్లి ఆయలరిని కొంతసేపు సద్దుబాటుచేసిరి. శ్రీ అయ్యంగారు మాట్లాడుట కవకాశములే కుండగానే సభ త్వరలో ముగింపబడవలసి వచ్చెను.

అధ్యక్షులు

డాక్టరు నరదరాజుల నాయుడుగారు మాట్లాడుచు లోగడదినమందు జరిగిన తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఉద్యోగస్వీకారమునకు తీర్మానమునుగూర్చి ప్రచారముగావించుటకై నాడు సభ జరుపబడినదియు, తాము ప్రభుమునుండియు కాసనసభా బహిష్కరణమునకు ప్రతిహతులగానే యుం డిమనియు, కాంగ్రెసువారు కా సన సభా బహిష్కర ము నరించిన ప్ర జా శ య ప్ర తి ప త్తు లు ను, ప్రభుత్వమువారును, దేశవిద్రోహులు నగు వారాస్థానముల నాక్రమించి దేశమునకు చెప్పరాని దోషగు లొనరించెదరని తమ యభిప్రాయమై యుండెననియు, 1926 సం॥ నందు ఎన్నికలు ముగిసినవెంటనే స్వరాజ్యపక్షము బహుసంఖ్యాకులైనచో ఉద్యోగస్వీకారము గావించవలసినదిగా తాము తిండి నొసంగి యుంటిమనియు, జస్టిసు స్వతంత్ర పక్షములు మంత్రిపదవుల నాక్రమించి స్థానిక పురపాలక సంఘముల నన్నిటిని తమపక్ష మువారిలో నింపివేయుటచే మూడు నాలుగు సంవత్సరములనుండి కాంగ్రెసు పక్షమువారికి దేశములో ప్రాతిహ్య మధికమై నానాటికి వారి పలుకుబడి క్షీణించుచున్నది. తాలూకా జిల్లా బోర్డులు మునిసిపాలిటీలయందు కాంగ్రెసుకు ప్రతిహతులుగ పనులు జరుపబడుచున్నవి. ఇంతకాలమును ఈ యధికారపదవుల నాక్రమణ విషయమై ఉపేక్షనహించి కేవలము సంపూర్ణ స్వా తంత్ర్యాదర్శములపై లక్ష్యముంచిన శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారును తదభిప్రాయులునగు ఇతరులును కారకులు. మనశ్శ్రులు స్థానిక పురపాలక సంఘముల నాక్రమించి తమబలము నభివృద్ధి జేసికొనుటచేతనే కాంగ్రెసువారివారు ఎన్నికలందు అత్యధిక శ్రమకు పాలు గావలసినవచ్చుచున్నది.

ఇట్లు ఉద్యోగ స్వీకార మొనరించుట పూర్వార్థిప్రాయ ములకు విరుద్ధమును, ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరమును కావచ్చు ను. కాని సత్కార్యాచరణమునకు ఒకపరి దుష్ప్రమునైనను త్రొక్కనలసినవచ్చును. మానవుని నధించుటపాప మేదైనను కొన్ని పందర్బములం దయ్యది కర్తవ్యమే యగును. కావున వివాది దారులును, దేశద్రోహులు నగువారికి మంత్రి పదవులు ఇతము జేయుకుండుటకై మనమే ఉద్యోగ స్వీకార మొనరింపవలెను. ఈ స్వల్పకాలములో కాంగ్రెసు మంత్రులు వేతనములద్వారా లక్షలు గడింపబోరు. మధ్య రాష్ట్రములందు రాఘవేంద్రరావు ప్రభృతులు మంత్రి పదవులందుండి పైను కమిషనువారియెదు రు తమ వీలుబడి క్రిందమండు అధికారులచే సాక్ష్య మొసంగ కుండునట్లునర్పిరి. చెన్నై పురియందుగూడ కాంగ్రెసువారే మం త్రి పదవులందుండిన ఆట్టి పనుల జేయజాలెదవాకే.

సభలో నొకరు—కాంగ్రెసు మంత్రి పదవు లంగీకరిం చినచో అటులే వివరపరకు అధికారమునం దుండెదరనుటకాధార మేమి. తమ కిష్టముగానిచో గవర్నరుగారు సభను రద్దుజేసి మంత్రులను తొలగింపజాలరా.

అధ్యక్షులు :—మా యుద్దేశ్యమే యిది. గవర్నరుగారు సభను రద్దుజేసి ద్వంద్వప్రభుత్వమును అంతమొందించిన మా యుద్దేశ్యము నెరవేరును. కాంగ్రెసువారికి సుమారు 80 మంది సభ్యులుండినచో ఏపక్షమువారుగాని మంత్రిపదవులందుండకుం

డునట్లు జేయవచ్చును. కాని అట్లు అత్యధికసంఖ్యాకులు లేని చో ఇతరమంత్రివర్గ సంస్థాపనను నివారించుటకాదు ఇతరు లను కొందరను చేర్చుకొని వీరే మంత్రిపదవుల నాక్రమింపవలసి వచ్చును.

"బ్రాహ్మణ మాయగాదు"

"కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల స్వీకరింపవలెననుట బ్రా హ్మణులకు అధికారపదవులు దత్తముచేయుటకాదు. ఈ ఉ ద్యోగస్వీకారము ప్రభుముందు బ్రాహ్మణులలో ఉదయించి యుండలేదు. గత ఫిబ్రవరి 20-వ తేదీయందు సేను శ్రీ శ్రీని వాసయ్యంగారితో రెండుగంటలవిషయమై ముచ్చటిందిరి. ఆ సమయముననే దక్షిణదేశమందు కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠ నిలుప వలెననిన దేశభక్తి ప్ర జ్య లిం ప వ లె న ని న కాంగ్రెసు వారు ఉ ద్యో గ స్వీ కార మొ న రిం ప వలెననివారితోనేను కేల్పియుంటిని. సేనుమాత్రమింకను కా సనసభా ప్రవేశ విషయమై స్థిరపరచుకొనియుండలేదు. కావున నియ్యది బ్రాహ్మణుల అధికారవాంఛాపరత్వమని భ్రమ జెంద రాదు. మీరు పది సంవత్సరములుగా జస్టిసు మంత్రి వర్గమును స్వతంత్ర మంత్రివర్గమును విశ్వసించియుంటిరి. ఈ స్వల్పకాల ము కాంగ్రెసు పక్షమువారి నెందులకు విశ్వసించరాదు? సేను ను, శ్రీనివాసయ్యంగారును, తదితరులును విశ్వాసపాత్రులము గానుని మీ రెంచినచో మీయభిప్రాయములు మార్చుకేయ జాల ము. కాంగ్రెసువారు మంత్రి వర్గమునందుండినచో ఏ సంఘము నకుగాని ఎంత మాత్రమును అన్యాయము జరుగునని మీ రెంత మాత్రమును భీతిజెందవలెదు. ప్రభుత్వమువారిలో తీవ్రముగ పోరాడుటకే కాంగ్రెసువారు మంత్రిపద స్వీకార మొనరింతు రు" అని పల్కిరి.

శ్రీ రాజారామ్ పాండ్యగారు—అనంతరము మాట్లాడుచు "దక్షిణ జిల్లాలందు ఆత్మగౌరవమునకు మారు గావించు చున్న దుష్ప్రచార ఫలితము గ కాంగ్రెసు పలుకు బడి క్షీణించుచున్నదియు, ప్రభుత్వమువారును కాంగ్రెసు బల మును తగ్గింప విశ్వప్రయత్నములు గావించుచున్నారు. దక్షిణ

జిల్లాలందు ప్రజలు పడుచున్న యిక్కట్లు లిన్నియన్ని యన రాదు. ఈస్థితిలో కాంగ్రెసు పక్షమున ఆభ్యర్థులుగ నిలుచుటకు వెనుకాడుచున్నారు. కావున ఈతరుణమున కాంగ్రెసువారిని మంత్రిపద స్వీకారమున కనుచుతించిన దేశమునకు కొంత మేలు కలుగ గలదు. ప్రజలకష్టములు నివారింపబడ గలవు." అని పల్కిరి.

పి. బాలగుబ్బాస్వామిమొదలియారుగారుమాట్లాడుచు కాం గ్రెసువారు మంత్రిపద స్వీకార మొనరింపరాదని "స్వరాజ్య" "లిబర్టీ" మొదలగు పత్రికలు విమర్శించుట సంజయమేగాని "నూతనజాతీయ" పక్షమును సమర్థించుటకు సంసిద్ధులైన ఏ. రంగ స్వామిఅయ్యంగారున, వారి"హిందూ"పత్రికయున్న స్వరాజ్య పక్షమువారిని ఖండించుట తమకర్తవ్యము గావచ్చుననియు, కాం గ్రెసువారు తమపూర్వనుభవమువలన ద్వంద్వప్రభుత్వమును సంపూర్ణముగ విధ్వంసమొనరింపవలెననిన మంత్రిపదవుల నాక్ర మింపవలెనని గ్రహింపజాలవనియు, అందుచే కాంగ్రెసువారు మంత్రిపద స్వీకార మొనరింపు టావశ్యకమనియు పల్కిరి.

ఈ సమయమున సభలో కొందరు పలువిధములుగ ప్రశ్నింపసాగిరి. ఉపన్యాసముల నంతలో ముగింపజేసి అధ్యక్షులు సభవిరమించిరి.

విలువూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారి

గ్రంథములు	
1. కురాను మరీఫ్ (తెనుగు)	4 0 0
2. అశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు (మూలము సంస్కృతము, తెనుగు, ఉపాధ్యాయము)	2 0 0
3. సంస్కృత లోకోక్తులు (1800] తెనుగు వివరణముతో	1 0 0
4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామి ప్రభుత్వము	0 12 0
5. ఉపనిషత్తులు (ఈశో, కేన, కఠ, విశ్వకేయ) చక్కని తెనుగు పద్యములు	0 6 0
వంయువారు :—	159
సాధనబుక్కు డిపో, అనంతపురము	

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నము అవి ఏవి తగ్గవు. జబారునకువెల్లి, వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు.

జ్వరపడి లేచినపిదప మరల పుట్టిని చేర్చుకొనుట కను వైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నది. అందు జంతుచమురులెవ్వియు చేరవు. అంతయు | యంత్రనహాయముననే తయారగును, చేతులలో నంటబడదు. అందరు నేవించదగినది.

గత 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
DES MOINES IOWA U. S. A.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనునందంటను కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును వికయింపబడును.

WATERBURY'S COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణ నితి గల ప్రాంతములకు తయారైనట్లు బడుటవల్ల ఎట్టి పరిస్థితులం దైనను చెడదు. మంచిగుణమివ్వ గలదు.

52-681

వృత్తాంతలేఖలు

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ దేవగుమాస్తాలసంఘము

మే 14:—మొన్న సాయంత్రము ఆత్మల వారి మేడ లో బందరు శ్రీ దేవగుమాస్తాలసంఘపు ప్రభువు వారి కింకారము మిక్కిలి యుత్సాహముతో నివ్వరింపబడెను. శ్రీయు తవేమారి సుబ్రహ్మణ్యగారు ఆశ్చర్యము వహించిరి. అల్ప హారముల కరువార అగ్ర్యముని ఉపసంహరణములతో సభ ముగిసెను.

శ్రీ శంకరజయంతి

శ్రీశంకర జయంతి యుత్సవము నిన్న సాయంత్రములో శ్రీమల్లేశ్వరస్వామి వారి ఆలయమునందు గొడుగుపెట్టలో యథావిధిగా జరుపబడెను.

బ్రహ్మశ్రీ మునుగొండ బుచ్చయ్య లింగశాస్త్రిగారు జయంతి సందర్భముగ శ్రీశంకరుల జీవితచరిత్రను ఉపన్యాస రూపమున వినిపించిరి.

రాత్రి శ్రీహరినాగభూషణం గారిచేత హరికథ యేర్పాటు చేయబడెను.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీశంకరజయంతి

బెజవాడ 15-5-29. ఈనెల 10 మొదలు 12 వరకు శ్రీ భగవద్గోదావార్య జయంతియుత్సవములు ఈ పట్టణమున శ్రీ వడ్డమన్నాటివారి సత్రమునందు భక్తజనముచే జరుపబడుచు జరుపబడెను. నిత్యము ఉదయమున వేదపారాయణ భావ్య కాలక్షేపములు భజనలు జరిగెను. మతోన్యాస పూర్వకముగ ద్రాభిషేకము జరిగెను. సాయంత్రములందు హరికథా కాలక్షేపములును ఉపన్యాసములును జరిగెను.

ఆంధ్ర జనసంఘము - కల్యాణి

విద్యావిధానము

కల్యాణి, మే 19:—ఆంధ్రజన సంఘకార్యాలయమునం దొక సభ కావించబడెను. సభకు పలువురాంధ్రులు విచ్చేసిరి. శ్రీ యమ్. ఆర్. కృష్ణస్వామి బి. ఏ. వారు అగ్రాసనాధిపత్య ము వహించిరి. శ్రీ ప్రతాపగిరి రామమూర్తి బి. ఏ. ఆనంద్యవారు పూర్వము విద్యావిధానమును ప్రస్తుతము పాఠశాలయం సంకలనము విద్యావిధానమును గురించి విచిత్రముగా నడుపుచు ప్రస్తుత విద్యావిధానమును మార్చవలయుననియు, పాఠశాలల యందు వికేసింది మాతృభాషాభివృద్ధికరము లగు పాఠముల విద్యార్థులకు గరువవలయుననియు నుడిపిరి.

శ్రీ చెల్లూరి విశ్వనాథముగారు ప్రస్తుత మన్ని పాఠశాలల యందును అన్ని పాఠశాలల మాతృభాషయందే గరువవలయు నని వచించిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారు పాశ్చాత్య విద్యావిధానమును గు రించియు భారతదేశ విద్యావిధానమును గురించియు సాంతముగ చర్చింపుచు ప్రతిభానుకును యింటియందు తలసంక్రముల తగిన శిక్ష యొసగవలయుననియు అట్లాసర్వీక బాలురు సుపభవమ లంబింతురనియు నుడిపిరి.

అగ్రాసనాధిపతులకు వందనములతో సభ ముగింప బడెను.

మాండా రామమూర్తి, కార్యదర్శి.

సర్ జగదీశబోసు

కలకత్తా, మే 21:—సర్ జగదీశబోసు వారిసతియు జ్యోతిప్రసాదుసర్ కారుగారితో ఆమెప్రదామ వెళ్లు ఉద్దేశ్యముతో బొంబాయికి వెళ్లిరి. (శ్రీ ప్రె.)

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘసభ

నాయకుల యాగమనము-ఇష్టాగోష్ఠి సభలు

జరుగుచుండుట - కాంగ్రెస్ లో విభేదముండరాదను కోర్కె యందరికి నుండుట

(శ్రీ ప్రెస్. తంలి)

బొంబాయి, మే 23:—దేశములో నన్ని ప్రాంతముల నుండి నాయకులును, ప్రభువులును బొంబాయిలో జరుగు అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘసభకు వచ్చుచున్నారు. ఇప్పటివ రకు శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, మహాత్మాగాంధీ, శ్రీయుత సి రాజగోపాలాచారి, జమ్నూల్లాల్ బజాజ్, రాజేంద్రప్రసాదు, గంగాధరరావు దేశిపాండే, శ్రీహన్ యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులు యన్. సత్యమూర్తి, వేంకటరమణ అయ్యంగారు, పి. రంగ స్వామి అయ్యంగారు, డాక్టరు పట్టాభిసేతామయ్యగారు, జవహర్లాల్ నెహ్రూ, వల్లభభాయి పటేల్, శంకరలాల్ బాం కర్, సతీశచంద్రదాస్ గుప్తా. బి. కందసామిచెట్టి గారలను యింక చాలమంది వచ్చిరి.

బెంగాల్ ఒక్క ప్రతినిధిని పంపుచు

బెంగాల్ లో ఎన్నికలసన్నాహమువలన అచ్చటినుండి సభ్యులు రావీలండదు కాని బెంగాల్ కాంగ్రెస్ సంఘము యొక్క అభిప్రాయములను వ్యక్తపరుచుట కొక్క ప్రతినిధిని వారు పంపవచ్చునని తలంపబడు చున్నది.

ఈరోజు నాయకులలో పరస్పరము ముచ్చటలు జరుగు చున్నవి. కాంగ్రెస్ సంఘసభలో చేయదగిన పని యిప్పుడే చర్చింపబడుచున్నది.

తంతుకారసంఘము

మహాత్మా భీమమన మేమ ఉదయము అఖిలభారత తంతుకారక సభయొక్క- కార్యనిర్వాహక సభ జరిగెను. తరువాత స్వాగత్యసమితి కార్యనిర్వాహక సభ జరుగును. ఆసభలో సమితియొక్క కార్యక్రమము నిర్ణయింపబడును. తత్ప మితి యధ్యక్షుడు మంత్రిత్వశ్రీకారమును గూర్చి ప్రకటించిన యభిప్రాయములను గూర్చి చర్చజరుగును. సభలో ముఖ్యవిష యము తమిళనాడు కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క తీర్మాన మే. ఇరుపక్షములవారు భేదాభిప్రాయములు గలిగియున్నను కాం గ్రెసులో రెండుపార్టీలు లేకుండ నుండవలెను. యిచ్చి అంద రికిని యున్నది. ఇందుకై యిష్టాగోష్ఠిసభలు జరుగుచున్నవి.

గాంధీగారి మధ్యవర్తిత్వము

బొంబాయి, మే 23:—నోచేంజర్లు (మార్పు వలదను వారు) ఉద్యోగస్వీకార వాదోపవాదములందు పొల్పోనరని అం దరు నమ్ముచున్నారు. వారు గాంధీగారి నాయకత్వము నమన రింతురు. గాంధీగారు మధ్యవర్తిగ నుండి ఉభయ పక్షములకు రాజీతుర్క యత్నింతురు వీలుకావచ్చునో తలపట్టుకునందురు (శ్రీ ప్రె.)

“టిబ్బాను” సంపాదకుని కేసు

సక్రమమగునా కాదాయను విచారణ

జూను 8 లేడికి వాయిదా

లాహోరు, మే 22:—టిబ్బాను పత్రిక సహాయ సంపాదకుడగు పండిత ప్యాంటోమోహనుగారు ఇండియా మంత్రి, స్కాట్టు, కర్తరుకింగు గార్లపై రూ 2000/—నష్టపరిహారము గోరుచు తెచ్చినకేసును సబ్ జడ్జిగారు సేతు మరల విచారించిరి. స్కాట్టు కర్తరుకింగుగార్ల తరపున ప్రభుత్వవకీలు వాదించుటకు వీలులేదు గాన వారి ప్రతివాదము రద్దుజేసి ఎక్సుపార్టీ నిర్ణయ మొసంగ గోరెడి నూచనము న్యాయమూర్తి నిరాకరించెను.

ప్రతివాదులకేర్లు సరిగవున్నా లేదా, దావా కెట్టుటకు వ్యతిమింపినదా లేదా, ఇండియా మంత్రిగారికిని కర్తరు కింగుగార్లకు పంపబడిన నోటీసులు సక్రమమగునా కాదా, ఫిర్యాదునందు ఇండియామంత్రిపై నేరము మోపబడెనా లేదా అను విషయముల గూర్చి జూను 8 లేడిన విచారించుటకు కేసు వాయిదా వేసిరి.

పైనును కమిషనరువారు లాహోరు పోయినపుడు ఫిర్యా దిని అనవసరముగ అరెస్టుజేసి విడచుటపై యీ కేసువచ్చెను. (శ్రీ ప్రెసు)

బక్రీదు పండుగలు

మిరట్టు, మే 20:—ఇకపండుగ ఇచ్చట నెమ్మదిగా జరిగిపోయెను. ప్రభుత్వపు ఉద్యోగియులు పెక్కు 144 చుం జారుచేసి జమీన్దార్ ఎవరును తుపాకులుగాని లాయీలుగాని 22 వ లేడి వరకు నెత్తుకొని పోహాడదని నిషేధపరచిరి. ఆవులను చంపవలయునను విన్నపములను పోలీసువారు నిరాకరించిరి. పో లీసువారు నగరమంతయు కాష్టాఠి చేయుచున్నారు. బాయింటు మేజిస్ట్రేటుగ బారింసుగారు యీ కాష్టాఠిపనుల స్వతహాగా చూచుకొనుచున్నారు. (శ్రీ ప్రె)

మాంగ్ కూన, మే 21:—మాంగ్ కూరునందు బక్రీదు పండుగ కాంతముగా జరిగెను. మహమ్మదీయులు వారి ప్రార్థనల ఉత్సాహపుల, పోలీసువారి సాహాయ్యముతో జరిపిరి. బండ్లుతోలు వారును మోటార్లు తోలువారును మహమ్మదీయతరులగుటచే వారు సారథాకము అవలంబించిరి. దీనివల్ల జనులకు అసౌకర్యము గలిగెను. (అ. ప్రె.)

పెహారునందు బక్రీదు పండుగ నెమ్మదిగా జరిగెను. కాబూలునందు పరిస్థితులబట్టియు, తుర్కీయందుండి గొట్టెలు రానందునను ఇచ్చట ఆవులు మెండుగాజంపబడెను. ఈ కారణము బట్టి వ్యాపారము మందగించి యున్నది. (శ్రీ ప్రె)

పశ్చిమ బెంగాలునందు ఇకపండుగ కాంతముగాజరిగెను. కాన్పూరునందు బక్రీదుపండుగ ఏలాటి విపత్తుజరుగక జరిగెను.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ మే నెల 23-వ లేడి గురువారము

Table with 6 columns: ముఖ్యస్థానాలు, మే 24 గ్రామాలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత, మే 24 గ్రామాలలో అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత, మే 24 గ్రామాలలో వర్షము, మే 23 లేడినందుండి వర్షము, సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు సాధారణముగ. Rows include Gopalpur, Vishakhapatnam, Kakinada, Machilipatnam, Kurnool, Bellary, Anantapur, Kadapa, Nellore, Madras, Kanchi, Chittoor, Srisailem, Tiruchirappalli, Sakshatpattanam, Madurai, Palani, Pudukottai, Tiruchengode, Kovvur, Kallakurichi, Mangalore, Belur, and Madurai.

సర్పారులు:—విశాఖపట్నములో మబ్బు దట్టముగ నున్నది. గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటివేడిమి 4 మొదలు 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నములో 108, కాకి నాడలో 106 డిగ్రీల ఎండగా నెను.

డక్కా:—మేఘములు విస్తారముగా నున్నవి. కడ పలో నిన్న 107 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. 108 డిగ్రీల ఎండగా నెను.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు, సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

బి. ఏ. డిగ్రీ ఫలితములు

ఈ క్రింది విజ్ఞప్తమునందు కలవారు గత బి. ఏ. డిగ్రీ పరీక్షలో కృతార్థులై.

1 పాఠ్యము.

2 వక్రము:—

15 75 284 285 347 531 622 702 775 793
1408 1538 1732 2300 2413.

3 వక్రము:—

1 3 to 9 12 13 14 18 19 21 22 25 26 28
31 32 33 37 39 to 42 44 46 to 54 55 59 to 64
67 68 69 71 73 74 76 79 81 to 84 86 87 88
90 to 96 98 to 103 106 109 112 113 115 117
118 119 123 126 139 190 193 194 196 to 202
204 205 207 to 215 221 to 224 226 227 228
231 232 233 235 to 242 247 250 252 282 283
286 288 290 291 293 296 297 299 to 302 321
to 327 331 334 to 343 345 346 348 to 355
357 358 361 to 365 367 369 371 to 374
377 380 393 394 396 to 405 408 409 411
413 417 419 421 424 425 426 429 431
432 433 436 437 439 442 445 to 449 451
456 to 462 465 467 471 to 476 479 to 483 485
486 488 489 491 to 498 502 503 507 509 520
521 522 524 525 527 528 532 534 535 537 to
540 545 547 549 550 551 555 556 558 559
560 563 565 570 to 573 575 576 577 579 582
583 587 588 589 597 to 600 604 606 to 609
613 615 619 620 621 624 625 626 628 630
631 632 636 637 639 642 to 645 650 651 654
655 657 658 659 662 663 666 667 670 672
673 674 678 to 7 701 705 706 708 710 716
720 721 768 770 to 773 776 777 778 780 781
783 785 786 788 to 792 794 795 798 799 801
806 809 812 813 815 816 817 820 821 825
827 834 839 840 842 843 854 860 862 864
866 867 868 872 to 876 879 882 884 887 888
895 to 900 901 905 907 to 911 919 to 924 259
928 930 to 934 937 938 939 941 942 947 to
952 954 956 964 966 968 970 972 973 978
979 982 983 984 986 989 990 993 998 1000
1005 1006 1010 1015 1017 1019 1021 to 1024
1026 1030 to 1033 1040 1041 1042
1044 1052 to 1058 1065 to 1067 1073 1075
to 1079 1093 1094 1096 to 1100 1102 1103
1105 1111 to 1113 1116 to 1122 1125 to 1127
1129 1131 to 1133 1138 1158 1162 1163 1166
1173 1176 1179 1182 1184 1186 1187 1197
1198 1200 to 1204 1206 1208 1212 1213 1218
1223 1224 1225 1228 1229 1233 1235 1239 1241
1243 1244 1246 to 1249 1251 1253 1259 to 1254
1268 1269 1271 1273 1274 1277 to 1290 1292
1296 1305 1310 1314 1319 to 1324 1327 1329
to 1332 1346 to 1351 1355 1357 to 1359 1361
to 1366 1368 to 1372 1374 1380 to 1383 1380
to 1393 1396 1398 1399 1401 to 1407 1409 to
1421 1423 to 1427 1429 to 1431 1433 to 1435
1444 to 1447 1449 1450 1452 to 1454 1455 to
1465 1467 1473 to 1476 1479 to
1481 1487 1489 1490 1492 to 1494 1497 1499
1505 1510 1512 1514 1517 1519 to 1521 1524
1525 1530 1531 1533 to 1535 1537 1539 1551
1552 1554 1558 1560 1561 1564 1565 1567
1573 1577 1578 1580 1588 1594 1597 1598
1600 1601 1603 1607 1613 1616
1618 to 1620 1622 1623 1629 1631
1631 1635 1639 1641 1646 1649 to 1652 1654
1656 1658 1662 1665 1667 to 1674 1676 to
1678 1681 1683 1685 to 1688 1697 1698 1705
1707 to 1709 1714 1722 1724 to 1731 1733
1735 1738 to 1740 1742 1745 1750 1754 1757
1768 1776 1780 1784 1786 1789 1793 to 1795
1801 to 1816 1818 1820 1828 to 1837 1840
to 1844 1846 to 1852 1855 to 1861 1863 to
1871 1873 to 1876 1878 to 1880 1883 1884
1896 1899 1901 1906 1909 1910 1913 1914
1917 1922 1923 1927 1930 1931 1935 1937
to 1941 1944 to 1947 1949 1962 1964 to 1966
1968 1971 1974 1977 1989 1991 2004 to 2012
2014 2015 2017 2018 2020 to 2023 2045 2048
to 2050 2052 2055 2061 to 205 2067 2079
2083 to 2088 2108 2115 2123 2125 2134 2135
2137 2139 2143 2146 2150 to 2152 2154
2155 2157 to 2160 2162 to 2165 2167 2168
2174 2180 2207 2208 2213 to 215 2217 2218
2220 2221 2223 to 2227 2231 to 2234 2239
2241 to 2244 2247 2249 2254
2255 2257 2259 to 2261 2264 2270
2287 to 2290 2295 2297 to 2299 2303 to 2305
2307 2310 2313 2317 2319 2323 2327 2328

2331 to 2336 2339 2344 2346 2370 2373 2375
2381 to 2384 2388 to 2390 2392 2394 to 2396
2398 2399 2412 2412 2414 2416 2417 2420
2422 2424 2426 2428 2430 2432 to 2434 2436
2438 2442 to 2447 2449 2451 2452 2454 to 2458
2460 to 2463 2465 2467 2469 2471 2474 to
2476 2478 2481 2497 2498 2501 2502 2509
2512 2536 2546 2554 to 2567 2571 2578 to
2581 2583 2585 2589 2597 to 2600 2603 to
2608 2611 to 2619 2624 2630 2635 2639 2642
2644 to 2646 2654 2663 2668 2672 to 2677
2680 2682 to 2684 2686 to 2689 2692 to 2698
2700 2721 to 2724 2726 to 2729 2731 to 2734
2736 2737 2755 to 2757 2759 to 2763 2765
2768 2776 to 2778 2781 2782 2784 to 2786
2788 2807 2809 to 2812 2815 2816 2819
2821 2823 2825 to 2831 2833 to 2835 2839
2841 2842 2846 2848 2849 2851 to 2854
2862 2864 2866 to 2868 2871 to 2876 2880
2881 2887 2888 2890 to 2892 2894 to 2896
2898 to 2902 2908 2909 2912 2913 2915
to 2917 2919 2920 2926 2928 2930 2936
2951 2955 2956 2258 2959 2963 2964 2966
to 2968 2971 to 2974 2981 to 2986 2992
2995 3009 3015 3017 3020 3022 3026 3028
3029 3035 3037 3038 3041 3043 3045 3345
3049 3357 3059 3061.

బి. ఏ. 2 పాఠ్య గ్రూపు 1, మేధామెటిక్సు

1 వక్రము:—

15 22 61 103 1186 1243 1245 1250 1253
1368 1598 1824 1941 1945 1946 2061 2134
2159 2556 2560 2702.

2 వక్రము:—

5 8 12 21 44 50 51 60 75 100 119 1244
1357 1372 1535 1537 1593 1803 1805 1808
1809 1938 1940 1943 1944 2054 2065 2135
2137 2139 2143 2151 2157 2158 2162 2200
2554 2555 2561 2563 2568 2572 2573 2688

3 వక్రము:—

7 9 13 14 17 18 19 23 26 28 30 31 32 38
40 46 47 48 49 56 59 64 67 68 69 71 74 76
78 79 80 81 84 85 86 87 90 91 92 99 131 133
135 136 139 141 146 147 152 153 157 159
161 166 170 172 174 175 176 178 179 180
183 184 186 1066 1069 1070 1074 1076 1086
1087 1089 1092 1180 1181 1182 1187 1191
1191 1246 1247 1249 1251 1254 1256 1257
1359 1360 1364 1365 1373 1376 1533 1538
1540 1544 1592 1594 1595 1597 1601 1603
1601 1609 1612 1611 1663 1664 1804 1805
1807 1810 1811 1812 1815 1818 1825 1826
1827 1935 1939 1947 1948 1949 1950 1953
1955 1956 1957 1999 2063 2066 2069 2074
2077 2136 2138 2141 2142 2144 2145 2146
2148 2149 2150 2152 2154 2155 2156 2160
2165 2167 2168 2191 2192 2193 2199 2204
2557 2566 2569 2575 2672 2674 to 2678 2680
2685 2689 2693 to 2697 2704 2706 2707 2710

గ్రూపు 2 ఎ. ఫిజిక్స్ మైన్సు

1 వక్రము:—

200 1266 1619 1829 1830 1833 1837
2271 2721.

2 వక్రము:—

196 201 202 211 218 221 227 237 1263
1267 1382 1384 1390 1615 1618 1620 1673
1332 2220 2222 2226 2227 2231 2255 2722
2723.

3 వక్రము:—

195 198 206 207 208 214 216 217 224
226 230 232 233 234 236 239 to 242 243 253
256 259 260 261 265 266 269 270 277 278
279 1258 1259 1261 1262 1264 1265 1268
1269 1270 1271 1380 1381 1383 1386 1388
1389 1394 to 1399 1614 1616 1665 to 1671
1828 1831 1834 1835 1836 1838 2205 2207
to 2217 2223 2224 2225 2228 2229 2233 to
2237 2239 2241 2243 2244 2246 2248 2250
to 2254 2257 2258 2259 2274 2281 2283
2285 2726 2733 to 2737 2744 2743 2752.

గ్రూపు 2 బి. ఫిజిక్స్ మైన్సు

1 వక్రము:—

234 235 1273 1402 1403 2332 2334 2753
2785.

2 వక్రము:—

238 290 293 296 299 307 1275 1288
1407 2287 2293 2297 2298 2300 2303 2328
2353 2759 2767 2768 2782 2800 2801 2805.

3 వక్రము:—

283 289 291 294 295 297 300 301 302
1274 1279 to 1285 1289 1408 1409 1411
1412 1414 1677 1681 1682 1686 1690 2288
to 2291 2295 2296 2299 2304 2305 2307
2310 2311 2313 2318 2320 2324 2331 2336
339 2344 2347 2349 2351 2354 2355 2367
2755 2757 2758 2761 2762 2763 2765 2769
2770 2775 to 2781 2790 2794 2796 2798
2802.

3 వక్రము నేమరల్ మైన్సు (బాటనీ)

2 వక్రము:—

340 345 352 361 359 2805 2309 2812
2818 2821 2823 2826.

3 వక్రము:—

328 348 354 364 368 371 372 374 377
1432 1433 1440 1442 2807 2808 2810 2811
2814 2815 2817 2819 2820 2824 2825 2827
2828 2829.

3 వక్రము జియాలజీ

1 వక్రము:—

362

2 వక్రము:—

321 325 1430

3 వక్రము:—

316 318 321 322 335 336 338 342 351
353 357 356 387 1416 1417 1418 1421 1423
1425 1426 1429 1435 1436 1443

జియాలజీ

2 వక్రము:—

347

3 వక్రము:—

326 327 329 331 332 337 341 382 386.

4 వక్రము మైక్రాలజీ

2 వక్రము:—

401 481 1295 1622 2005 2009 2011 2015

3 వక్రము:—

391 to 394 395 397 398 402 403 406 408
409 410 412 413 415 417 418 419 421 422
426 to 431 433 434 436 437 439 445 to 452
454 456 to 462 464 465 467 469 471 472 474
475 476 479 480 482 483 484 436 to 496 509
515 517 518 519 1093 1097 to 1100 1102 to
1105 1109 1111 1112 1196 1292 1293 1294
1297 1300 1301 1302 1621 1623 to 1626
1692 1694 1695 1698 1700 1840 to 1844
1846 to 1852 1854 1903 2004 2005 2007
2008 2010 2012 2013 2014 2078 2370 2371
2373 to 2376 2378 2830 to 2835 2837 2838
2844 2845 2846 2848 2849 2851 2852 2858
2859

5 వక్రము ఎ. హిస్టరీ ఎకనమిక్సు

2 వక్రము:—

538 582 651 687 702 1859 1917 1966
2026 2579 2581

3 వక్రము:—

520 521 522 524 to 528 530 531 533 534
535 539 540 542 545 547 549 to 553 555 556
558 560 562 to 566 571 572 575 576 577 579
581 583 587 to 590 596 599 600 604 606 607
608 610 611 613 615 619 to 622 624 625 628
631 637 638 639 641 to 645 650 653 654 657
659 660 662 663 664 666 667 670 672 to 676
678 679 682 683 686 689 690 691 693 695
696 699 700 701 704 705 707 713 716 720
723 730 731 732 734 740 742 to 745 753 to
757 762 763.

1116 1118 to 1122 1125 1127 to 1130
1132 1133 1134 1138 1142 1147 1197 1198
1200 1201 1203 1204 1206 1207 1208 1210
1221 1222 1303 1307 to 1310 1313 1317 1444
1445 1446 1449 1450 1451 1453 1454 1456
1457 1458 1460 1463 1464 1465 1467 1551
1554 1555 1707 1708 1709 1711 1855 to 1859

1863 to 1878 1870 1871 1873 to 1876 1878
1879 1880 1883 1890 1892 1914 1920 1922
1925 1926 1962 1964 1968 to 1971 1975 1976
1977 1979 1981 1982 1983 2017 to 2020 2022
to 2025 2027 2028 2031 2032 2079 to 2088
2101 2103 2381 2382 2383 2388 2389 2390
2393 2395 2396 2397 2399 2405 2407 2578
2380 2383 2585 2595 2862 2866 2868 2870
2871 2872 2876 2881 2887 2888 2891 2895
2898 2900 2901 2902 2905 2908 2911 2912
2913 2915 2917 2919 2923 2926 2943 2945
2947.

5 వ గ్రూపు వి. హిస్టరీ ఎకనమిక్సు

2 వ క్లాసు:-

772 793 1502 1560 1567 1629 1726 2413
2416 2419 2445 2476.

3 వ క్లాసు:-

771 775 776 777 781 783 786 788 789
791 792 794 795 799 800 803 805 806 807
809 811 812 813 817 820 824 828 to 832 1322
to 1328 1330 1332 1334 1335 1343 1344 1473
to 1477 1479 1482 to 1490 1492 to 1495 1497
1498 1500 1501 1503 1504 1509 1558 1561
1562 1564 1565 1566 1630 1631 1633 1635
1636 1639 1642 1643 1644 1722 1724 1725
1727 1728 1729 1731 1732 1733 1735 1747
1752 1756 1757 1758 2036 2414 2415 2417
2420 2422 to 2426 2428 to 2434 2436 to 2439
2442 2443 2444 2446 2447 2449 2451 2452
2454 2455 2458 2460 2461 2467 2469 2470
2471 2473 2474 2487 2597 2599 2601 2603
2605 2606 2607 2611 to 2614 2616 2618 2619
2620 2623 2626 2628 2952 and 2953.

గ్రూపు 6 ఆంగ్లభాషకా తక్కిన భాషలు

1 వ క్లాసు:-837

2 వ క్లాసు:-

1571 1577 2959

3 వ క్లాసు:-

840 841 842 1223 1224 1225 1570 1572
1574 1645 2037 2493 2494 2495 2497 2498
2500 2956 2957 2958 2962 2963 2965 2967
2968 2971 2972 2973 2976 2978 2980.

ఈ దినన సంబంధ భరితములు ముందు ప్రకటించబడును.

834 835 839 1573 1575.

వి. ఏ పార్టు ట్రాన్సిటరీ రెగ్యులేషను ప్రకారము

తమిళ:-845.

వి. ఏ. ఆనర్సు ప్రారంభపరీక్ష

24 to 16 19 20 22 23 24 26 28 to 32 34
to 37 39 to 43 45 to 49 51 to 54 56 57 59 to
62 64 65 66 68 69 71 77 78 79 81 83 to 86
93 to 97 99 100 102 to 107 109 to 121 123
to 148 150 to 158 160 to 162 165 to 177 179
to 184 189 to 204 206 to 209 211 212 214
216 217 219 220 222 to 229 231 232 234 236
to 245 247 to 252 254 255 257 to 260 262 to
264 266 268 to 271 274 to 284 287 to 292
296 298 to 302 305 306 308 to 316 320.

వి. ఎస్. సి. డిగ్రీ

1. పార్టు

1 5 8 11 13 14 17 18.

2. పార్టు 2 క్లాసు

2 3 22 24 25 26 28

ఎల్. టి. డిగ్రీ

1. క్లాసు

148

2. క్లాసు

9 16 26 31 34 73 74 79 81 100 117 120
122 130 135 139 141 150 155 175 184 190
195 201 202 206 207 212 219 232

3. క్లాసు

3 5 to 8 10 to 14 17 19 to 23 25 29 30 32
35 37 38 39 40 42 43 45 46 48 to 51 53 54
56 61 64 67 68 69 71 75 80 82 83 84 86 to
96 98 99 101 to 106 108 110 to 116 118 119
121 124 to 126 127 128 129 132 to 134 136
138 142 143 145 146 149 151 to 154 156 159
160 162 to 166 168 to 170 173 174 176 178
to 181 183 186 to 189 191 192 194 198 199
203 204 208 to 211 213 to 216 222 225 to
228 230 231 233 to 235 237 238.

ఎకనమిక్సు డిప్లొమె:-4 మొదలు 18.

ఏలూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు
మోతే నరసింహారావు జమీందారుగారి
గౌరవార్థమై ఏలూరు వైశ్యసంఘమువలన
జరుపబడిన గొప్పవిందు

ఏలూరు పురపాలకసమితి ప్రతిష్ఠాపనము. గతము మొ
టు వారు నూతనపీఠ చేయుట మున్నగు సందర్భములు ఆంధ్ర
పత్రికా పాఠక సహకారములకు తెలిసియున్న విషయమే. తరు
వాత నూతనముగా మ్యునిసిపల్ సంఘపు ఎన్నికలు జరిగి కొత్త
సంఘ మేర్పడినది. ఆ సంఘమునకు శ్రీ మోతే నారాయణ
రావు జమీందారుగారు ఆంధ్రపేటరు మిల్సు వ్యాపారమున బడి
తెరపిలేనికలనున, వారి సోదరులును 4-5 సంవత్సరముల నుండి
ప్రజాసంఘముతరపున పనిచేయుచున్న శ్రీ మోతే నరసింహా
రావు జమీందారుగారిని సంఘ సభ్యులైరు ఏకగ్రీవముగా
పుర పరిపాలకాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిపట్టామునకుజమీందారు
కుటుంబీకుడగు నొక ఉత్తమ ప్రజా సేవకుని సంపాదించి గతి
గినుదులకు పురవాసులైరు అమితానంద భరితులైరి. ఈ పరి
పాలక సంఘము ప్రతిష్ఠాపనన నాటినుండియు శ్రీమోతే నం
శియులు ఆ సంస్థలో సుబంధము కలిగియుండిరి. నేను ఆ సం
శియులలో నాకే పురాధిపత్యము వహించు సందర్భము ననుస
రించి, ఏలూరు హిందూ యువజన సభాభవనములో గొప్ప
విందు జరుపబడెను. వేలకొలది ప్రేక్షకులతో నిండినూతనపురా
ధ్యక్షుని ఆగమనమునకై నిరీక్షించుచున్న జనుల కోలాహలము
చూచుటకు కనులపండువుగా నుండెను. ఇటీవల నీపురమున జరి
గిన విందులలో నిది ఉత్తమమైనదని చెప్పవచ్చును. పురా
ధ్యక్షులు రాగానే జనలెల్ల ను సుర్యుడగా వారి నావ్యం
చిరి. మ. రా. రా. శ్రీ. కొండూరి వెంకట కృష్ణారావుగారు
స్వయంధూర వాక్కులతో గంభీరముగా స్వాగత ప్రభువును
జిదివి మోతే నరసింహారావును, దాననానాభిము హిందూ
యువజన సంఘ భవన నిర్మాతలైన పెద్దలనను శ్రీమోతే
గంగరాజు జమీందారుగారిని పురాధ్యక్షులగు శ్రీ నరసింహ
రావుగారిని ఆంధ్రపేటరు మిల్సు ప్రతిష్ఠాపక యశోవిరాజిత
లగు శ్రీ నారాయణరావుగారిని పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి.
పండిత ప్రభువులును కవిశేఖరులగు బ్రహ్మశ్రీ కలువలపల్లి
రంగనాథం శాస్త్రిగారు పంచరత్నముల గానమాధురీచే ప్రజ
లను విశేషకృతుల గావించుకొనిరి. తరువాత శ్రీయుత కుండేల
సుబ్బారావుగారు కొన్ని పద్యములను చదివిరి. పురాధ్యక్షుడు
తేచి స్వాగతమునకీట్లు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి—

పుర ప్రముఖులారా, మహానీయులారా.

నాయనగును మాకుటుంబమునందును మీకుగల అభిమాన
మునకు నా వందనములు.

మాకుటుంబమువలనయూపట్టణ మేమాప్రిమైఅభివృద్ధినిగాంచినచో
అది యుత్సాహపంతులగు మీయొక్క సహాయ సంపద
చేతనే గలిగియున్నది. అట్లు సహాయసంపదను విశ్వసించియే
నే నీవదవి కంగీకరించితిని.

మా పూర్వులెట్లు మీ వికమిత్యబలమున నడపించి పు
రాభివృద్ధి గావించితిరో అట్లే మీ తోడ్పాటులనును ధన్యవి
గావించ గోరుచున్నాను.

ఈ పుర పరిపాలన విషయమున యీనుధ్యక్షులైన పరి
స్థితులకు కాలమే ఉత్తరవాది. సమస్తమును కాలాధీనము.

మనవట్టుము తోడిపట్టణములతో సరిహద్దులు చేయుట
కు విస్తారము పనివున్నది. అట్లు అభివృద్ధి ప్రజలతోడ్పాటుల
ననే జరుగవలసియున్నది.మీ ప్రతినిధులగు,సంఘసభ్యులు ఎల్లరి
కలన ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడుటకు నాయందు మీకుగల
ప్రేమయే కారణము. మీరుమాపిన ధర్మమున నడచి ప్రజాసేవ
యొనర్చుట నావిధాయకకృత్య మని నమ్ముచు, నాయందుగల
ప్రేమచే నన్నిట్లు గౌరవించిన మీకందరకు వందనము లర్పించు
చున్నాను అని పలికిరి.

పురాధ్యక్షుని సహజకోమలములగు నావనములకు ప్రజ
లెల్లరు తమ సంతసమును నూచించిరి. తరువాత శ్రీయుత అ
ద్దంకి శ్రీరామమూర్తిగారి గానసభ, తరువాత అగ్ని క్రీడావిద్యో
దములు ప్రజలదృష్టి నాకర్షించెను.

వైశ్యసంఘము.

అమృతమనకు

బెజనాడలో యిండ్లసభ్యు 625 చి||x|| యిండ్లసభ్యు.
ప్రాముఖ్యమైన పీఠలవద్ద. కొద్దిల సమాపము. చి||x|| 1-కి
4½ రూ. మాత్రమే. వివరములు తెలియగోరువారు పోస్టు
బాక్సు, నెం 212. C/o ఆంధ్రపత్రిక అని వ్రాయవలెను.

స్థాపితము

1893

నీమకమలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి స్వామైన ధర

వికెసి చబిల్ దాస్ అందు సన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండివలు వర్తకులు

112, 113 వైనాబజారురోడ్, మద్రాసు.

ఏలూరు పురపాలకసంఘాధ్యక్షులగు మహారాజశ్రీ
మోతే నరసింహారావు జమీందారుగారికి
స్వాగతము

మహాశయ !!

(1) ఏలూరు పట్టణముయొక్క సమస్తాన్నత్యంతకు మీ
కుటుంబమే పునాది. ఇకటి నాణిబ్యాళ్ళిద్ది, ఇకటిచేవాలయ
ప్రతిష్ఠలు, ఇకటిసత్రములు, ఇకటివేంద్రులు, ఇకటి సంఘభా
వము మున్నగునవి మీప్రాపుననే దినదినాభివృద్ధి గాంచు
చున్నవి.

(2) 1865 సంవత్సరమున యీమునిసిపాలిటీ నిర్మింప
బడినప్పుడు మీతాతగారే ప్రథమసభ్యులు. నాటినుండి, నేటికి
గూడ మీనాయకులు సభ్యులుగానుండి దీనియభివృద్ధికి తోడ్ప
డుచున్నారు.

(3) “కిరీటములేనిరాజు” అని ప్రఖ్యాతిగాంచిన మీతా
తగారి సౌజన్యభావమే యీమున్సిపాలిటీని ప్రజాహిత సంస్థ
గా నడిపించి యుండెను: ఆశీర్వాది పురపాలక గణ్యుడగు మీ
తండ్రెగారి మనీషిలు సభ్యత్వము ప్రజలమెప్పుడనీ యుండెను.

(4) కాలమిక్కిరితగా నుండదు. ఈమధ్యకొంతకా
లము పురపరిపాలనము మీయుపేక్షలన నిరంకుశత్వముననహించి
ప్రజాహితకార్యములయందు ప్రసన్నత నొందెను. అందు
నలన సౌమ్యభావమున నడుపదగిన అనేకసంసలు వికమిత్య
విహీనతచే నిలిచిపోయినవి.

మదకు కక్షలు, కానేషిలచే ఘూర్జిలి, కృశించి, స్వార్థ
పరత్వము తొండవంపగా, స్వాతంత్ర్య సౌభాగ్యమును కోలుపో
యిన పురపరిపాలనమును ఆ అగాధమునుండి తేనెనీటి కాపా
డుటకై మీగుగావించిన అఖండ కృషి పురజనుల హృదయము
లందు అనరాగాంకురముల నెడజల్లెను.

కార్యనిర్వాహక దీక్షితులని ప్రక్షిగ్ధిగనిన మీరుదైవాను
గ్రహమునలన, సంఘసభ్యులచే పురాధ్యక్షపదవికి యేకగ్రీ
వముగా నెన్నుకొనబడుట పురసౌభాగ్యమును నూచించు
చున్నది.

(5) మీరు అగర్భశ్రీగుండులు, ధార్మికులు, ప్రజాసం
స్థలకు సాధుసౌమ్యభావమున పోషించుట కలనాటుపడినవారు.
ఒకరి దయాదాక్షిణ్యములకు దోసిల్లాగలవైన పనిలేని జమీం
దారులు. కృషిచేయి యగర్భముగా కాపాడగలవారు. ఇట్టి
మీకు పురాధ్యక్షపదవి యెంతయు దగియున్నది.

(6) ధనాధికులును, విద్యావంతులు నగు జమీందారు
లిట్టిపదవి వహించి ప్రజాసేవ యొనర్చుట యీపట్టణముయొక్క
గౌరవ కథమును నూచించుచున్నది.

పురపరిపాలకా!

మీ సుపరిపాలనాకాలమున యీపట్టణము ఆరోగ్యమున
కాదర్పమై, విద్యావ్యాప్తి పీకి మాలమై, సంఘభావమునకు జేయూ
తయై, ప్రజాసౌఖ్య నిర్ధకములను నూతన ప్రతిష్ఠల కారకమై,
నననవోత్సాహమున వెలయుగాక!

ధర్మమును ప్రజాహితముగా, ఉద్యోగధర్మమును దయా
వంతముగా స్థితప్రజ్ఞతో నడపి శత్రుత్వంధికలచే నీపురమున
వెన్నెల గురిపించు చుండువు గాక!

సత్యవంతు లనుకాపాడు జీవరయాపరుడగు భవవంతుడు,
మికఖండవై భవమును గూర్చుగాక!

ఏలూరు వైశ్యసంఘము

ప్రిన్సు డులీప్ సింగుగారి ప్రధానము

బొంబాయి, మే 20:-నవనగరు అధిపతియగు బొంబాయి
మేనల్లుడగు ప్రిన్సు డులీప్ సింగుగారికిని బారియా
నుహారాణి సోదరియగు రాజశిల్పా కుమారిశీరాజ్ కుమర్యకును
వివాహము జరుగునట్లు నిశ్చయమయెను. డులీప్ సింగుగారు
కొంతకాలమునుపే, క్రీటు ఆడుటకు ఇంగ్లాండునకు వెళ్లిరి.

(అ. ప్రె.)

సానిక వార్తలు

చెన్నపురి సమాచార సమావేశము:—
24 వ తేది శుక్రవారం సాయంత్రం 6-30 గంటల వార్తాపత్రిక సమాచారసంఘ కార్యాలయమున గా॥ వి. రామదాసు పంతులు గారియధ్యక్షతన జరుగును.

దగాచేసి రను నేరముపై ఎరెస్టు:—మద్రాసు అడినను అడుకంపెనీలో పూర్వము ఉద్యోగిగానున్న ప్రిమ్ రోజ్ అనునాతడు ప్రదర్శనములనిమిత్తము చెందువేల రూపాయలు విలువగల పెళ్ళురైటింగు యంత్రములను తీసికొని పోయి కనుపడకుండ పారిపోయెను. ఈ తడు ఒక సంవత్సరమునుండి కనుపడలేదు. ఈతనిని బొంబాయిలో ఎరెస్టుచేసి మద్రాసునకు కేసునిచారణ నిమిత్తము గొనివచ్చిరి.

పోయినది:—మద్రీ సుదర్శనంగారిట్లు వ్రాయుచున్నార. ఈ నెల 21 తేదీని ఉదయము నేను తెనాలినుండి మద్రాసువచ్చి మింటుస్ట్రీలునుండి చెనాబజారులోడ్లనకు పోవుచుండగా 195 రూపాయలతోట్లును రూ 2 లును గల మనీషర్లు నాది పోయినది. ఎవరికైనా నను దొరకినచో నాకు తిరిగిచ్చివేసిన యెడల రూ 20 లు బహుమన మొసగెదను. ఎద్రడు:- మద్రీ సుదర్శనం కేర్ ఫె ఆ జి. కృష్ణఆర్యగారు బి. ఏ. బి.ఎల్. నెం 876 మింటుస్ట్రీలు, మద్రాసు.

రాకపోకలు:—పండిత మదన మోహనమల్య సి. ఎస్. మత్తురంగమెదలియార్, కా. నాగేశ్వరరావుపంతులు, బషీర్ అహమ్మద్ సయ్యద్ గార్లు మున్నగు అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు గతరాత్రి బొంబాయికేగిరి. ది. బ. మోర్లే రామచంద్రరావుగారు గతరాత్రి బొంబాయికేగిరి. సి. రాజంగారు నిన్న ఉదకమండలము నుండి మద్రాసు వచ్చిరి. గా॥ జస్టిసు అనంతకృష్ణయ్యగారు పాల్నాటినకు, టి. ఆర్. వెంకటరావుశాస్త్రి, ఆర్. వి. కృష్ణయ్యర్, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యర్ గార్లు ఉదకమండలమున కేగిరి, వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు ఉదకమండలము నుండి నేటియదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామివారికి లక్షార్పణ
బార్ని సార్వభౌమని ఆరోగ్యస్థులతో జెందినందుకుగాను డాక్టరు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారిచే తమస్వగృహముందు (ఎన్నూరు, ప్రాస్పెక్టు కాటేజి) గత 22 వ తేదీన ఉదయం 6 గంటల మొదలు రాత్రి 10 గంట వరకు జరుపబడెను. అనేకమంది భక్తులకు భోజనము, కొబ్బరికాయలు, దక్షిణలు, ఒసగబడెను. రాత్రి సుమారు 1000 మంది బీదలకు భోజనము పెట్టబడెను. చుట్టుపట్లకు వల్లిపరణయకాలక్షేపము శ్రీ సుతి పండితై త్రిపురసుందరియమ్మగారిచే జరుపబడెను. అనేక మంది రాజులును, జమీందారులును హాజరయిరి. పండిత స్వామిగారు తమపూజయొక్క ఫలితముగా చక్రవర్తిగారి ఆరోగ్యము అభివృద్ధి చెందునని విశ్వసించుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారి రహస్యప్రకటన

కాంగ్రెస్ ప్రదర్శనములకు ప్రభుత్వోద్యోగియులు గాని ప్రభుత్వ శాఖలుగాని సాయముచేయరాదు

లిబర్టీ పత్రిక గట్టును బయటపెట్టుట
కలకత్తా, మే 23:-కాంగ్రెస్ వారి యాజమాన్యమున జరుగు పారిశ్రామిక, వ్యవసాయక ప్రదర్శనములతో రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు సహాయనిరాకరణమును గావించనలె నని భారతప్రభుత్వమువారి పాలిటికల్ డిపార్టుమెంటు వారిచే ప్రకటించబడిన రహస్య ప్రకటనమును లిబర్టీ పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. సిమ్లాలో 1929 సంవత్సరము 26 తారీఖున ప్రకటించబడినయీసర్దులకు యిట్లున్నది.

మద్రాసులోను, కలకత్తాలోను జరిగిన కాంగ్రెస్ మహా సభల సందర్భమున యీ సమస్య ప్రాముఖ్యతకు వచ్చినది. కాంగ్రెస్ మహా సభ తమ పద్ధతులను స్వక్రమచేయుటచేతను ఆసభ యవలంబించిన అతివాదపద్ధతుల వలనను, కాంగ్రెస్ యాజమాన్యమున జరుగు ప్రదర్శనములకు ప్రభుత్వోగియులు గాని, ప్రభుత్వశాఖలు గాని యేవిధమైన సహాయమును చేయుటనుంచి కాని భారత ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మోటారు ప్రమాదము

ఒకరు చనిపోవుట

మద్రాసు, మే 23:-నేటి యుదయము వందలాడుదగ్గర నొక మోటారుకాగ్నింబడి 30 ఏండ్లవయసుగల యొకమనుజుడు చనిపోయెను. ఆ డ్రైవర్ యొకను తెలియలేదు. పోలీసువారు దర్యాప్తు చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె)

ఒక బాలికకడుపులో 1813 గులకరాళ్లు (వెబిల్సు) కనబడట

సింహళములోని కలతురావై దృశాలలో జరిగిన

అద్భుతము

12 ఏండ్ల వయసుగల ఒక బాలికను మగలకండ్రాసు మునుండి కలతురా వైద్యశాలకు తీసికొనివచ్చిరి. ఆ బాలిక కొంకిపురుగువ్యాధిచే బాధపడుచు, మిక్కిలి నీరసస్థితిలో నుండెను. శరీరమున రక్తమేమియు లేనందున చాలా పాలిపోయియుండెను. ఆ వైద్యశాలలో శస్త్రచికిత్స చేసి చూడగా కడుపులో 1813 గులకరాళ్లు కనబడెను. ఆ బాలిక వానిని క్రమక్రమముగా మింగియుండునని వా రూహించుచున్నారు అని కొలంబోనుండి యీనెల 21 వ తేదీ మంగళవారమునాడు ఆఫోసి యేటెడ్ ప్రెసువారు ప్రత్యేకతంతివార్త నంపిరి.

తిరుపతి నందాల్ గురుపూజసందర్భమున

అన్నదానము

తిరుపతినందాల్ కాశీమఠముందు శ్రీ ఆదికమార గురపర స్వామిగారి గురుపూజ శ్రీ కాశీవాసి చొక్కలింగ తంబి రాజ్ గారిచే 26 వ తేది ఆదివారమున జరుపబడు సందర్భమున చెన్నపురి అన్నదానసమాజము, తిరువల్లికే-టి అన్నదానసమాజము, పురసువాకం అన్నదానసమాజము మున్నగు సమాజముల యొద్ద బీదలకు అన్నదానమొసగుటకు ఏర్పాట్లు గావించబడినవి. ఇంతగాక, కల్పంట్లపము రోడ్డునందున్న కార్పొరేషను బీదల శరణాలయముందును, రాయపురమునందున్న చెముడు, మాగ, వారి శరణాలయముందును నింపించుచున్నవారికి గూడ, ఆసమయమున అన్నదాన మొసగబడును.

ప్రథమవిమానసర్వీసు

కలకత్తా, మే 21:-కలకత్తా, డార్జిలింగు మధ్యమున విమానముల నడుచునట్లు, బెంగాలు వాయుబ్రాహ్మణార్డు కంపెనీవారు నేటి ఉదయం ప్రారంభించిరి.వారి పరీక్షార్థము నడచిన మొదటివిమానము ప్రాతఃకాలమున 4-50 ఘంటలకు కలకత్తా విడిచి శిబిరి 8-10 ఘంటలకు చేరెను. అప్పటినుండి విమాన ప్రయాణికులు మోటారునందు డార్జిలింగు మధ్యాహ్నము 12 ఘంటలకుచేరిరి. మరల యీవిమానము మరుసటిదినము ఉదయం 10 ఘంటలకు డార్జిలింగు విడిచి కలకత్తా సాయంత్రం 5-40 ఘంటలకు చేరెను. ఈ విమానపు సర్వీసు బాగుగనడచిన పై కంపెనీ వారె, కలకత్తా, ఆసాముకున్న, కలకత్తా, రంగూనుకున్న విమానపు సర్వీసులు పెట్టలవియున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా కార్పొరేషన్

భారతీయుని ఉన్నతోద్యోగమునకు నియమించుట
కలకత్తా, మే 22:-కలకత్తాపుచ్చకొనిన జె. ఆర్. కోట్టుగారి స్థానే లండన్ విశ్వవిద్యాలయమునందు కన్వలీంగు యింజనీయరుగానున్న డా॥ బి. యస్. జే. డి.యస్.సి. గారిని కలకత్తా కార్పొరేషనువారు నేడు ఫీఫ్ యింజనీరుగా నియమించిరి. డేగారు జులైకి పూర్వము రాజాలరుగనుక తత్కాలముగా వారిస్థానే విల్కిన్సన్ గారిని (డ్రెయినేజ్ ఇంజనీరు) నియమించిరి. డేగారి జీతమునెలకు 3,000 రూపాయలు. వైగా వారికి లండనునుండి రాకపోకలు మొదటితరగతి ఖర్చులుకూడ యివ్వబడును. (ఫ్రీ ప్రెస్)

కలకత్తాలో ఎండతీయట

చాలమందికి వడదెబ్బతగులుట

కలకత్తా, మే 22:-నేడు మధ్యాహ్నము కలకత్తాలో నడ అధికముగా నుండుటచే చాలమందికి నడదెబ్బ తగిలినదని తెలియవచ్చినది. తరువాత వాయువిక్రమంండి గాలి సాయంత్రము వానజల్లు పడినది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బెంగళూరు రాజద్రోహపుకేసు

వీరకేసరి నీతారామశాస్త్రిగారిపై కేసు

విచారణలోనున్నది

బెంగళూరు మే 21-బెంగళూరు లోని నవజీవన పత్రికలో నొక వ్యాసము కొంతకాలము క్రిందట ప్రచురింపబడెను. రాష్ట్రములోని పత్రికల స్వాతంత్ర్యమును సరికట్టుచు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు అమలుపరచు చున్న నిబంధనలను రద్దుచేయ నలయునని కోరుచు ఆ వ్యాసములో వ్రాయబడెను. ఆ వ్యాసము వీరకేసరి నీతారామ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయ బడినందున అయిన మైసూరు ప్రభుత్వముయెడల ద్వేషభావమును ప్రజలలో పురికొల్పు చున్నాడను రాజద్రోహనేర మాయనపై యా రోపింపబడెను. జిల్లామేజస్ట్రేటుకోర్టులో కేసు విచారణమొదలున్నది.

ఈ వ్యాసమును తమనవజీవన పత్రికలో ప్రచురింపబడుట కవకాశ మొసంగినందులకై పత్రికాధిపతి యగు అశ్వత్థనారాయణగారు కోర్టువారి యెదుట తనూపణ దాఖలుచేసిరి. కోర్టు వారు సదరు తనూపణ నంగీకరించి వారని విడుదల చేసిరి.

తీర్పు యీ నెల 27 తేదీనిచెప్పబడునని వాయిదా వేయబడినది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బెంగాల్ కార్యనిర్వాహకసభ్యుని నియామకము

డార్జిలింగు, మే 22:-కీర్తిశేఖరుల నవాబ్ ఆలీచాదరి గారి స్థానే బెంగాల్ కార్యనిర్వాహక సంఘములో సర్ అబ్దుల్ కరీమ్ గుజనవిగారి నియామకము రాజుగారిచే నంగీకరింపబడినది. (ఆ. ప్రెస్)

వైనరాయి లక్ష్మీ వెళ్ళుచుండుట

కలకత్తా, మే 22:-వచ్చేసంవత్సరము ఫిబ్రవరి 1 లో సిబిల్ సర్వీస్ వారమున రాజప్రతినిధి లక్ష్మీ చర్మించి వారమురోజులుండునని స్టేట్సుమెన్ట్ పత్రికకు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్)

తోక్కుడుబండిపై ప్రపంచమును చుట్టివచ్చుట

యమకులు కాసిచేరుట

కాసి, మే 22:-తోక్కుడుబండ్లమీద ప్రపంచమును చుట్టుకొని వచ్చుటకు కాన్పూరునుండి బయలుదేరిన. యమకులు శ్రీకృష్ణబాబు, కేటీలాల్ అవనిగారు కాసివచ్చిచేరి నారు. కేపు వారు పాట్నా నగరమునకు బయలుదేరుదురు. (ఆ. ప్రె)

శ్రీ మహాత్మ మోహనదాస కరంచంద్

గాంధిగారికి, నెల్లూరుజిల్లా బుచ్చిరెడ్డిపాలెపు

స్త్రీలు వినయపూర్వకముగ నొసగు వినతిపత్రము.

మహాత్మాజీ, వేదవేదాంగములకును పుట్టినిల్లయి, ఆధ్యాత్మిక జీవనాధార నిరంతరము ప్రసహించుచుండిన మన భరతవర్షమున, ఇకమున్న మహాబుఖలు, యోగులు, తపస్సుంపన్నులు జన్మించరని తెలచు సంకేతాత్ముల సంఘముల నివారింప ఆ త్రిమూర్తీ మహాత్మా గాంధీ, కవిసార్వభౌమ రవీంద్రు యోగి అరవిందుల రూపముల నైకొని ఒకే యుగమున జన్మ లాభమునొంది నటుల తోచుచున్నది. మహాత్మాకీర్త్యములకు అధిపతియయ్యి, భిక్షుటనమును మానని ఆ మహాేశ్వరునివలెనే, తమకును దరిద్రనారాయణుని పూజాసేవకై ద్రవ్యమును గడించు నిమిత్తము మా గ్రామమునకు విచ్చేయుట మా సద్భాగ్యము. వసంత సమీరములకయి కాచుకొనియుండు కోరక సుగంధము వలె మేమును తమ సత్సమీయొక్కయు తమయొక్కయు పావనదర్శనమునకయి వేచియుంటిమి.

ఈ సుదిన ప్రాతఃకాలమున మీ యిద్దరి దివ్యదర్శనము మా కబ్బుటచే, రాసున్నకాలమున మా సంతతి వారు మమ్ముల నిష్పంజేమగ ధన్యులనెదరు. గ్రీష్మ మేఘచురితి తమరు అతి స్పష్ట కాలము మా అతిధిగ నుండి నెడలుచున్నను తమ దర్శనస్పృతి చిరకాలము మమ్ముల ఆనందపరుపగలను.

త్యాగమూర్తి, భరతవర్షము స్వతంత్రదేశ మగుటకును ప్రపంచమున శాంతిస్థాపనకును తమరు కావించు ప్రయత్నములు ఆనతికాలములోనే తమ ఫలితముల పొందగలవని మాకు దృఢముగ విశ్వాసము కలదు. తమ రోసగు ఉపదేశముల సారమును గ్రహించుటకును సానుభూతిపూర్వకముగ వాటిని ఆచరణయందు చూపుటకును నలయు బుద్ధి ఉత్సాహములు తమ దర్శనానంతరముననైన మాకు లభించు గాక.

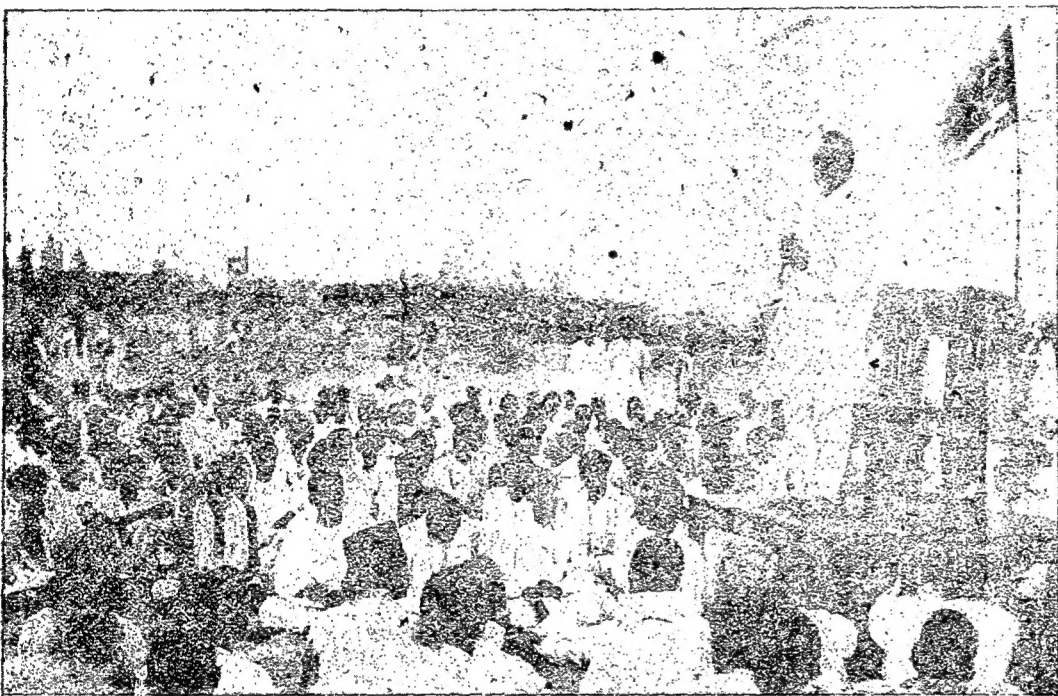
స్వతంత్ర రాజ్య సత్వర సుస్థాపనాభిలాషురగు బుచ్చిరెడ్డిపాలెపు స్త్రీలు.

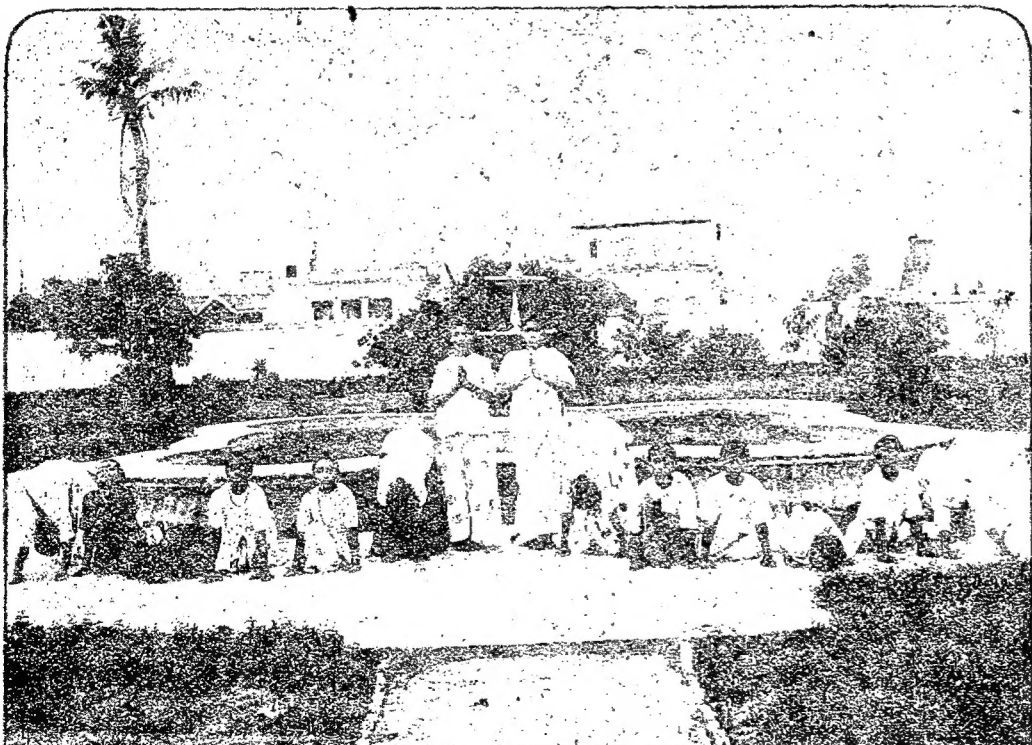
ఉద్యోగస్వీకారనిరసన సభ

తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్ర రమున 21-వ తేదీని జరిగిన సభలో ఉద్యోగస్వీకారవద్దతిని ఖండించుచు వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు మున్నగువా రుపన్యసించిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

హైకోర్టు బీచియందు డా॥ వరదరాజులు నాయుడుగారి ఆధ్యక్షతన జరిగిన కాంగ్రెసు సభ. (పి.ఎల్.ఎ.)

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయములోని బాలికలు సూర్యనమస్కారములు చేయుట.

తెనాలి తాలుకా హైస్కూలు

ప్రాథమికాధ్యక్ష సంఘాన్ని బోధనము 19-5-29 తేదీ ఆదివారమున శ్రీయుత లక్ష్మణరాజు బసయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. గారియధ్యక్షతన జరుపబడెను. అల్పచోరముల భోజనము జరిగిన తరువాత, సంఘముయొక్క నూతన కార్యనిర్వాహక తెన్నుకోబడినది. పిచ్చుకు సంఘముయొక్క కట్టుబాటును పంబంధించిన శీర్షికను కొన్ని గానింపబడెను.

పెద్దాపురం నందలి శ్రీ శివాజీ గ్రంథమండలియొక్క ద్వితీయ వార్షిక కార్యక్రమం 24-5-29 నాటికి శుక్రవారం సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీ తామ్మివారి మేడమిద ఆంధ్రకవిసత్తములను మహారాజశ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంసూలగారి యాధిపత్యమున జరుపబడును

తామ్మివారి సత్తిరాజు,

గాన్డంక సత్యనారాయణ.

నూరెళ్ల స్మారక పంచెములు

ఏలూరులో జరిగిన బాడ్మింటన్ పంచెనందు విజయ మొందిన గౌరీసోదరుల జట్టు. వీరు ఏలూరులో హిందూ మస్లి మసోదరుల జట్టు నోడించిరి.

దేశబంధువేర క్రొత్తపాలిటి

కానీ మునిసిపల్ సంఘమువారి తీర్మానము

కానీ, మే 20:—మైదగిన్ నుండి గోడోరిల్లాకు చాకు మీదుగా పోవు రాధారిని లజపతిరాయిగోడ్డు అని పిలుచుటకు కానీ మునిసిపల్ బోర్డువారు తీర్మానించివారు. దశాశ్వపేధము వద్ద దేశబంధు పార్కును నిర్మించుటకు బోర్డువారు 10,000 రూపాయలను మంజూరుచేసినారు. 30 లో సర్వేగారు తన తల్లిదండ్రులపేర యిచ్చిన 5,000 చేరి యున్నవి.

గుడ్డలమీదపన్ను

ఇదిగరకు గడ్డలమీద మజుగుకు 2-8-0 సుంకము వేయబడుచుండెను. ఇప్పుడు విదేశవస్తువులకు రూపాయికి 9 పైసలును, భారతదేశమునందు మిల్లులలో యెరుగు బట్టలను రూపాయికి 3 పైసలును సుంకము వేయుటకు బోర్డువారు తీర్మానించిరి. ఖాదీపై యిదిగరకు గూడ పన్ను లేదు.

జాతీయపతాకము నెలకొల్పుట

పురమండలముపై జాతీయపతాకమును నెలకొల్పవలయును కానీ మునిసిపల్ బోర్డువారిచేత మరల ఆపుదల చేయబడినది. ఈ ప్రశ్నను ఎత్తులకు బకనభ్యుదయ రెండుపార్టీల ప్రయత్నించెను. కాని ఆభ్యుదయ విని వినిపించుట ట్టుండెను. ఈ పూర్వపుబోర్డు జాతీయపతాకమును నెలకొల్ప వలెనని తీర్మానించెను. ఈబోర్డు దానిని స్థిరపరచెను. ఈ తీర్మాన మైనంతవరకు పట్టణ కాంగ్రెస్ సంఘము జాతీయపతాకము తాము బహుమతి చేసెదమని తెల్పిరి.

పైనికులు ఇచ్చిందబడుట

కలకత్తా, మే 21:—బినీసూరాలలోనుండు ఈస్టరెగ్ ఫ్రాం టీయరు వైభులకు చేరిన నలుగురు పైనికులు ఏప్రిల్ 18 తేదీ క్రిరామనవమి మేళసమయమున దొమ్మి గానించినందులకు సబ్ డివిజన్ ఆఫీసరుగారు యీ దుండగదార్లకు శిక్షలు విధించిరి. కొందరు మద్దాయిలు పోలీసు కాపుదారినుండి తప్పించుకొని పోయినందులకు వారిని మేజిస్ట్రేటువారు శిక్షించిరి. ఈఘూర్కా-పైనికులు సదార్ పోలీసుస్టేషన్ ప్రవేశించి కొన్ని ఖేదీలను విడుదల చేసిరి. సుబేదార్ అలి అను మద్దాయికి ఆరుహుసముల కఠినశిక్ష నొసంగిరి. (ఆ. ప్రె.)

పాంచాలపు విశ్వవిద్యాలయము

లాహోరు, మే 2:—పాంచాలపు విశ్వవిద్యాలయము వారు మెట్రిక్యులేషన్, స్కూల్ ట్రైనల్ పరీక్షలకు పదునెనిమిది ఏండ్లలోగా వివాహములైన బాలికలకు పైపరీక్షలకు చేర్చు కొనకయుండు విషయము, రాష్ట్రములలోని హైస్కూళ్ల ఆధికారులయొక్క ఆభిప్రాయముల విచారించియున్నారు.

నూతన సిద్ధాంతము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదము గోరువారిని, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము గోరువారిని శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యంగారు విభజించువిధము ఆశ్చర్యముగ నున్నది. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము గోరువారు అసహాయ మార్గము నవలంబించగూడదనియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరువారు మాత్రమే శాసనోల్లంఘనాధి చర్యల నవలంబించవలయు ననియు వీరు చెప్పట జూడ, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము అడిగినమాత్రాన లభించునని వీరు హించుచున్నటుల దోచును. అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించినపుడు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము ఆదర్శముగ నుండెను. ఇట్టి ఆదర్శమును చేరునిమిత్తమే, మహాత్ముడు అసహాయకార్యక్రమమును బోధించెను. శాసనసభల బహిష్కారమును, నిర్మాణకార్యక్రమాదిసాధనలను సూచించి యుండెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమునకును గూడ దౌర్జన్య రహిత అసహాయ కార్యక్రమమునే మహాత్ముడు సాధనముగ బోధించును. శ్రీనివాసయ్యంగారు రటు గాక, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యముగోరువారు మంత్రిపదవులను చేపట్టిన చాలు నని తలచుట జూడ, వీరు దేశము నెదుర్కొనిన సమస్యను గ్రహించినటుల దోషదు. శాసనసభలలో పనిజేసినమాత్రాన, ప్రభుత్వవిధానమును మార్చి వీలగునని, దేశబంధుధానుగా రయినను దెలిపి యుండలేదు.

స్వరాజ్యనిర్మాణమున కవసరమగు కార్యక్రమము శాసనసభలకు వెలుపలనే గలదని, ఎల్లరును అంగీకరించిన విషయమే. అట్టితరీ, శాసనసభలలో జేరి, ఎంతదూరము నిరోధము సలిపినను, స్వపరిపాలనము లభించనందున, ఉద్యోగములను స్వీకరింపవలయు నని, తమిళ రాష్ట్ర నాయకుడు చేయుచున్న వాదన అసంగతముగ నున్నది. స్వరాజ్యపక్షము వారు శాసనసభలలో వలె శాసనసభల వెలుపల గూడ నిర్మాణ కార్యక్రమాభివృద్ధికై పాటుబడి యున్నచో, పరిస్థితు లీనరికి వేరువిధముగ నుండెడివి. శాసనసభకు వెలుపలి కార్యక్రమముపట్ల శ్రద్ధ వహించని లోపము, ప్రస్తుతస్థితికి హేతువయ్యెను. అందుచే, కాంగ్రెసు కంతకును గాంధీ మహాత్ముడే తిరిగి శిరస్సు డగుట తటస్థించెను. మంత్రిపదవులను స్వీకరించినవెనుట శాసనసభల వెలుపలికార్యక్రమముపై ఇష్ట దున్న శ్రద్ధగూడ అంతరించుట నహజము. ప్రతికూలురు మంత్రి పదవులలో ప్రవేశించకుండ జేయుటయే తమ యుద్దేశ్యమని, శ్రీనివాసయ్యంగారు అన్నాసియే టెడు ప్రెస్సు ప్రతినిధితో జెప్పిరి. అట్టివారిబదులు కాంగ్రెసుపక్షమువారే మంత్రిపదవులను స్వీకరించు

చో, ఇతరులు గాంచు నవస్థనే వీరును గాంచగలరు. వీ రయినను ద్వంద్వప్రభుత్వమును స్వర్ణతుల్యముగ గావింపగలరా?

ఇంతకాలమునుండియు దానియెడల కాంగ్రెసు వివరించుచున్న ఆక్షేపణలను వీరిపుడు దాటజాలరు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు అధికసంఖ్యలతో శాసనసభలలో ప్రవేశించునెడల, మంత్రిపదవులను స్వీకరింపరని శ్రీనివాసయ్యంగారు దెలుపుచున్నారు. కాని, మంత్రిపదవులను స్వీకరింపనియెడల కాంగ్రెసు పక్షములో నిలిచియుండమని నేడు బెదిరించుచున్నవారు, ఫలము చేతికివచ్చినపుడు, నిరాకరించుటకు సమ్మతించెదరా? మంత్రిపదవులు లాభకరమైనను గావలెను. లేక తద్వ్యతిరేక మయినను గావలయును. లాభకరమయినచో, కాంగ్రెసుపక్ష మధికసంఖ్యలతో ప్రవేశించునపుడు, మంత్రిపదవులను నిరాకరింపనేల? ఇప్పుడు వీరిని స్వీకరింపకుండ నిలువలేనివారు, అప్పుడు నిలువగలరనుట, భ్రమదప్ప వేరుగాదు. ఏవిధమున జూచినను నూతన పద్ధతి మిగుల హానికరమని స్పష్టమగుచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను గోల్పోవ జేయుటకును, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమున కడ్డు గలిగించుటకును, ఘనాదర్శములను నిష్ఫలము గావించుటకును, ఉద్యోగస్వీకారపు ఏర్పాటు తోడ్పడినటులుగ మరియొక ఏర్పాటు తోడ్పడజాలదు. పార్లమెంటునభి హిందూదేశమునకు విశాలసంస్కరణముల నిచ్చుట కెన్నటికిని తలపెట్టదు. దేశము స్వరాజ్యసంపాదనవిషయమై విశేషమగు పట్టుదల జూపుచున్న సమయమున వారి ఉత్సాహముపై చలినీళ్లు జల్లుట నాయకులకు పాడి గాజాలదు. స్వతంత్ర్యదౌరా స్వరాజ్యమును బడయుటకు మారుగ, ఉద్యోగముల ద్వారా బడయ వీలగునని, మితవాదులుగూడ నిరాకరించు సిద్ధాంతమునే శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రభుత్వము చాటుచున్నారు. కాంగ్రెసుపక్షమువారిట్టి సిద్ధాంతమును చేపట్టినమాత్రాన, దాని కక్కుడు విలువ గలుగజాలదు. సంవత్సరములోపల తిరిగి ఎన్నికలు జరుగవలసి వచ్చును. ఈ లోపున కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమదిక్షను విడనాడి మంత్రిపదవులను చేపట్టినను, ఎట్టి కార్యక్రమమును సాగించుటకయినను కాలవ్యవధి గనుపించదు. మంత్రిలకు ముఖ్య శాఖలు వశము గాబోవు. చేతనున్న శాఖల కయినను, కోశాధికారము వీరికి లేకబోవుటచే, చాలి నంతధనమును వెచ్చించజాలరు. గవర్నరుగారు బలవంతపెట్టుచో, వీరును రాజీనామా సీయవలసి వచ్చును. ఇతరపక్షములమంత్రుల కెట్టిగతి పట్టెనో వీరికిని అట్టిగతియే పట్టగలదు. పరిస్థితులను చక్కగ గమనించి, బెంగాలు కాంగ్రెసు సంఘమువారు మంత్రిపదవులను కాంగ్రెసు పక్షమువారు రంగీకరింపగూడదనియు, ఈ విషయమై రాష్ట్రములకు స్వేచ్ఛ యొనగి, కాంగ్రెసు పక్ష సూత్రములకు భంగము గలిగింపగూడ దనియు, తీర్మానించియుండిరి. చెన్నరాష్ట్రమునం దయినను ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘము వారీ సూచనకు ప్రతికూలముగ తీర్మానించియుండిరి. కర్నాట కాంగ్రెసు ప్రముఖులగు కరంతు మున్నగు సభ్యులు ఉద్యోగస్వీకారము పనికిరా దని చాటుచున్నారు. ఇట్టి సం దర్భములలో తమిళ సభ్యుల నిమిత్తముమాత్రము, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు దేశక్షేమమునకు భంగము కలిగింపకుండురగాక యని కోరె

దము. ఉద్యోగస్వీకారము పనికిరాదని, తిరువల్లి క్కేణి బీచిలో జరిగిన సభ గూడ తీర్మానించి యుండెను. అందుచే, ఉద్యోగస్వీకారకృత్రిమాందో శనమున కెడ మిచ్చుట, అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభకు పాడిగాజాలదు. రేపటిదినము బాంబాయిలో గూడు సమావేశము, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కాపాడు నని నమ్మెదము.

మాళవ్యాగారి నేరము

సాధుపుంగవుడును, హిందూసంఘభిమానియు, నిర్మల హృదయుడు నగు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారికి, అస్పృశ్యత సమర్థ యోగ్యము గాదని తోచుట వింతగాదు. హిందూ మతమునందు బోధింపబడిన అహింసాధర్మమునకును, భూతదయకును, అస్పృశ్యత విరుద్ధమని వీరికి తోచెను. ఇంతవరకును హిందువు లెల్లరచే అనమాన గౌరవము బాందిన మాళవ్యాగారు, అస్పృశ్యతా నివారణావశ్యకతను తాము ప్రతిపాదించుచో తమధర్మమును నెరవేర్చినవారము గాజాల మని, నమ్మియే దక్షిణదేశమందంతటను ఈ విషయమై బోధించిరి. ఇటులనే సర్వజాతులకును దైవసందర్శనపుహక్కు గలదని తెలిపి, హిందూమత ప్రాశస్త్యమును వీరు చాటిరి. శ్రీరాముడు తన అపారకరుణామహిమచే, శబరి యిచ్చినపండ్లను స్వీకరించి, ఆమెను రక్షించియుండెను. వానరులను, భల్లూకములనుగూడ శ్రీరాముడు తనకు తోడుగ నైకొని పారి నెల్లరను రామభక్తుల గావించెను. విశాల హృదయు లగు ధర్మాత్ములను సంకుచితదృష్టి యావరింపదు. మాళవ్యాగారిసంబోధనము పూర్వచారప్రియుల కాగ్రహము గలిగించెను. పండితులను వారు, వీరిపై ధ్వజమెత్తసాగిరి. కాని, పండితుల సమదర్శను లని, శ్రీకృష్ణుడు అర్జునునకు దెలిపెను. కొన్ని గ్రంథములను పఠించినమాత్రాన, విజమగు పండితులు గాజాలరు. శ్రీ శంకరుడు చండాలునికి దూరముగబోయి, తనలోపమును గ్రహించి, అతనికి సమన్వరించుటలో, సమదర్శనభావము జూపెను. సిద్ధాంతములో తత్త్వమని ఇత్యాది వాక్యములను పఠించుచు, బ్రహ్మము దప్ప వేరు పదార్థము జగత్తునందు లేదని చెప్పుచు, నిమ్నజాతులను చూడరాదనియు, తాకరాదనియు జెప్పవారలు, అద్వైతసిద్ధాంతరహస్యమును గ్రహించి రని చెప్పవీలగునా? వేదాంతమతము, ప్రపంచమంతయు అవలంబించదగిన సార్వజనికమత మని విశేషానందుడు బోధించినపుడు, అస్పృశ్యతా దోషమును నహించెడిమతమని సూచించదలంపలేదు. హిందువులలోనే కొందరను దూరముగ తరుముచు, అట్టివారు మహాత్ముడి యులో, క్రైస్తవులలో యయినపుడు మాత్రము వారిని నిగౌరవించుమతము, హిందూమత మగునా? వర్ణాశ్రమధర్మమునందు విశ్వాసము గల మాళవ్యాగారికి సయితము, అస్పృశ్యతను సమర్థించుట యసంభవమని తోచుచున్నది. అట్టితరీ, వీరి కన్నను వెనుకబడు పూర్వాచారప్రియుల వాక్యముల కెట్టివిలువ యుండజాలదు. హిందూమత ధర్మ మెటున్నను, దేశకాల పరిస్థితులను గుర్తించి యయినను, అస్పృశ్యతను పాటించకుండుట యవసరమని స్పష్టజ్ఞానము గలవా

రయినను గ్రహించగలరు. మాళవ్యాగారు అస్పృశ్యతను పాటించవలదని చెప్పటం హిందూ మతధర్మమునకు విరుద్ధమగుచో, ఇట్టి అన్యాయమును విధించి ధర్మము పట్ల హిందువులకు గౌరవ ముండజాలదు. అస్పృశ్యత విధింపబడెనని తెలుపువారు, హిందూమత ప్రాశస్త్యమున కెట్టి కళంక మాపాదించుచున్నారో గ్రహించుచున్నారు. జీవబ్రహ్మైశ్వ సిద్ధాంతమును చాటిన మతమునకన్న, ఎక్కువ విశాలసిద్ధాంతములను బోధించు మత ముండునా? పూర్వాచార ప్రియుల దృష్టితో మాళవ్యాగారు నేర మొనర్చుచున్నచో, ప్రాజ్ఞులగుహిందువు లెల్లరు వారితోపాటు నేరస్థులుగ నుండుటకే అనుమతించెదరు. మాళవ్యాగారు త్రివేదమునం దుపన్యసించుచు, గాంధీ మహాత్ముని బోలు లోకోత్తర పురుషులకు తృప్తి నొసగిన హిందూమతమును విడనాడవలదని కోరిరి. గాంధీ మహాత్ముడు అస్పృశ్యతను పాటించవలదని, ముఖ్యముగ బోధించుచున్నాడు. ధర్మాత్ము లెల్లరును, ఇట్టిభావమే ప్రబలుట సహజము. జాతీయోద్యమప్రభావ మేమన, అయ్యది యొకవంక రాజకీయస్వేచ్ఛకై కృషిసలుపుచు, వేరొకవంక సాంఘికోద్ధరణకు గూడ తోడ్పడుచున్నది. మహాత్ముని కృషియంతయు నొకవేళ చ్యవరమయినను, అస్పృశ్యతను నివారించుట ధర్మమనుభావమును మాళవ్యాబోలు ధర్మాత్ములహృదయములలో ప్రవేశపెట్టగలిగినందులకు, మహాత్ముడు ధన్యుడని నిస్సందేహముగ జెప్పవచ్చును. ఇతరులని ఎంచబడుచున్న కోట్లకొలది ప్రజలు, గాంధీ, మాళవ్యాగారులకు సర్వదా కృతజ్ఞులై యుండకమానరు. గాంధీమహాత్ము డీవారపు “యంగు ఇండియా” పత్రికలో వ్రాయుచు, ఆంధ్రదేశమునం దక్కడక్కడ అస్పృశ్యత తలయెత్తినటుల గనుపించినను, అయ్యది అడుగంటినటుల ఎంచవచ్చునని సూచించెను. మహాత్ముని ఆంధ్రదేశ పర్యటనమువలన, నిట్టి భావము రూపుమాసియుండవలెను. మహాత్ముల సంకల్పము వృథాగానేరదు. కద్దరునిర్మాణము, అస్పృశ్యతా నివారణము, ఎటుల సఫల మగుచున్నచో దెలుపనక్కరలేదు. ఇటులనే స్వరాజ్యప్రాప్తిగూడ గలుగకమానదు. మహాత్ముని ప్రయత్నములకు సనాతనధర్మ పరాయణులును, సంస్కృత పండితులునగు, దేశనాయకులును, హిందూసంఘశ్రేష్ఠులునగు మాళవ్యాగారు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడుట, నిమ్నజాతుల యదృష్టమని భావింపవచ్చును. మాళవ్యాగారు ఆంధ్రదేశమునందుగూడ పర్యటనమునలిపి తమ సందేశమును వ్యాపింపజేయుట యవసరమని తోచును. మాళవ్యాగారు పండితునినిజధర్మమును అనుష్ఠించుచున్నారు. హిందూమతశ్రేష్ఠతను, వీరు తమ యువదేశముల ద్వారా వ్యాపింపజేయుచున్నారు. నిమ్నజాతులు హిందూ మతమునందలి సహన భావమును గ్రహించుచో, నికమీద అన్యమతములను చేపట్టజాలరు. హిందూమతమునకై వీరు తమ ప్రాణముల నర్పించుటకయినను వెనుదీయరు. శ్రీరామానుజులు, నిమ్నజాత్యుద్ధరణావశ్యతను గ్రహించెను. మాళవ్యాగారు దెలిసినటుల, వీరు తిరుమల్రమును సర్వజాతులకును బోధించిరి. నిమ్నజాతులలో నుద్భవించినవారు మహర్షులయిన నిదర్శనములు పురాణములలో గనుపించును. శ్రీరాముడు అనాగరికులగు అరణ్యనివాసులను గూడ సముద్ధరించి, శీలమునే, ప్రధానముగ నెంచిన సంగతి

శ్రీమద్రామాయణమునందు గనుపించును. మానవులనే గాక, తిర్యగ్జంతువులను గూడ అతడు ఆదరించెను. క్రూరకర్ములని భావింపబడిన రాక్షస కోటిలోని విభీషణాదులను ప్రేమించి, వారియందు గూడ గుణమునే ప్రధానముగ పాటించెను. అట్టి తరి, నిక్కాలమున హిందూసంఘమునందలి నిమ్నజాతులను మానవమాత్రులను గవరిగణించవలయునని, మాళవ్యాగారు కోరుట నేర మగునా? హిందూమతధర్మమునకు భంగకర మగునా? మాళవ్యాప్రభృతులు హిందూమతము నుద్ధరించుటకు సందిగ్ధసమయమున, తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచున్నందులకు, వారలకు హిందూమతావలంబు లెల్లరును కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల నాచరింపవలెను. మాలవ్యాగారి సందేశము, తమజీవితము సంతను నిమ్నజాత్యుద్ధరణమునకై ధారబోయుటకు డాక్టరు మూంజీ బోలు ప్రముఖులను ప్రేరేపించుచున్నది. ఇయ్యది శుభచిహ్న మనుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్య సిద్ధినిమిత్తము, రాజకీయనాయకులును, హిందూ సంఘరక్షణమునిమిత్తము హిందూనాయకులును, భూతదయ నిమిత్తము, భూతదయా పరులును, ఈ విషయమున చేతుల గలిపి కృషిసలుపుట కవకాశ మేర్పడినది. ఇక్కార్య మంతర్వరలో నెరవేరిన సంతమేలు. ఇంతకుపూర్వము, ఆర్యసామాజికులొ బ్రహ్మసామాజికులొ, లేక సంఘ సంస్కర్తలొ యిట్టిపనులను ప్రేరేపించెద రనియు, వీరికి హిందూమతముపై అభిమానము లేదనియు, పూర్వాచార పరాయణులు సామాన్యముగ నిరసించుచుండెడివారు. ఇప్పుడు హిందూమతాభిమానుల హృదయము కరగుటచే, వారే యిక్కార్యమును చేపట్టుట యోగ్యమయ్యెను. అంతరంగిక సంస్కరణము శాశ్వతముగ నిలచును. ఇతరుల బలవంత మేమియు లేక, ఉన్నతజాతులవారు బుద్ధిపూర్వముగ అస్పృశ్యతను పాటించక నిమ్నజాతులకు హిందూసంఘమునం దర్హస్థాన మొసగుచో, హిందూసంఘాన్నత్యమునకును, సర్వర దేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికిని, విశేష సహాయ మొనర్చినవారగుదురు. మాళవ్యాగారిసందేశము సఫల మగుగాక!

రాజద్రోహనివారణము

బండి సంస్థానాధీశుడు సంవత్సరమువర కమలులో నుండు ఆర్థి నెన్నును ప్రయోగించినటుల, నేటి వార్తలు దెలుపు చున్నవి. బండిసంస్థానమునందు రాజద్రోహము పూర్తిగ నిషేధింపబడెను. రాజద్రోహమును శిక్షించుటకు సంస్థానమునందలి పీనలుకోడ్డు పూనుకొనియున్నది. దీనివలన ప్రయోజనము గలుగనిచో, క్రొత్త ఆర్థి నెన్ను ప్రకారము, అనుమానింపబడినవారు శాశ్వతముగనో తాత్కాలికముగనో ప్రవాసమంపబడుదురు. ప్రాయశః విచారణ యుండదని తోచును. అనుమానముపై నెట్టివారి నైనను శిక్షింపవలగును. ఇట్టినిర్బంధపట్టములువానిని నిర్బంధించి యుద్దేశ్యమును సఫలపరచుటకు మారుగ ప్రజలలో నశాంతిని పురికొల్పుటకు తోడ్పడుట సహజము. స్వదేశసంస్థానాధీశులు నిర్బంధములపై గాక, ప్రజలసహజప్రేమపై నాధారపడుట మేలు. ప్రజల సక్రమ కోర్కెలనుగూడ రాజద్రోహము క్రింద పరిగణించుటకు, నూతన ప్రవాసపట్టము మవకాశ మియగలదు. సంస్థాన ప్రజలందువలననే,

బాధ్యతగలపాలనము వలయునని గోరుచున్నారు ఇట్టి నిర్బంధములను ప్రయోగించుకొలదియు, నిట్టి కోర్కె మరింత వ్యాపించును గాని తగ్గనేరదు.

బొంబాయి సహాయసంఘము

పైమను కమిషనుకు తోడ్పడు నిమిత్త మేర్పడిన బొంబాయి రాష్ట్రీయ సంఘములో, అధిక సంఖ్యాకులు, రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనము వల దనియు, సింఘదేశమును ప్రత్యేకింపగూడదనియు, లా ఆర్డరులను ట్రాన్సుఫరుజేయగూడ దనియు, రాష్ట్రములలో రెండవసభ నేర్పరుపవలయు ననియు, సాంఘిక నియోజకవర్గములు నిలిచియుండవలయు ననియు మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యమును నూటికి ముప్పది యొక్క వంతున వృద్ధిచేయవలయు ననియు, నామినేషనును రద్దుజేయవలయు ననియు గోరిరట. నిమ్నజాతుల ప్రతినిధియగు డాక్టరు అంబేదికారుగారు మాత్రము సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమును గోరుచున్నారు. లా ఆర్డరులను ట్రాన్సుఫరు చేయవలయుననియు, రెండవశాసనసభ యుండగూడ దనియు, సంయుక్తనియోజకవర్గము లేర్పడవలయు ననియు వీరు గోరుచున్నారు. దేశాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ పైమను కమిషనుకు తోడ్పడురాష్ట్రీయ సంఘమువారి టిట్టి వ్యర్థసూచనలను గావించి, ప్రజాభిలాషలను నిరోధించుట, వింతగాదు. వీరివైఖరికి, ఫలిత మనుగుణముగ నున్నదని చెప్పవచ్చును.

సర్ జాన్ సను హిక్కుగారు : హిందూదేశము

హిందూదేశముగూర్చి ముచ్చటించగూడదని, బ్రిటీషు పక్షములవారు కట్టడి చేసికొనినను వారు దాని ననుసరించుటలేదు. లాంకుపైరుపక్షములను హిందూదేశమున విశేషముగ జోప్పింపవలయునని, స్పీడనుగా రెటుల ఎచ్చరించిరో, నిన్నటిదినము సూచించియుంటిమి. నేటివార్తల ప్రకారము సర్ జాన్ సను హిక్కుగారు మార్చి ౧౫ పోస్టు పత్రిక కు వ్రాయుచు, హిందూదేశపు అశాంతికి రుష్యాకుట్రలు కారణమని దెలుపుచున్నారు. ప్రస్తుతనాయకుల కెవరికిని రుష్యాకుట్రలతో సంబంధము లేదు. స్వరాజ్యాభిలాషను హిందూదేశము చాలగాలమునుండియువ్యక్తపరుచుచున్నది. దీనిని పాలకులు సఫలపరచియున్నచో అశాంతి కెడము లేకబోయెడిది. ఇప్పుడయినన బ్రిటీషువారు ప్రజలకు వెంటనే స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్య మొసగుచో, అశాంతి దొలగిపోవును. అందుక మారుగ, ఎవరి ప్రోద్బలమో భారతీయులకు గలదః తెలిపి, జాతీయోద్యమమును నిందించుటవలన అశాంతి దొలగజాలదు. నిజకారణముల నరయుట బ్రిటీషువారి ముఖ్యధర్మము. కన్నరైటివు ముఖ్య లిప్పటికిని ప్రాతమార్గములనే అవలంబింప దలచుచున్నారుగాని క్రొత్తత్రోవ ద్రొక్కుటకు యత్నింకున్నారు.

స్థానికసంఘములు : భారతీయోద్యోగులు

స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములయినను, ఉన్న తోద్యోగములలో భారతీయులను నియమింపజాకున్నది. వీనికి గూడ విదేశీయులను నియమించు తటస్థించుచున్నది. కలకత్తా కార్పరేషను, కాంగ్రెస్ పక్షము వశమయినదని తెలిసినసంగతియే. కార్పరేషనువారిపుడు, చీఫ్ ఇంజనీయరుగ, డాక్టరుడే అ:

భారతీయుని చదవికి నియమించినది తెలియుచున్నది. ఇదివర కీడవియందున్న, జే. ఆర్. కోట్నూగారు ఆరునెలల సెలవుమీద ఇంగ్లండుకు బోయిరి. వారి స్థానమున డేగారిపుడు నియమించబడిరి. వీరి కిప్పుడు మానమునకు, మూడువేల రూపాయల వేతన మొనగబడును. మద్రాసు కార్పరేషనువారుగూడ, కలకత్తా కార్పరేషనుమార్గ మనునరించుట యుక్త ముగనుండును.

విదేశవార్తలు

పార్లమెంటు ఎన్నికలు

ఆఫ్టరు ప్రభిన్

(బీము నర్వీస్)

లండన్, మే 21:—సోమలిస్టు సభ్యుడు వెస్టువీడ్ గారు ఎన్నికకు దరఖాస్తును తన పేరుతో నింపుచుండగా లిబరల్స్ మిషన్ ఎన్నికకు తోడ్పడెదరని పేషనగ ఆఫ్టరు ప్రభిన్ మాట్లాడెను. మీ రెండునెలల పాటు ఓడిపోయెదరు. అట్లని మీరు తొందర పడవలదని వెస్టువీడ్ గారు రినిరి. ప్రేక్షకులు ఆఫ్టరు ప్రభిన్ కేలి చేసిరి. ఆమెకు ఆవేశముగలుగునటుల విప్లవపదములను వాడిరి. ఆఫ్టరు ప్రభిన్ జాతీయగీతములను వాడి వారిని ప్రతిహతమొనర్చెను. ఈసమయమున సోమలిస్టుసభ్యులలో ఒకరు ముందుకు వచ్చి దుమికెను. అతని బోపిని ఎగరగొట్టిరి. ఈలోపుగ పోలీసువారువచ్చి అదమాయించిరి.

కీ॥ శే॥ రోజుబెర్రీ ప్రభువు

(వైరెస్)

రుగ్బీ, మే 11:—సుప్రసిద్ధ రాజకీయవేత్తలలో ఆరికే రినట్టియు, పూర్వము ప్రధానామాత్యులుగ నున్నట్టియు రోజుబెర్రీ ప్రభువు చనిపోయెను. నేటియువయముననే 82 వ జన్మ దినోత్సవము జరిగెను. విక్టోరియా రాణి పరిపాలనమున ఇతడు 26 సంవత్సరములు బ్రిటును రాజకీయములందు అద్వితీయసాసనము నాక్రమించెను. 1894 లో గ్లాస్టన్సుగారి స్థానే లిబరల్స్ ప్రధానామాత్యుడుగ నుండెను. అంతకుముందు గ్లాస్టన్స్ పరిపాలనమున విదేశాంగమంత్రి మున్నగు ప్రభుత్వోద్యోగములను నిర్వహించెను. ఇతడు నాల్గేడు ప్రధానామాత్యుడుగ నుండెను. ఆ కాలము చివరన రాజకీయములనుండి విరమించెను. గత 20 సంవత్సరముల నుండియే అపుడపుడు ముఖ్యనివయములగుర్చి యుభిప్రాయములను చెలుపుచుండెను. ఓటిని ప్రమాణముగ గైకొనుచుండెడివారు. అతడు గొప్ప విద్యాధికుడు. అతనికాలమున రోజుబెర్రీగారిని మించిన వక్త లేడు. ఆటలందు ఆసక్తిమొందు. తనయుద్యోగములో నున్నపుడు డెర్బీపంచెముగెల్పిన ప్రధానమంత్రిలలో ఇత డొక్కడే. మొత్తము మూడుసార్లు డెర్బీపంచెమును గెల్పిరి. ఈ సంవత్సరము పంచెములలో అతని కెప్టెనుగు గుట్టును మిట్టోధి యనునది గలదు. గుట్టుపుపంచెము నిబంధనప్రకారము ఆ గుట్టుపు యజమానియగు రోజుబెర్రీగారు. చనిపోయినందున ఆయన్ని పంచెములో పాల్గొనరాదు. ఇతని కొడుకు నైసికుడు. క్రీడాపరుడు. తండ్రిస్థానమునకు వారసుడగును.

లార్డు హై కమిషనరు

(వైరెస్)

ఎడింబర్గ్ లో స్కాట్లండు దేశమును యాంధ్రప్రభు పంపకులు తెరచిరి. యాంధ్రప్రభుని లార్డు హై కమిషనరుగా నియమించిరి. రాజకుటుంబములోనివారి కిట్లు నియమించుట కిదే ప్రథమము.

కప్తాను మల్కంకాయంత్రెలుగారు చెన్నై కుపోయిరి. గంటకు 216.8 మైళ్లు మోటారులో వడిగాపోయెను.

గాంధీగారు - నెల్లూరు బాలికాపాఠశాల

నెల్లూరు పట్టణమున శ్రీమతి పొంకా కనకమ్మగారిచే స్థాపించబడిన శ్రీ కన్యారీచేపి విద్యాలయమునకు 12-5-29 ని మహాత్ముడు శంకసాపన మొనర్చుట. విద్యాలయ సహాయకార్యవర్గి శ్రీ పొంకా పట్టాభిరాయరెడ్డి గారు, ఫలములు, నవాధాన్యములు మహాత్ముని కందించుచున్నారు. వెనుకను జవాబ్ ఇహుంసాహెబ్, శ్రీమతి మాతా కన్యారీబాయి, శ్రీమతి ప్రభావతి, దేశభక్త వెంకటప్పయ్యార్లు సంగతులు నిలిచియున్నారు.

రంగనాథయ్యగారు

మదరాసు పబ్లికేషన్స్ కంపెనీ ముద్రాంట్లు. ప్రపంచములో ముఖ్యస్థానములందలెన్న ను ఇంజనీరింగు కర్మాగారములను జూచివచ్చుటకు ప్రపంచమున కై రయలుదేరుచున్నారు. ఆమెికాలోని వ్యవసాయ యంత్రములను, జావాలోని చక్కెర కార్ఖానా మన్నగ నవి జూతురు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

మేడినోత్సవ దొమ్మి

తత్ఫలితము

(బీము నర్వీస్)

బెర్లిన్, మే 21:—బెర్లిన్ లో రుషియా పత్రికా ప్రతినిధిని జర్మను ప్రభుత్వమువారు కక్షణము బెర్లినునుండి లేచి పొమ్మనిరి. మేడినోత్సవ కొట్లాటలచే ఇర డిచుట నుండతగదనిరి. ప్రవాదపత్రికా విలేఖ రిక్షెడు.

జపానులో పరశురామ పీఠి

(బీము నర్వీస్)

లండన్, మే 21:—జపానులో హింసాగర్ ఇంట్లు అంటుకొని 1200 భిక్షకులు పరశురామ పీఠి అయినవి. ఎందరో చనిపోయిరి. చాల నష్టముగల్గెను.

డెన్మార్కు నేనాని స్త్రీలు మన్నగు అధికారులు మరఫి రంగులను యెరుచేసి విక్రయించుచున్నారని తెలియుటచే ప్రభుత్వమువారు వీని రాజీనామాకొట్టించెనని విస్ఫంధించెదరు.

లండనులోనున్న ప్రతి యుక్తావస్థను నకును విద్యుత్తు పముల సప్లయచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

పార్లమెంటు ఎన్నికల ప్రచారము

రాళ్లతో కొట్టుకొనుట

(బీము నర్వీస్)

లండన్, మే 21:—కన్సర్వేటివు అభ్యర్థి ఎన్నికప్రచారము గావించుచుండ ఆత నెవరో రాళ్లతోగొట్టి సభ్యులు తోబాటు గలసి పారిపోయిరి. ఇంకను ద్రోహి పట్టునడలేదు.

బూననైర్సు కాంగ్రెస్

సమావేశముకాలేదు

ప్రభుత్వమునందే లోపము

(బీము నర్వీస్)

లండన్, మే 21:—బూననైర్సు కాంగ్రెస్ 25 తేదీని సమావేశము గావలసియుండెనుగాని బూనలోపుగ సమావేశముగాడట. ఇందులకుకారణము నిర్దేశనఖ్య లేకపోవుటయే యనుచున్నారు. ఇట్లుగటకు ప్రభుత్వమువారే యుత్తరవాదులని ప్రతిపక్షులనుచున్నారు. ప్రతిపక్షుల అభిశంసమును తప్పించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారిట్లుచేసినని ప్రతిపక్షు లనుచున్నారు. సభకురానివారి కేర్లను ప్రతిపక్షులు ప్రకటించి నిర్దేశనఖ్య లేమిందేసి సభ జరుగకపోవుటకు ప్రభుత్వమువారే యుత్తరవాదులని ప్రకటించెదరట.

భారతదేశ ఆందోళనము

సోవియటు ప్రోద్బలము

(బీము నర్వీస్)

లండన్, మే 22:—ఇండియాలో ఆందోళనమునకు సోవియటుపలుకుబడి ప్రోత్సాహమొసగుచున్నదని బ్రిటిషుపత్రికలు మరుసగ అడేపనిగ వ్రాయుచున్నవి. నేడు మరల సర్ జోయిస్సన్ హిక్కుగారు మార్క్సింగుపాక్షపత్రికలో ఈ సిద్ధాంతము నే బలపరచుచు, ప్రత్యేకముగ ఒకవ్యాసమును వ్రాసిరి. ఇండియాలో కావలసినన్ని సోవియటుకుటలున్నవట. మనము రషియాలో అల్లరులను బురిగొల్పుచున్నారమా? సోవియటు ప్రభుత్వమును గూల్చుటకు ప్రయత్నించితిమా? అట్టిసందర్భములందు సోవియటులు మనవ్యవహారములం జేల ప్రవేశింపవలెను? మనసామ్రాజ్యము అంగీకరించినవిధానమును నాశనమునర్చుట. కేల ప్రయత్నించవలెనని యడుగుచున్నాడు.

పార్లమెంటులో నిమిషమునకు పీయోక్రినునామె గంటకు. 36 ఘంటలను మైపుచేయుచున్నదట. ఇంతకుమించి ఎవరును మైపు చేయలేదు.

మీరటు ముద్దాయిల ఆహారసదుపాయము

అన్ని సదుపాయములుజేయ అధికారు లంగీకరించుట

పండిత జవహర్లాలుగారి విమర్శ

కలకత్తా, మే 20:—మీరటు ముద్దాయిలకు జైలులలో జరుగుచున్న సదుపాయములగుర్తి పండిత జవహర్లాలు సెప్టెంబరు 1916 న ప్రతినిధిని సంబర్ధించి యిట్లు చెప్పిరి:—మీరటు ముద్దాయిలలో యూరోపియనులకు బ్రాడ్ ప్రాంటు గార్లు తప్ప తక్కినవారికి ప్రత్యేక సదుపాయములుజేయ అధికారులు నిశ్చయించినట్లు తెలిసెను. ఈ ముద్దాయి లెవ్వరును ప్రత్యేకసౌకర్యములకొరకు జైలులకు పోయిన నేననుకోననుకొని వేరొక ముఖ్యము యిం దిమిడియున్నది. ప్రారంభ విచారణయైన ముగియనిది నెలలతరబడి జైలులలో నుంచబడిన ముద్దాయిలు వీరు. వీరిసంగిన జామీనుగూడ అంగీకరింపక నిర్బంధమునందుంచి నేరము రుజువై శిక్షింపబడిన ముద్దాయిల నలెనే వీరినిగూడ కడగండ్ల పెట్టుచున్నారు. ఏదినములలోనైన సరే భారతదేశమునందు ఖైదీగానుండుట తగినపని. ఇందుకు తోడే సంయుక్త రాష్ట్రము లందు ఎం డ లు భరింపరానివి నుండును. ప్రత్యేక కొట్లలో నుంచబడువారికి నరకమే. ఖైదీగానున్నవారికి దివమునకు కొన్ని అకాలు అధికముగ ఖర్చుపెట్టుటకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపరు గాని, వారిని శిక్షించుటకు తోడ్పడు పక్షిత్తులు విపరీతముగ నిత్తురు. ప్రజల విషయమును మరచక ముద్దాయిల ప్రతివాదము నకు తగు సహాయము జేయుదురని నమ్ముచున్నాను. (ప్రీ ప్రెసు)

సౌకర్యముల నొసంగుట

నైనిటాలు మే 22:—మీరటు ముద్దాయిల భోజనసదుపాయముల విషయమున యికముందు వాదోపవాదములుండవు. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు భోజన సదుపాయములందు జాతిభేదములు పాటింపక వారివారి అలవాట్ల ప్రకారము పదార్థము లొసంగుటకును, యూరోపియను పద్ధతిగోరువారికి ఆ పద్ధతి నే పెట్టుటకును అందరికిని చరి అన్నము టి యిచ్చుటకును నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కేసు జూను 1 తేదీన జరగగలదు

మీరటు మే 22:—ధర్మశాల బాంబుకేసు సంబర్ధమున ఆ రెండు కేసి వారము రోజులు జైలులలో నుంచబడిన మోహనలాలు బ్యాంకుగారిని సాక్షులు గుర్తుపట్టలేకపోయినందున విడచిపెట్టిరి.

కుట్రకేసు విచారణ జూను మొదటి తేదీన ప్రారంభము కాగలదని తెలియుచున్నది. ఇకముందు తిరిగి రిమాండు కోరబడును. ప్రత్యేక కేజిప్రీటుగ నియమింపబడిన మిల్లరు వైటు గారు 23 వ తేదీన ముస్సోరినుండి తిరిగివచ్చెదరు. తోడనే కేసు చార్జీ వుచ్చుకొందురు. జూను 1 తేదీన విచారణ ప్రారంభముకాగలదు. (ప్రీ ప్రెసు)

బొంబాయి కార్మిక స్తంభనము

2 వేలమంది నగరమువిడిచి వెళ్ళిపోయిరి

50 వేలమంది వెడలనున్నారు

బొంబాయి, మే 21:—ఇంతవరకును 2 వేలమంది సమ్మెదారులు బొంబాయి నగరమువిడిచి గ్రామాదులకు వెళ్ళిపోయిరి. సమ్మెదారులు స్త్రీ పురుషులగాని రైల్వేమీదగాని వెడలిపోవుటకు తక్కువరేట్లకు కంపెనీవారు టిక్కెట్లు నిచ్చునట్లుగా కార్మిక సంఘమువారు ఏర్పాటు చేసిరి. ఈ ప్రత్యేకసౌకర్యములవల్ల 50 వేలమందికి ప్రయాణపు ఏర్పాటులను చేయుటకై కంగారి యూనియనువారు యత్నించుచున్నారు.

గతసంవత్సరము 21 లక్షలు నష్టము వచ్చినది

సామాను మిల్లువారి వార్షికసభకు రేపుండుగారు అధ్యక్షత వహించి యిట్లుచెప్పిరి. గత సంవత్సరము కార్మిక సమ్మెలవల్ల మిల్లులు 4 నెలలు మాత్రమే సరిగా పనిచేయగల్గెను. మొత్తము 21 లక్షల రూపాయలు యీసామాను మిల్లుకు నష్టమువచ్చెను. దీనికంతకును కారణభూతులు కమ్యూనిస్టులే. ఈ దేశములోని పరిశ్రమ లభివృద్ధిపందవలెనన్నయెడల కమ్యూనిజమును అడగటోక్కవలెను.

మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు చేసిన ప్రకటననుబట్టి 58 మిల్లులు పనిచేయుచున్నవి. కొన్నింటిలో పూర్తిగా పని వారందరున్న పనిచేయుచున్నారు. కొన్నింటిలో కొందరే వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

అస్పృశ్యతా నివారణము

డా॥ మూంజీగారి ఉపన్యాసము

బార్నిటవును బ్రాహ్మణేతర సోమంజ్యము వారి యాజమాన్యమున మొన్న టిడినమున ప్రాగైనిపు యూనియనుగూర్చి మోలలో శ్రీయత సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారి యధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగసభలో డా॥ మూంజీగారు అస్పృశ్యతా నివారణముగూర్చి గంభీరపన్యాసము గావించిరి.

అధ్యక్షుడు ప్రారంభమున మాటలాడుచు అస్పృశ్యతా నివారణసమస్య రాజకీయసమస్య యెంతమాత్రము గాదనియు అదికేవలము సాంఘికసమస్యయే యనియు నుడిపిరి. కాబట్టి యీసమస్య పరిష్కారమునకు ప్రతివారును చేతులుగలిపి పని చేయవలెను. అస్పృశ్యత తొలగింపబడుటకు యిష్టములేనివారు బ్రాహ్మణులలో నెందరుగలరో, బ్రాహ్మణేతరులలోగూడ నెందరుగలరో. ఈవిషయమున ప్రజల యభిప్రాయమునందు మార్పు గలుగుటయే యిందుకు కారణముకాని, నూంటుగర్ల సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడి నిప్పు జాతులకు వోటు అధికారమొసంగబడిన నాటినుండియు నిప్పు జాత్యుద్ధరణమునకు వివిధపక్షముల వారును జోక్యము కలగజేసికొనుచున్నారు. దాని నవకాశము గాకొని ప్రభుత్వమువారు తమ యచరణమును బట్టి నిప్పు జాతులకును, యితర పక్షములలో తమకు దోచిన పక్షములకును విభేదములను గల్పించుచున్నారు. కాబట్టి వివిధరాజకీయ పక్షములవారందరును తమలో తమకు భేదము లెట్లున్నను, యీ అస్పృశ్యతాసమస్య విషయమున మాత్రము, తమ విభేదములను తొలగించుకొని చేతులుగలిపి పని చేయుట అత్యవసరమగుచున్నది.

పిమ్మట డా॥ మూంజీగారు పన్యసించుచు ని. నిరి:—నేను హిందూ మహాసభ కధ్యక్షుడనయి యున్నందున మనదేశమునకు హిందూసానము సార్వకనామము గావలెనని గోరుచున్నాను. అన్నిసలయలను అన్నిజాతులవారిని, స్పృశ్యులను, అస్పృశ్యులను, అందరిని గూడ దర్శించుటకును, ఉపదేశించుటకును, సౌకర్యతగలదని మేను దలచుచున్నాను. మనసాంఘిక శాస్త్రములో అస్పృశ్యతకు చాల విశాలమగు అర్థము గలదు. కాని, ప్రస్తుతసంగమున. అస్పృశ్యులని పిలువబడుచున్నవారికి మాత్రమే యిది అర్థంపబడుచున్నది. నా కిప్పుడు కొంత యాత్ర బుట్టుచున్నది. మలబాగులో నంబూద్రి యువకులు నాయెద్దను వచ్చి, తమ పూర్వారము లెట్లున్నను, అస్పృశ్యతను తొలగించుటలో తానుందరికం బె ముందునడుప సిద్ధముగా నున్నామని జెప్పిరి. దీనినిబట్టి అస్పృశ్యతా నివారణోద్యమ మెంతవర కభివృద్ధి గాంచి నదో తెలిపడుచున్నది. హిందువులమగు మనమొక ప్రత్యేక మతమునకును ప్రత్యేక సంఘమునకును, చెందియున్న సరకును ఆత్మ గౌరవము మనలో నున్నంతవరకును, మన మతమును కాపాడుకొని మనసంఘమును బలపరుచుకొనుట, మనకు ధర్మము యున్నది. ఇతరమతములు వచ్చి మన సంఘములో ననే కులను దమలో గలుపుకొనుటకు మన హిందూమత మొక్కటి మాత్రమే కర్ణవిహీనమగు మతమయియున్నదా. హిందూ మహాసభ జీవించి యున్నంతకాలము యిట్టిభావము హిందువుని మనసులో నుండగూడదు. బ్రాహ్మణులను త్రోసి రాజుచేయ దలచు బ్రాహ్మణేతరుల నేను ప్రశ్నించుచున్నదేమనగా, బ్రాహ్మణులు క్రైస్తవ, లేక మహ్మదీయ, మతములలో గలిసిపోవుటకే వారిని ద్రోసివేయుట బ్రాహ్మణేతరుల యుద్దేశమయి యున్నదా? అందులన నిజముగా క్రైస్తవ లేక, మహ్మదీయ, సంఘములకే మరింతబలముచేకూర్చుటయను తమహిందూ సంఘము మరింత క్షీణించుటయను, తలసింపును. ప్రస్తుత బ్రాహ్మణ్యముతొలగింపబడి, మన హిందూసంఘము సంస్కరింపబడవలెననియే నేను నిజముగా గోరుచున్నాను. కాని, మనహిందూ సంఘములో కొందరిని త్రోసివేసి, స్వసంఘములమును క్షీణింపజేయుట తెలివితేటననుకరణము.

పోలో ఆటనమయమున ఆరెండు చేయబడుట

సిల్లా, మే 20:—వైస్రాయి పోలోకట్ టోర్న మెంటున ఆట ప్రారంభపూర్వము ప్యాషియాలాకు జేరిన పేజరు జస్టెంట్ సింగునకు ఇంజియన్ పిన్తోకోడు సెక్స్ ను 426 క్రిడ అరెస్టువారంటు బారిచేయబడెను. ఈతని బంధువగు నారాయణసింగువల్ల యీ చర్యలు లేబడినవి. పేజరు జస్టెంట్ సింగు ఆటాడునమయమున అరెస్టువారంటు వచ్చినపుడు ఆయన పోలో ఆట పూర్తియగునరకు ఆరెస్టుచేయక స్వధి పోలీసు అధికారులను కోరిరి. ఈకోర్కె గౌరవింపబడినది. ఆట సమాప్తి యయినపిదప రెండువందల రూప్యముల పూచియును మరియొక రెండువందల రూపాయల స్వంత పూచినిచ్చి విడుదల కాబడిరి. ప్రేక్షకుల ఆశ్చర్యకరకంగా ప్యాషియాలాటేనువారు ఓలిపోయిరి. జస్టెంట్ సింగుకేసు యీనెల 23 వ తేదీ టాడియానాయందు విచారణకు వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

ఉద్యోగస్వీకార ప్రశ్న

డా॥ వరదరాజులు నాయుడుగారి ప్రకటన

మద్రాసు, మే 22:—డా॥ పి.వరదరాజులు నాయుడుగారు ఉద్యోగస్వీకారమును గూర్చి తమయభిప్రాయమును జెలుపుచు నీ క్రిందిప్రకటన గావించిరి.

ప్రభుత్వము తో పోరాడుటకు ప్రజలలో తగిన ఏర్పాటులను గావించుటయే గాక ప్రభుత్వమునకు నూతనశక్తిలుగ కుండ మన మాటంకపరుచుటయనని నేనెల్ల పుడును తలచుచున్నాను. అసహాయోద్యమకాలమున శాసనసభల బహిష్కారమునకు నేను అంగీకరింప లేదు. 1926 సం వ త్సరమున శాసనసభకు అధిక సంఖ్యగల కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం నెన్నకొనబడినపుడునుంత్రిపదవులను వారుస్వీకరించవలెనని నేను చెప్పితిని. ఇప్పటికిని నాయభిప్రాయమిదే. జాతీయదర్శములకు వ్యతిరేకముగ పనిచేయువారు మంత్రులుకాకుండ నాటంకపరచుటకు యారాష్ట్రమున కాంగ్రెసువాదాలధికసంఖ్యాకులు శాసనసభ కన్ను కొనబడుచో వారు మంత్రిపదవులను స్వీకరించుటకు స్వతంత్రులుగ నుండవలెను.

మనకు స్వరాజ్యము కావలెనన్నచో మనము ప్రభుత్వము తోడనేగాక ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయువారితోడను గూడ పోరాడవలెను. స్వతంత్రులును, దేశాభిమానులును అగు కాంగ్రెసుసభ్యులు అధికసంఖ్యాకులుగ ఎన్నుకొనబడినపుడు వారు మంత్రిపదవులను ఆక్రమించవలెననియే నాయభిప్రాయము. ఇది చాల ముఖ్యముగ జరుగవలెను. అట్లుచేయుట అభిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారి యనుమతినిబొందినపుట్టు గుసాధ్యమే. అభిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీవారు ఉద్యోగస్వీకారమునకు అంగీకరింపనియెడల కాంగ్రెసులోనే ఉద్యోగస్వీకారవాదులు మరియొకకొత్త పక్షముగ ఏర్పడవలెనని నేను సలహాసచ్చుచున్నాను. అట్టినూతనపక్షము కాంగ్రెసుయొక్క గౌరవమునగాని పలుకుబడినిగాని తగ్గించుటకు ఏవిధమునను ప్రయత్నింపదని నేను దృఢముగ నమ్ముచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

తీర్థివాసయ్యంగారి రాజీనామా

ఉద్యోగస్వీకారమునం దభిప్రాయభేదమువలన

స్వాతంత్ర్యసమితి అధ్యక్షుడవడి రాజీనామా

బొంబాయి, మే 22:—ఈ సాయంత్రము భారతస్వాతంత్ర్యసమితి సమావేశమగునపుడు శ్రీమత్ శ్రీనివాసయ్యంగారు తన యధ్యక్షుడవడికి రాజీనామా నిర్దురని తెలియుచున్నది. రాజీనామాకు కారణములు (1) తమిళనాడు కాంగ్రెస్ కమిటీవారి తీర్మానముపై శ్రీనివాసయ్యంగారికిని పండిత జగదర్లాల్, సుబాష్ బోస్ గారులకును కలిగిన యభిప్రాయభేదము (2) కలకత్తాకాంగ్రెసు మహాసభచే నామోదంపబడిన అభిలపక్ష మహాసభయొక్క నివేదికను దేశముయొక్క రాజ్యాంగ విధానముగా సంగీకరించుటకు సురించి శ్రీమత్ గారికి అభిప్రాయభేదము లుండుట వలనను.

మద్రాసురాష్ట్రమునందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రచారమునై శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రత్యేకసంస్థయొకటి యేర్పాటు చేయుననిగూడ తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ప॥ గోదావరి జిల్లాకాంగ్రెసు

కమిటీ

పై జిల్లానుండి మద్రాసు శాసనసభకు, భారత శాసనసభకును రాబోవు ఎన్నికలలో సభ్యులుగ నిలచుటలవారు తమదరఖాస్తులను జూను నెల 4 తేదీవోపున వచ్చునగోదావరి జిల్లాకాంగ్రెసు ఆఫీసునకు చేరునట్లు పంపాను. ఈ జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీసభ జూను 7 తేదీన నిర్వహించునందు సమావేశమగును. అందరు సభ్యులను దయచేయ ప్రార్థింతులు అని పై జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులు వ్రాముచున్నారు.

ఆకస్మికవివర్తన

డిల్లీ, మే 21:—వైస్రాయి లాడ్జ్ వీధి రక్షకభటుల ండ్లు కట్టుచున్న కూలీలపై ఇంటి పైకెగముపడి ఒక గొప్ప విపత్తు సంభవించెను. సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసరు గ్రాంటుగాకు యీసమయమున అచ్చటనుండుట సంభవించినను వారు అపాయము దైవనశాస్త్రం పెప్పించుకొనిరి. ఆయింటిపైభాగము క్రొత్తగా కట్టినదని తెలియవచ్చుచున్నది. ఈకార్యమునకు సంబంధించిన కంట్రాక్టర్లు, బ్యాంక్ డి. సి. గుంగు అపవాదముల పొందినవారేయని తెలియవచ్చుచున్నది. (ప్రీ ప్రె.)

ఆంధ్రనయనము

బాచ్చా సామగారి

విజయవాడంబరము

ఖజానా యందుగంటుచున్నది

కృష్ణ, మే 21—అమానులగారు తమ పటాలములతో ముకురుసుండి కిలాటి గిల్లాయికి వెనుకకు మరలిరి. వీరియొక్క ముఖీత పటాలములు కిలాటి గిల్లాయిలోనే చుకాము చేసి యున్నవి. వీరికి సహాయార్థమై తాత్కాలికముగ తోడ్పడిన ఆయా తెగలవారి పటాలదళములు పంపివేయబడినవి. ఆప్సను ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ లండను నగరములో నుండినట్టి ఖజానా డెల్టా గారి రిటేవల హీరలు నగరమునకు వచ్చియుండిరి. వీరు అమానులగారి పక్షపాలములు. హీరలు నగరము బాచ్చాసామగారి వశమైన తర్వాత యీ ఖజానా డెల్టాగారు ఏమిటో తెలియలేదు. కాని వీరివుడు రవ్యయ రాజ్య సరిహద్దు ప్రాంతములలో నున్నారనియు ఇదివరలో సర్వ సైన్యాధిపతిగా నుండిన మహమ్మదు గౌసుగాడుకూడ వీరితోడనే యున్నారనియు వార్తలు తెలియవచ్చినవి. హీరలు నగరము బాచ్చా సామగారి వశమై యుండుటచేత పీఠాలు అనేకులు హీరలు నగరము విడిచి మేపెదుకు పోవుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

బాచ్చాసామగారి పటాలముల విజృంభణ

పెషావరు, మే 21—గోర్ఖుండు కొండలోయలవద్ద నున్న తమ పటాలములకు సహాయభూతముగా నుండుటకై వీలగుటకు సైన్యమును బాచ్చా సామగారు క్రొత్తగా పంపిరి. కాబూలు మొదలు, మైదానునగరము, దురానీ ఖిల్లానగరము గల వేర్వేరు ప్రదేశములందు విడిసియున్న తమ సైన్యములకు తోడ్పాటుగా మొత్తము 7 వేల బలముగల సైన్యమును బాచ్చాసామగారు పంపిరి. ఇటీవల అమానులగారు వదలిపెట్టిన ముకురునగరమును పట్టుకొని వశపరచుకొనుటకై కొన్ని తెగలవారు సులేమాను ఖేలునుండి బయలుదేరిరి. వీరికి కొన్ని మరణింకులను బాచ్చాసామగారు గారు సప్లయ చేసిరి.

చీరాఖునగరము విస్తరించుచున్న లోగారు పర్యవేక్షణ యంతయును బాచ్చాసామగారి వశమై యున్నది.

బాచ్చాసామగారి సోదరుడైన హమీదుల్లాగారు గజనీ యందు సైన్యాధికారిగా నున్నారు. ఇదివరలో గార్డేజులో సర్వ సైన్యాధికారిగా నుండిన ఫాహిద్దా మహమ్మదుసిద్దిగారు గూడ గజనీలో పటాలముల కధికారులై యున్నారు. గజనీలో సర్వ సైన్యాధిపతిగా నుండిన బాచ్చా సామగారి సోదరులకు హమీదుల్లాగారితో కొన్ని యుద్ధప్రశ్నలైతములు పోరు బజారులోని బాజరతుగారి సోదరుడగు పేరు ఆగాగారికి వడచెను.

వాదిరుఖానుగారును వారి సోదరులను కాబూలు పై పటాలములకు నడిపించుటకు ఎడతెగక యత్నించుచున్నారు. వాదిరుఖానుగారు కొలదిదినముల క్రిమునరకును పీముఖులో నే యుండిరి. వాదిరుఖానుగారి సోదరులకు మహమ్మదుఖాను గారు మంగల్ తెగవారి పరగణాలో నుండిరి. వాదిరుఖాను గారి ఇంకొక సోదరుడగు మహమ్మద్ గారు గార్డేజులో నున్నారు. ఈ ముగ్గురు సోదరులను బట్టివండుగ అయినపిమ్మట కాబూలుపై దండెత్తుటకు గాను వేర్వేరు తెగల వారి పటాలములను ప్రోసచేయుచున్నారు. హాషీముఖాను గారు దక్షిణప్రాంత పరగణాకు వచ్చెద రని యెంచుడెను. కాని వారింకను అచటికి రాలేదు. దక్షిణ పరగణాలోని బారానులు, బాజీలు, మంగరులు బాచ్చా సామగారి యెడల విముఖులై యున్నారు. బాచ్చాసామగారు ధనాభావముచే కాబూలు వైరులవద్దనుండి అపారమైన ధనమును నిర్బంధముగా వసూలు చేయుచుండె నను వార్తలు పైజెప్పిన తెగలవారు నీడియుండుటచేత బాచ్చా సామగారి యెడల నయిష్టలయి యున్నారు. అందువల్ల వీరిని హెచ్చరించి అమానులగారి పక్షమున పోరాడుటకు ఆయన ప్రయత్నము వాదిరుఖానుగారికి కొంత యనువై యున్నది.

బాచ్చాసామగారి విజయవాడంబరము

పెషావరు, మే 21—కాబూలునుండి వచ్చినయొక యనాదీ యనర్థకుడు ఇట్లుచెప్పుచున్నాడు—బాచ్చాసామగారి విజయ పరంపరలు హెచ్చుగానున్నను, వారి ప్రభుత్వము కాబూలు లో పాదుకొనియున్నను కాబూలులోని జనుల తీవ్రమతిదుర్గుటముగానున్నది. ఎవరో ఇద్దరు లేక ముగ్గురు అమానులగారియెడ

అభిమానము కనుబకచెందులకై నేరవిచారణ యేమియునులేక యే కుపాకీతో కాల్చివేయబడనట్టి దినములేదు. వాక్యాన్వితం ప్రభుత్వముగాని ప్రాంతముకా కభయపా స్రముగాని కాబూలుప్రజలకు లేదు. జీవనాధారము లేన పదార్థములవల లపరిమితముగా హెచ్చుచున్నవి. పెట్రోలియమును, కిరసనాయలును గాలన 1 కి రు 20 లు చొప్పున అమ్మబడుచున్నది. నెయ్యి బజారులోనే లేదు. మాంసముగ్రాము కొంతతరకు లభించుచున్నది. కుపాకు లు ముందుగుండుసామాను సప్లయ ఆగుటలేదు. ఉన్న సరకు తరిగినది.

ఇటీవల జరిగిన విజయ యాత్రలకు గాను ఖజానాలోని ద్రవ్యసంపదయు నిర్లక్ష్యముగా మితిమీరి వెచ్చింపబడుటవల్ల వాణిజ్యవిలసన తీగించినది. దేశములో ధనాభావ మేర్పడినది. ధనికులవద్దనుండియు వర్తకులవద్దనుండియు ధనము అపారముగా నిర్బంధముగా వసూలుచేయబడుచున్నది. ఇందు వల్ల సిపాయిల జీతములుగూడ బట్టాడాయెటకు ద్రవ్యములేదు. సిపాయిలు తమ ఆయుధములను ముందుతోటాలను అమ్మకొని తినుబండారములను కొనుక్కొనుచున్నారు. అయి నప్పటికిని పటాలములలోనికి క్రొత్తపైనికులను పోగుచేయుచునే యున్నారు. కొహిస్తానీ పటాలములే ఎక్కువ పోగుచేయబడుచున్నవి.

బాచ్చాసామగారి క్రొత్తములు

అమానులగారి పక్షపాలముడైన నూజీ అబ్దుల్ రహిమానుగారిని బాచ్చాసామగారు సంహరించినచుట వార్తవశే, అబ్దుల్ రహిమానుగారిని ఒక మోటారుకారునకు బిగియగట్టి కాబూలుపీఠులలో యాడ్చించి కల్లతో ఆయనను గొట్టించి ముక్కలుగా నరికివేయించెను.

బాచ్చాసామగారి ప్రాణభీతి

బాచ్చాసామగారు తమప్రాణ మెవరుతీసెదరో యని వెదచుచున్నారు. వారు తరచు ఖయిటికిరారు. కుక్రవారము వాడు నమాజుచేయుటకై నను బయటికిరారు. వీరు నివసించుచున్న ఆర్కు అను మందిరము చుట్టును బాంబులతో పరిరక్షించబడి యున్నది. ఎవడైనను తెలియక మందిరములోనికి చొరబ్రయత్నించినచో బాంబుక్రేలి వెంటనే మరణించును.

కాబూలునుండి జూలాలాబాదునకు పోవుచున్నచో వేర్వేరు తెగలవారికి జరుగుచున్న అంతఃకలహములవల్ల మార్గ మపాయకరముగానే యున్నది.

వాదిరుఖానుగారు ద్రవ్యములేక చాలా చిక్కులు పడుచున్నారు. ద్రవ్యముకొరకై పెషావరుకు కలుగుచేసిరి.

(ప్రె. ప్రె.)

అనంతపురమండలము-మహాత్ముని

సంచారము

16-5-29 ఉదయమున 9 గంటలకు మహాత్ముడు మదన పల్లెనుండి కదిరికి విచ్చేసిరి. మార్గమున నాగిరెడ్డిపల్లె రయితులు రూ 116 సమర్పించిరి. కదిరి పొరులు 1250-8-11, కదిరి యూనియన్ బోర్డు రూ 50/ సమర్పించిరి. సన్మానపత్రమును యేలము వేయగ శ్రీకూకుమాల వెంకట్రెడ్డిగారు రూ 25/-కు కొనిరి. ఆసాయంత్రం 5-45 కు కదిరివిడిచి ధర్మనరమునకు విచ్చేసిరి. త్రోమూ కుటాగోళ్ల వై. నారాయణరెడ్డిగారు రూ 116 న్ను. ముదిగుబ్బ రైతులు రూ 115 లున్నా దంపెల్లరయితులు 116 న్ను ధర్మనరమున 1148-8-0 ఖడ్గదనిధికి అర్పించిరి. ఆ రాత్రియే అనంతపురమునకు మహాత్ముడు మరలించెను.

17-5-29 ఉదయము అనంతపురమున 8 నుండి 8-30 వరకు బహిరంగసభ జరిగినది. పొరులు రూ 1015-4-0 అర్పించిరి. గంటా పోవుగారు 116 న్ను, మోటారు గుబ్బయ్యగారు 116 న్ను సమర్పించిరి. ఆఉదయమే 9 గంటలకు తాటిపర్తి జేరి, పొరుల వేడికిలు ననుసరించి శ్రీ గొండి లక్ష్మయ్యగారు ఉచితముగనిచ్చిన ఫలములతో బాటియపతాకమును మహాత్ముడు ప్రతిష్ఠించెను. తాటిపర్తిలో 1189-8-0 ఖడ్గదనిధి కర్పింపబడెను. మ్యునిసిపల్ హాస్పిటల్ డ్రాయింగుటింగరు బియ్యపుగింజపయి 107 అక్షరములుచెక్కి మహాత్మునికి సన్మాన పత్రము నర్పించెను. తాటియకులపయి పొరుల సన్మానపత్రము అర్పింపబడెను. ఆ బియ్యపుగింజను ఏలమువేయగా శ్రీ కదిరి వేదాంతాచార్యులు 5 రూ||లకు కొనిరి. పుంగుమరి సన్మాన పత్రమును ఏలమువేయగా 6 రూ||లకు శ్రీ గొండి లక్ష్మయ్యగారు కొనిరి. హండి 20-12-0 వసూలయినది. శ్రీలు 116 అర్పించిరి. వెరగి 461-9-11 అయినది. కారణాంతరముచే గుత్తి గంతకల్లు కార్యక్రమమునుండి తొలగింపబడక యుండిన ఇంకొక వేయికైగా మొత్తము వసూలు అయియుండెడిది.

వార్తకవి రామచంద్రరావు.

విప్లవతేజులు విప్లవకారులచే

ప్రాయబడినవి కావు

పండిత మోతీలాల్ గారు పయ్యసీరు

పత్రికకు వ్రాసినలేఖ

అలహాబాదు, మే 22—భారత ప్రభుత్వమునాకు తమ సిద్ధిని స్పష్టముగా చెప్పవలసిన దనియు, మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు విప్లవపద్ధతులను ఖండింపవలసినయి పయ్యసీరు పత్రిక వ్రాసిన సంపాదకీయ వ్యాసమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు త్రియ్యత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికిందిలేఖను పయ్యసీరు పత్రికకు వ్రాయుచున్నాను. విప్లవతేజుల నందుకొనినవారి కంపమును ఈ లేఖలు నిజమైన చని నమ్మక స్వభావముగలవారిని నేను ఖండింపవలసియున్నది. విప్లవకారుల చూయలు పిల్లలు గూడ ఆర్థముచేసికొనవలసియుచుంటిని. వీనినిగూడ నమ్మి మోస పోవువారుండ బట్టియే యివి మరల మరల చేయబడుచున్నవి. భారతదేశములో ప్రభుత్వాధికారులను వధించుటకు రహస్యద్రవ్య మున్నచో లేదో మిగిలు కేసులో నిర్ణయింపబడును. ఆ విషయమై యిప్పుడు నేను అభిప్రాయము నివ్వను. ఉన్నను, తమప్రాణముల నిచ్చియెనను ఇతరుల ప్రాణములను దీయ సంకల్పించువారు భయపెట్టు లేఖలు వ్రాసియు, టెలిఫోనులో మాటలాడియు తమ గుట్టును బయట పెట్టుకొని పోలీసువారిని తమపై దెచ్చుకొనునంత యవివేకంతులై యుండురని నమ్మి వారి నేనునవలెను? రహస్యముగా నితరులప్రాణములను దీయ సింధ సంకల్పడెన హంతకునికి ఇట్టి లేఖలను టెలిఫోనువార్తలను పంపువారు నేనీ హితు లేన్నటికిని కార. ఈబూటకపు పనులను చేయువారెవరైనను పలువురు పలువిధములుగా తలచుచున్నారు. నేనును ఒకరిగా తలచుచున్నాను. ఈయభిప్రాయముల నటుంచి, యీదుండగిండ్రకు పోలీసువా రనినభయము లేదనియు, పోలీసువారు వీరిని పట్టుకొనుపని యందు చాలియుండలేదని కాని, వారిని పట్టుకొనుట కిచ్చగించుట లేదనిగాని స్పష్టము. కాకమానదు. లాంఛనముకొరకు ఖండించుట నాకిష్టములేదు. పనిచేయుటయందే నాకు నమ్మకము గలదు. నేరములు జరుగకుండా ఒక్కరోజైనను గడవనప్పుడు యీ నేరములను ఖండించుటయే పనిగా బూసుకొనివవని తీవ్రము ప్రయోజనకరహితము. నేరస్థులెవరో తెలిసికొనగలసాక్ష్యము వాకుండెనేని వారిని ఖండించుటయందు నాకాలమును శృణాపుచ్చక అనేకవిధముల వారికి కష్టములను కలుగజేయుచుండును. ప్రస్తుతము విప్లవతేజులు విప్లవకారులచే ప్రాయబడినవే యని నేను నమ్మక బాలకున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

సోషలిస్టు ప్రభుత్వము

రాకుండజేయుట

బాల్జీనుగారి రహస్యపు లేఖ

(బీము నర్సిస్)

బాల్జీనుగారు కన్సర్వేటివు సభ్యులచేత సోషలిస్టుప్రభుత్వము వచ్చిన ప్రమాదమనియు గాన ఆ ప్రభుత్వము రాకుండ కన్సర్వేటివులందరను జేయవలెనని ఒక రహస్యపుట వైరుమును వ్రాసెనని డెయిలీమెయిలుపత్రికా రాజకీయవిలేఖరి చెలువుచున్నాడు. ప్రతికన్సర్వేటివు సభ్యుడు 10 పానులను చందాగట్టవలెనని గోరుచున్నారు. కాని అంతగా సొమ్ము చేరుచున్నటుల లేదట.

ఇద్దరు తెలుగుపండితులు కావలెను

కాలేజీకిని హాస్కూలునకును తెలుగు చెప్పటకు పాఠశాలానుభవము కల్గియును, విశ్వవిద్యాలయపుత్రములు పొందినవారు యోగ్యతా పత్రములతో వలయు మరతులతో దరఖాస్తులు పంపుకొనవలగును.

ప్రిన్సిపల్,

తాపురం రాజావారి కాలేజీ, కాకినాడ.

అస్పృశ్యత-పండితుల ఆక్షేపణలు

మాళవ్యాగారికిని, చెన్నపురి పండితులకును చర్చ మదకాసు, మే 28:—అస్పృశ్యత నివారణవిషయమై పండిత మదనమోహనమాళవ్యాగారికిని, చెన్నపురియందలి పండితవర్గమునకును, నిన్నటిదినమున, హిందూమైత్ర్యులనందు చాల దీర్ఘ కుసు చర్చ జరిగెను. చాల మంది పండితులు అచ్చి వర్తయందు పాల్గొనిరి. చాలమంది ప్రేక్షకులుగూడ అరుదించిరి. పట్టాభిరామయ్యగారు (పక్షి) సభకర్తృత్వ వహించిరి. ఉదయము 11 గంటల ప్రాంతమున చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఆసమయమున పండితవర్గము అంత్యజాలకును, అగ్రవర్ణకులకును వేదాధ్యయన, శ్రావణాధికారమును, మంత్రోచ్ఛారణాధికారమును లేని నివాదించుచు అందుకు కాస్త్రప్రమాణముల నుదహరించిరి. మాళవ్యాపండితుడు, ఇతరవర్గములవారికి, మంత్రోచ్ఛారణాధికారముగలదని వాదించుచు అందు కాస్త్రములనుండి ఉదాహరణముల నొసగిరి.

విశ్రాంతికోరకు చర్చ కొంతసేపు విరమింపబడిన పిదప, మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు తిరిగి చర్చ ప్రారంభమైనపుడు, అస్పృశ్యులను పాటింపకుండుటకు కాస్త్రము లంకాశమునోను చున్నదనియు, దేవాలయములలో అస్పృశ్యులను పాటింపరాదనియు వాదించుచు అందుకు కాస్త్రప్రమాణముల నుదహరించిరి. ఈవిధముగ వాదోపవాదములు రాత్రి 8 గంట వరకును సాగెను. పిమ్మట మాళవ్యాపండితుడు చర్చను ముగించుచు, ప్రస్తుత మస్పృశ్యును, తొలగించి ఉద్ధరించి, వారి హృదయముల సంప్రప్తికొందెంచుటకు పండితులు మార్గముల నన్వేషింపవలెననియు, అక్షరార్థముల పట్టుకొని ప్రాకులాడక, హిందూదేశము యొక్క యాచార, కాస్త్రముల యొక్కయు తత్వమును గ్రహించి విశాలముగ నర్థమును చేప్పవలెననియు ప్రవేశించిరి.

సాయంత్రము తిరిగి చర్చ ప్రారంభమైనపుడు, మాళవ్యాపండితుడు వేదములను వినుటకు ఇతరవర్గములవారి కందరికిని గల అధికారమును గురించి చర్చించుచు "క్రావదేవో, కృత్యాబ్రాహ్మణ మగ్రతః" (భారతం) అను వేదవ్యాస ప్రమాణము నుదహరించి, బ్రాహ్మణుని అగ్రమున నిడుకొని, వేదములను వినుటకు అస్పృశ్యములవారికిని అధికారము గలదని వాదించిరి. కొందరు పండితులు, ఇది పురాణములకు మాత్రమే వర్తించుననియు, మరికొందరు సదరు శ్లోకమునకు అర్థాంతరము గలదనియు ఆక్షేపించిరి. మాళవ్యాగారు ఆక్షేపణకు సమాధానము చేప్పుచు, వేదములను వినుట కధికారముగలదని సదరు శ్లోకమున స్పష్టముగ కలదనియు కనుక, వేద వ్యాసుడు ప్రమాణమగుచోదాని నాక్షేపింపవలెదనిరి. ఆశ్లోకమున కర్థమదియో యగుచో వేదము విన్న స్త్రీలచేపులలోను, కూడ్రాది జర్ణములవారి చేపులలోను కరగించనసేసమును నూనెను పోయవలెనను ధర్మకాస్త్రవచనమెట్లు సమర్థనీయుమని ప్రశ్నించిరి. మాళవ్యాగారు సమామెనగుచు, అట్టిభూమి ఎన్నడును జరిగియుండునని తాను విశ్వసించుచుననిరి. ఎందుకనగా, బ్రాహ్మణులైన ను, ఇంట్లో మాంసం నివేదము చేయుకొనుచుండగా ఇంట్లోని స్త్రీలందఱును వినుట సంభవించును. నదిలో స్నానమునర్పి విధిచెంబడి పండితులు వేదపారాయణ మొనర్చుచున్నచుండగా, ఆవేదభూమి మేఘగర్జనమువలె అర్రోశపర్యంతమును ప్రతిధ్వనించుచుండును. ఈశోభుగాన్ను వారందఱును వర్ణవివక్షలేక వినుచుండురు. వారందరిచేపులలోను నీసముగాని నూనెగాని కరగించి పోయుట సంభవమున విషయమాయని ప్రశ్నించిరి. అంతియగాక, సప్తకులకంటే; వేద వ్యాసరచితములే యొక్క ప్రమాణమనియు వ్యాసనిర్ణయములను స్మృతులు ఖండింపజాలవనియు నుడివిరి.

ఈ విషయమై పండితుల అభిప్రాయమును అధ్యక్షుడు ప్రశ్నింపగా, మొదట చాలమంది, మాళవ్యాగారివాదన మంగీకరించితిమనిరి. కొందరి నూచనమైన, అట్లయిన నావిషయమును లిఖితపూర్వకముగ నొనర్పవలసినదని మాళవ్యాగారు గోరగా, చాలమంది పండితు లభ్యుతాన తామావాదన మంగీకరింపవలసిరి. పోనీ అంగీకరించిన వారి పేర్లనే వ్రాయవలసినదని పండితుడు గోరగా, అప్పుడు ప్రతివారును గూడ, తామావాదన అస్పృశ్యును, తొలగించుట కాచారములమార్పుట పండితుల కర్తవ్యమని నుడివిరి. అప్పటి చండాలరు ఇప్పుడు చండాలరు గారు. వారికిని పూర్తిగ మారిపోయెను. అందుచే వారి నస్పృశ్యులుగ పరిగణింపవలెదను. ఇంతమాత్రమున శౌచమును పాటింపదలచుకొనిన పవిత్రులుగూడ అస్పృశ్యులను పాటింపరా

దని నేను చెప్పుటలేదు. ఇతరులప్పుడెవరూ ప్రముఖ, తాన పరిశ్రమచేసి తనని నిజముగ హృదయమున భావించినవారు, స్నానమునర్పి, తన పవిత్రతను కాపాడుకొనవలసియు. అందుకు నేనాక్షేపించను. కొందరు, వాస్తవ్యగూడ, అపవిత్రకరమని భావించవచ్చును. అట్టివారు ఇంటికిపోయి స్నానమునర్పి నేనెట్లు ఆక్షేపింపగలను. వారికిని పాముగలదు. అంత జాగ్రత్తతో తను శౌచమును కాపాడుకొను, శౌచవరులు, ఎల్లప్పుడును నదాన్యులే. వారినిగూడ చర్చించుటలేదు. ఎట్టి విషయముల లేక, ఒక కులమంతయు అస్పృశ్యులనుటనుగరించియు, వారు పిఠులలోకి రారావనియు, కలసితిరుగరాదనియు, అస్పృశ్యులనియు చెబుచు ఆచారమునుగరించియే ప్రస్తుతము చర్చ సీయము.

దేవాలయ ప్రవేశము

అంత్యజాలు భగవద్ధర్మవార్త ము దేవాలయముల ప్రవేశించుట కర్తవ్యమనియు, అటు అస్పృశ్యులను పాటింపరాదనియు మాళవ్యాగారు వాదించుచు, "దేవయాత్రా, వివాహేషు, ఉత్సవేషు సర్వేషు, యజ్ఞ ప్రకరణేషు చ, స్పృష్టే స్పృష్ట్యై సచిచారయేత్" అను కాస్త్ర ప్రమాణము నుదాహరించి ఈ శ్లోకమునం దుదహరించిన ప్రదేశములయందెవని తాకిననా, అస్పృశ్యులను పాటింపరాదనియు ప్రాయశ్చిత్తస్నానం చేయరాదనియు నుడివిరి.

ఒకపండితుడు—అది ఆపద్ధర్మం. మాళవ్యాగారు—యజ్ఞములును, వివాహములును ఉత్సవములును, తీర్థయాత్రలును, ఆపదలలో ఎన్ని టెచ్చట అస్పృశ్యులను పాటింప వలెదో, అట్లుట్లు పాటింపరాదని ఈ శ్లోకము నిర్వచించుచున్నది. అదియే కాస్త్రకారుని అభిప్రాయము గూడ దేవాలయములయందు అస్పృశ్యులను పాటింపరాదనుటకు మాళవ్యాగారింకను ఉదాహరణముల నొసగుచు విష్ణునేవాపగల్గె, విష్ణ్వాయమున కెవరు వచ్చిన—కండాలురు వచ్చినను వారిని తాకినందుకు స్నానమునర్పరాదు, అను ప్రమాణమును ఉదహరించిరి. అంతియగాక భగవన్నామము, సకలమును పవిత్ర మొనర్చుననియు, దాని నుచ్చరించినవారు సర్వ పాపముల బాసి, పరిశుద్ధమూర్తులగుదనియు కాస్త్రములు ఘోషించుచున్నవి. అట్టి భగవన్నామార్చన నిమిత్తమై, భక్తిపరుడై, శుచియై, భోతవస్త్రధారితై వచ్చు అంత్యజ వంశ సంతాతుడు, దేవాలయమును ప్రవేశించుట కలుల అనర్హుడు, అతడు వచ్చిన యెడల గలగు హానియేమి? అని మాళవ్యాగారు ప్రశ్నించిరి.

పండితులలో కొందరు మాళవ్యాగారికి ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, చండా లాగమనముచే, అపవిత్రమైన దేవాలయమునకు ప్రాయశ్చిత్త విధిగలదనియు, దానినిబట్టి, అస్పృశ్యులు దేవాలయములోనికి రారాదనియు నుడివిరి.

మాళవ్యాగారు ముగించుచు—కాస్త్రములయందు చండా లములందు లక్షణములు నిర్వచింపబడినవియు, అట్టిగుణములు గలవారే చండాలురుగాని ఇతరులు గాదనియు, సదరు నిక్షేపము అట్టిగుణములుగల చండాలురకే వర్తించుమగాని స్నాన మొనర్పి, శుచియై పరిశుద్ధ వస్త్రమునుధరించి, నింద్యావర విధ్ధన మొనర్చినవారికి వర్తించవనియు నుడివిరి.

మాళవ్యాగారు ముగించుచు. పండితులు కాస్త్రములందలి పదముల అర్థమునే పట్టుకొని వేలాడక వానివిశాలార్థము నుగ్రుంచి విందుతుత సంతాతులు, హిందూదేవాలయములన అభిమానము గలవారు, గోరక్షులు గాని గోభక్షులుగారు. శ్రీరామకృష్ణనామ భజనతత్పరులగు మన హిందులు 7 కోట్ల మంది, దేవాలయములయందు, భగవద్ధర్మన లాలసులై యున్నారు. భక్తిజనితములగు వారి కోరికలను, హిందూమతాభి నంగీకరించుట లేదని నుడివిరి. మాళవ్యాగారంతట, నామములు లిఖింపవలెనని తన పట్టుదలగాదనియు, సంగతిసందర్భముల పండితుల కెరిగించి, వారికి కొన్ని విషయముల గురించి మనవి జేయుటయే తన యభిప్రాయమనియును నుడివెను. వేదము పరమపవిత్రమైనది. అది ప్రతివారిని పవిత్రమొనర్చునది. అట్టి వేదములను విని, అంత్యజాలును ఇతరవర్ణములవారును గూడ పవిత్రులు గావించు. అట్టి పవిత్రవేదములను వినుట, పాపకార్యముగ నా అది కేవల మనునా? అని మాళవ్యాగారు ప్రశ్నించిరి.

చండాలరు - అస్పృశ్యత

అస్పృశ్యత యనగానేమి, ఎవరస్పృశ్యులు అనువిషయమై పిమ్మట చర్చజరిగెను. చండాలరు అస్పృశ్యులు. వారికిని తాకిన స్నాన మొనర్పవలెను. అనునిర్ణయము కొన్ని గ్రంథములలోనున్నను విషయమును మాళవ్యాగారంగీకరించిరి. కాని చండాలరువగా నెవరు? అనువిషయములో మాత్రము భేదాభిప్రాయము గలదు. చండాలురు వేరు అంత్యజాలు వేరు అని మాళవ్యాగారు నుడువుచు కాస్త్రప్రమాణముల నుదహరించిరి. బ్రాహ్మ్యాశ్రమిని, ఇతర వర్ణ పురుషునికని పుట్టిన వారును, కుక్కమాంసము తినువారును—అశుచులు... మొదలగు వారు చండాలరు అని కాస్త్రవచనము. ఇందు అంత్యజాలు వేరు, వారిని గ్రామముల వెలుపలనుంచవలెనని కొన్ని గ్రంథ

ములయందున్న మాటగూడ నిజమే. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితులలో అస్పృశ్యుల సాగుపనిగాదు. అస్పృశ్యులుగ పరిగణింపబడు వారు ధనవంతులై పట్టణములలో మధ్య నివసించుచున్నారు. వారును చదువుకొనుచున్నారు. వారును పరిసరభ్రతను పాటించి జీవించుచున్నారు. అట్టివారి, వారిని అస్పృశ్యులుగ పరిగణించుటకు వీలులేదు. అది అసంఘటనమగు విషయము.

పండితులలో నొకరు—కాస్త్రనిర్ణయప్రకారము వారిని వెలుపలనుంచుటయే చేయవలసిన పని. అంతకంటే ఇంకొకటి సాధ్యముగాదు.

మాళవ్యాగారు—మీరు వారిని గ్రామమువెలుపలనే పెట్టులెననియు, వేరొక ఘట్టి సాధ్యముగాదని మీ రనుచున్నారు. వారినిగూడ మనవలెనే పైకిచెచ్చి వారిస్థితి స్వర్ణ రుద్రముగ నొనర్పవలెననియు, ఒనర్పగలమనియు నా యభిప్రాయము.

మాళవ్యాగారింకను ప్రసంగించుచు, పూర్వపుష్కరిస్థితులు మారిపోయినట్లుల నూతనపరిస్థితులు వచ్చినదియును, పర్వధర్మములు ఆవరణలో నెటుల పూర్తిగా తారుమారైనదియును వివరించి, ఈ కాలమున అస్పృశ్యులను పాటింపకును, అంత్యజాలు అస్పృశ్యులనుటకును వీలులేదనియు వాదించిరి. దేశకాల పరిస్థితులనుబట్టి ప్రజలకు సుఖప్రదమగుమార్గమున ఆచారవ్యవహారముల సవరించుటయును, అందుకు తన పట్టుటల గావించుటకు రాజును గోరుటయును, పండితుల కర్తవ్యమని యాజ్ఞావల్క్యదిమునులు ధర్మకాస్త్రములందు గావించిన నిర్ణయము నుదహరించి ఇప్పటి పరిస్థితుల కనుగుణముగ మానమును, సంత్వప్తిపరుచుట మన ధర్మము. లేనియెడల వారు చాల అసంతృప్తులగుదురు. వారిభక్తి అభివృద్ధికి భంగముకలుగును. భగవద్ధర్మనాభిలాషులకు దేవాలయవ్యవస్థల మాయమగుదు. కాస్త్రములందు పర్ణింపబడిన అస్పృశ్యుల ఇప్పుడు లేదు. అది ఈ రోజులలో సాగజాలదు. గోభక్షులును, హిందూశౌచాచార విహీనులును అగు ఆంగ్లేయ, మహమ్మదీయులకంటే గోరక్షులులును, హిందూశౌచాచార సంపన్నులును, విష్ణుభక్తిపరులును అగు మన అంత్యజాతులు నికృష్టుల? ఈ విషయములనన్నిటిని విచారించి, వారి కేదైన దీక్షయో, మంత్రమో యొగగి, ప్రస్తుతము అస్పృశ్యులుగ పరిగణింపబడుచున్న మన హిందువుల నందఱను, ఉన్నతపద్ధిప్రాప్తినందుటకు పండితులందఱు నేదోయొక్క కాస్త్రవిహితోపాయమును జూపవలసిన దనియు, హిందూసంఘాన్నత్యమున కిది యుగసరమని హెచ్చరించిరి.

పండితులతరపున యు. పి. కృష్ణమాచారిగారు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, మాళవ్యాగారికి కాస్త్రములపైన గల అభిమానమును, పండితులయెడల గల గౌరవమునకును కృతజ్ఞతను దెలిపి, దేశకాలపరిస్థితులను తాముగూడ మాయచు నేయున్నామనియు అస్పృశ్యతాసమస్యను నివారించుటకు తాముగూడ పరిశోధనల నొనర్చుచున్నామనియు, అవిరకాలములోనే కాస్త్రవిహితముగు మార్గమును గనుగొనగల మను అత్యగలదనియు నుడివిరి. పిమ్మట పరస్పరాభినందనములతో సభ ముగిసెను.

స్తీములాంచికి ప్రమాదముకలుగుట

రంగూను, మే 21:—రంగూను నదియందు నేటిప్రాతఃకాలమున రెండు స్తీములాంచిలు డికోని గొప్పప్రమాదము జరిగెను. దైవశక్తిమన నెవరికిని ప్రాణహాని కలుగలేదు. బుల్లికోకంపెనివారగు హిందుగారును, మార్ల లుగారును అలహాబాదు బ్యాంకి ఏజంటు షిక్ కాక గారు పిర్లు వారి కంపెనీ మిల్లు మధ్యాహ్నము 1-30 ఘంటలకు మరలి వచ్చునపుడు వారు ప్రయాణించు లాంచి బొంబాయి జంక్ వాణిజ్యపు కంపెనివారి లాంచితో డికోనెను. ఇట్లు డికోనుటబట్టి మొదటి లాంచి వెంటనే మునిగెను. హాలెండుగారు రెండవలాంచిలో దాటుకొనిరి. లాంచియందుండిన, మువ్వరు విరోధియేనులను కొందరు లగ్నరులును, నీటియందుపడ వారెల్లరు రక్షింపబడి రంగూనును చేరిరి. పోలీసువారు ఈవిషయమున విచారణ గావించుచున్నారు. (ఆ. ప్ర.)

సిల్కు ఖద్దరు

లేక వేస్తు సిల్కునూటింగులు వ్యాఘ్రమైనవి. చౌకధరలో పొందనగును. ఉతికినను బాగుగానుండును. అందమైన పసుపుపచ్చరంగుగ చేలును. 7 గజములు X 27 అం. 1 నూల్, 2 కోట్లకు సరిపోవును. ధర రు 6/2 పొస్తుఖద్దరులు ఉచితము. నచ్చనియెడల సొమ్ము వాపసుచేయబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయుదు.

Jagannath Chanauram,
Choura Bazaar, Ludhiana,
Upper India.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానము ఖండింపబడుట

తిరువళ్ళిక్కేలో బహిరంగసభ

తిరువళ్ళిక్కేలో కాంగ్రెసుసభవారి మాజమాన్యగున నొక బహిరంగసభ మొన్న సాయంకాలమున (21-5-29) తిలవస్తుట్టు మునందు శ్రీయుత హోలస్వమయ్యగారు (తిరుచినాపల్లి) గారి ఆధ్వర్యమున జాతీయగీతములతో సభ ప్రారంభింపబడెను.

అధ్యక్షుడు ప్రారంభమున తమిళభాషలోనుపన్యసించుచు నిట్లు నెను:- ప్రస్తుత స్థితిలో మన నాయకులు ఉద్యోగస్థీకారసమస్యను లేవనెత్తుట మిగులకోచనీయముగానున్నది. భారతదేశమునందు నొక కట్టిగా కాంగ్రెసుసభద్వారా ప్రస్తుత సంస్కరణములను, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును ఖండించియేయున్నది. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును వదులుచున్నట్లే మనలో శాసనసభలయందు ప్రవేశించిన మిరవాననాయకులుగూడ ప్రస్తుత సంస్కరణయొక్క బూచకమునంతనువెల్లడించియేయున్నారు. చింతామణి, హరికృష్ణలూ, గార్లవంటి రాజకీయవేత్తలుగూడ విసుగుకొని తమకొంది పదవులను విడిచిపెట్టిరి. నైమను కమిషను భారతదేశ పర్యటనను పూర్తిగావించి, రిపార్టు తయారుచేయుటకు ఇంగ్లాండునకు మరిలిపోయినది. ఇట్టి సమయములో దేశమందలి వివిధరాజకీయ పక్షములలో కల్ల మనరాష్ట్ర కాంగ్రెసు నాయకులొక్కరు మాత్రమే ప్రస్తుత సంస్కరణములకెంద నుద్యోగములను స్వీకరించవలెనుట అత్యవసరముగనున్నది. వారు ప్రజలకుగావించుచున్న సలహావిపరీతముగానున్నది. తమిళనాడు కాంగ్రెసుకమిటీ మధురలోగావించిన తీర్మానమునకు మన కాంగ్రెసునాయకు లెట్టియర్థమును జెప్పుచున్నను, దాని నిజార్థము మనరాష్ట్రప్రజలకు తెలిసియేయున్నది. అట్టి విధానమునుసరించుట అత్యవసరముగావించు కొనుట యే యగును. కాబట్టి దాని మూలమున ప్రజలు తప్పుత్రోవకు పోకుండ జాగ్రత్తపడెదరుగాక.

నిర్మాణకార్యక్రమమునే నిర్వహింపుడు

అధ్యక్షుని యుపన్యాసము ముగియగానే, శ్రీయుత హోమయజులగారు తమిళభాషలోనుపన్యసించుచు ఉద్యోగస్వీకారపద్ధతిని తీవ్రముగా ఖండించిరి. అది కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు భంగకరము. అట్టి విధాన సునుసరింపబడవలసిన యనవరమిప్పుడు గానించదు. నిర్బంధవిధానము దేశమంతటను చెలరేగుచున్న యీ సమయమున కాంగ్రెసువాదులు ప్రభుత్వముతో సహకార మొనర్చుట యెట్లు? మన నాయకు లెంతయుక్తితో సహకారము జెప్పినను, ఉద్యోగస్వీకారముయొక్క ఫలితము నిరంకుశస్వరూపుతో సహకార మొనర్చుటయేయగును. మనకు స్వరాజ్యము చేకూరవలెననినచో మనము నిర్మాణకార్యక్రమమును తీవ్రముగా కొనసాగింపవలెను.

పి.పి.వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు పన్యసించుచు, యీతరువాత తమిళనాడు కాంగ్రెసువాదులు ఉద్యోగస్వీకారమునకు బ్రయత్నించుట మనప్రజలచే తీవ్రముగా ఖండింపబడవలెననిరి. ఈసంగతిలో రెండు విధములగు కాంగ్రెసు సభలు. అందుకొకటి యుద్యోగస్వీకారమునకును, యింకొకటి ఉద్యోగ నిరాకరణమునకును, సహకారముకాని పట్టుట చాల దురస్వస్థకరమగు విషయమయియున్నది. యెవ్వరూ కాంగ్రెసునాయకులు ప్రస్తుతముజూపుచున్న తప్పుత్రోవను దేశము అనుసరింపగూడదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును బ్రతిఘటించు ప్రజలే గ్రహింప వారంభించుచుండగా మన నాయకులు దానిని పట్టుట బ్రదుకనిచ్చుట మిగుల తెలివిహీనమగు పని. తాము మంత్రులగుటవలన జాతీయాభివృద్ధికి తాము చేయగలుగునదేమియు లేదని యిదివరలో జెప్పుచుండినవారే యిప్పుడు తమ యభిప్రాయములను మార్చుకొనుటకు కారణము గానించదు. లోకలబ్ధులలో నెక్కువసానములు యేమియున్నది లభించినను, ఒక్కటే, స్వరాజ్యము కొరకు నిజమగు ప్రయత్నమునంతయు గ్రామములందే సలుపబడవలెను. కాబట్టి కాంగ్రెసువారు తమ కక్షినంతను నిర్మాణకార్యక్రమమునకే వినియోగింపవలెను.

నైమను కమిషనువారు తమ రిపోర్టువ్రాయుట కింకను ప్రారంభింపలేదు. ఈ సమయములో ప్రస్తుత సంస్కరణముల కింద నుద్యోగస్వీకారమునకు కాంగ్రెసువాదులే సంసిద్ధులయియున్నారని నైమను సభ్యులకు తెలియుచో, యింతకాలమునుండి ద్వంద్వప్రభుత్వమును ఖండించుచున్న కాంగ్రెసు చాల స్వవహనమిచ్చును. ప్రభుత్వమువారికి మరతులను విధించుటకు కాంగ్రెసున కింకను సమయము రానున్నది. ఆ సమయము వచ్చినమాదిటనే ఉద్యోగస్వీకారసమస్య విచారింపబడవలెను.

గాంధీమహాత్ముడు బొంబాయి చేరుట

భోజనపద్ధతిని మార్చి వేయుట

గాంధీమహాత్ముడు ఆంగ్లదేశమునందు 44 రోజులు నిరంతరసంచారము గావించినను ఆరోగ్యము చాలబాగుగానే యున్నది. నేడు 23 వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు బొంబాయి చేరెను. ఆంగ్లదేశసంచారము ప్రారంభమైనప్పటినుండియు మహాత్ముడు మేకపాలుగూడ త్రాగుట మానివేసెను. ఇప్పుడు పచ్చిగోధుమలను కాకములను అనగా కాయగూరలు ఆకుపూరలు మాత్రమే తినుచున్నాడు. ఈరీతిగా భోజనపద్ధతిని మార్చుట వలన ఆరోగ్యమున కెట్టిసప్తమును కలుగ లేదు. నేడుదయమున చాలమంది నాయకులను, ప్రతినిధులను బొంబాయిలో మహాత్ముని బసవెల్లి మహాత్ముని సందర్శించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయి మిల్లు సమ్మె

76 వేలమంది పనిలో చేరియున్నారు

బొంబాయి, మే 22:- బొంబాయి మిల్లులు సుమారు 84. అందులో 12 మిల్లులపట్టు మీలివనన్నియు కొద్దిగానో గొప్పగానో పనివాండ్లను గట్టి పనిచేయుచున్నవి. మొత్తము 76 వేలమంది పనిచేయుచున్నారు. నిన్నటికన్న నేడు 22 వేలమంది హెచ్చుగా పనిలోనికి కొత్తగా చేరిరి. కాని సమ్మెదారులను గ్రామాదులకు పంపివేయుటకై కార్యకసంఘ నాయకులు గట్టి ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకావోర్డు

గ్రామపునరుద్ధరణప్రచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాడేపల్లిగూడెం, మే 22:- తాడేపల్లిగూడెం తాలూకావోర్డువారి గ్రామపునరుద్ధరణప్రచారము సందర్భమున ఈ దిగువ పేర్కొనబడినవారు ఇప్పటికివచ్చి ఉపన్యాసము లిచ్చియుండిరి. ఈనెల 15 వ తేదీన నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సహకారోద్యమముగురించియు, గ్రామపంచాయితీలను గురించియు ఉపన్యసించిరి. 16 వ తేదీన మంగిపూడి పురుషోత్తమశర్మగారు ఆదర్శప్రాయాడు ఉపాధ్యాయుడు అను విషయమై ఉపన్యసించిరి. 16 వ తేదీన గరిమళ్ల సత్యనారాయణగారు చుద్యోహాని నిషేధమునుగురించియు 18 వ తేదీన పార్వతీ సత్యనారాయణగారు గృహపరిశ్రమగురించియు, రాజమహేంద్రవరం కళాశాలకుచేరిన మల్లాది నారాయణారాయణ శాస్త్రిగారు తెలుగుకవిత్వమును గురించియు 20 తేదీన భారతి నేతకసంఘపు సభ్యులగు వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు సహకారోద్యమము, గ్రామపు ఆర్థికవిషయములగురించియు 21 వ తేదీన కె. యల్. నరసింహగారు అప్రయియసి సహకారసంఘముల గురించియు ఉపన్యసించిరి. 20 వ తేదీన వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు, సత్యనారాయణగారు, తాలూకావోర్డు అధ్యక్షులగు కె. గంగరాజుగారు కొన్ని గ్రామములకు వెళ్లి అప్పటి గ్రామపంచాయితీలు చేయుచున్న పనిని చూచినవ్విరి. (తంతివార్త)

పిమ్మట శ్రీయుత చిదంబరభారతిగారు ఉపన్యసించుచు, తమిళనాడు కాంగ్రెసుకమిటీచే జూపబడిన ప్రస్తుతవిధానము రాబోవున్న కలలో ప్రజలచే నామోదించబడుచో, అందువలన స్వరాజ్యము మరింత యెక్కువదూరమునకే బోవుననియు, కాబట్టి మననాయకు లద్దానిని విడిచిపెట్టవలెననియు, నిర్మాణకార్యక్రమమునకే తమకక్షినంతను వినియోగింపవలెననియు నుడివిడి.

ఉద్యోగస్వీకారమునకు ప్రతికూలతీర్మానము పిమ్మట ఈ క్రిందితీర్మానము అధ్యక్షునిచే నుపపాదించబడి యేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను:-

“ప్రభుత్వమువారు నేషనలు డిమాండును సంతృప్తిపరుచుటకును, ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానముక్రింద మంత్రిపదవులను గాని, లేక యుద్యోగములనుగాని కాంగ్రెసువాదులు స్వీకరింపగూడదని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.” ఇంతటిలో సభ ముగిసెను.

బొంబాయి నైమను ఉపసంఘము

నివేదికయందు భిన్నాభిప్రాయములు

కేవలము ప్రజాహిత విరుద్ధమగు శిఫార్సులు

డా॥ అంభేద్కరుగారు కమిటీనియామకమును విమర్శించుట

బొంబాయి, మే 22:- బొంబాయి నైమను ఉపసంఘమువారు భిన్నాభిప్రాయములను జెల్పుచు నివేదికను ప్రకటింపిరని తెలియుచున్నది. నివేదికయందు మే 8 తేదీన సంతకములుజేయబడెను. గతవారము ఇంగ్లాండునకు పంపబడెను.

అధిక సంఖ్యాసభ్యుల అభిప్రాయములు

ఆగ్గురుసభ్యులు అధికసంఖ్యా నివేదికయందు సంతకములుజేసిరి. కాని అందులో రా. సా. బోంగరుశింస పటేలు, సర్దారు మజుందారు. మియాను మిరాను మహమ్మదు మగార్లు తమ భిన్నాభిప్రాయములనుచేర్చిరి. డా॥ అంభేద్కరుగారు, బొంబాయి శాసనసభలోని నిమ్నజాతుల ప్రతినిధి అల్పసంఖ్యా నివేదికను దాఖలుజేసిరి. తాను అధిక సంఖ్యాకులతో అంగీకరింపకపోవుటకు ముఖ్యముగా రాజకీయ సూత్రముల విషయమున భేదాభిప్రాయ ముండుటచేతనేగాని నిమ్నజాతుల హక్కుల గూర్చి మాత్రము గాదని డా॥ అంభేద్కరుగారు తమ నివేదికయందు చెప్పిరి.

అధిక సంఖ్యాసభ్యుల నివేదికయందు యీ ముఖ్యశిఫార్సులుగలవు:-

1. రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్య ముండరాదు. 2. శింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకించరాదు. 3. గవర్నరును పిట్లోయింగు పునరుద్ధరణ ప్రత్యేకాధికారము లుండవలెను. 4. లా. ఆర్డరులుతప్ప తక్కిన పరిపాలనశాఖలన్నియు మంత్రులపర మొనర్చుట. (రా. సా. డాంగరుశింస పటేలు, సర్దారు మజుందారుగార్లు లా. ఆర్డరులనుగూడ మంత్రుల కొప్పగించవలెనని కోరిరి. (5) ప్రధాన మంత్రి మరి ఆగ్గురుమంత్రులగుల మంత్రివర్గ ముండవలెను. (6) ప్టీలు కాన్సిలువంటి రెండవ శాసనసభ ప్రతిరాష్ట్రములోను ముండవలెను. (7) కొత్తశాసనసభయందు 140 మంది సభ్యులుండవలెను. (8) సాంఘిక నియోజకవర్గములే యుండవలెను. మహమ్మదీయుల ప్రాతినిధ్యము నూటికి 81 వరకు హెచ్చింపవలెను. నిమ్నజాతుల ప్రతినిధులు 10 మందియుండవలెను. (9) ఉద్యోగులుగాని ఉద్యోగేతరులుగాని ప్రభుత్వ నియమితసభ్యులు సభలోనుండరాదు. (10) నగరములందు ఎన్నికార్హత నిబంధనలు మార్చరాదు. గ్రామములందుమాత్రము అస్థి అర్హతనిర్ణయము సగమునకు (యా 18) మార్చవలెను.

డా॥ అంభేద్కరుగారి శిఫార్సులు

అంభేద్కరుగారు యీ నూచనలన్నింటిని వదిలెను యిట్లు నివేదించిరి:- (1) సరిహద్దురాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యముండవలెను. (2) శింధురాష్ట్రీయను ప్రత్యేకించరాదు. (3) గవర్నరుగారికి ప్రత్యేకాధికారము లుండరాదు. (4) లా. ఆర్డరులతోనూ అన్ని పరిపాలనశాఖలు మంత్రుల కొసంగవలెను. (5) రెండవ శాసనసభయుండరాదు (6) మంత్రులబోర్డును నం దుండునంతకాలము కోర్టులో ప్రాసిక్యూషను చేయరాదన నిబంధనతోలగించి, శాసనసభలు మంత్రుల విచారణజేయుట కధికార మొసంగవలెను. (7) అల్పసంఖ్యాసభ్యులకు తగు ప్రాతినిధ్యముండుటకై అందరికి ఒకేవిధమగు నిబంధనయుంచవలెను నిమ్నజాతులకు 15 స్థానము లుండవలెను. (8) మహమ్మదీయులకు కొన్నిస్థానములు ప్రత్యేకించియుంచి సమిప్తి నియోజకవర్గము లేర్పాటుచేయవలెను. మహమ్మదీయులకు నూటికి 25 స్థానములే ప్రత్యేకించవలెను. (9) యుక్తవయస్కుల మగవారందరికి ఒకటింగ హక్కుండవలెను.

డా॥ అంభేద్కరుగారు నైమను ఉపసంఘ నియామకమునుగూడ నిరశించిరి. అందు ఒకే అభిప్రాయముగలవారి నెక్కువమందిని నియమించుటచే, ఒక అల్పసంఖ్యాసంఘము వేరొకసంఘముతో కలసి అధికసంఖ్యావర్గనివేదికను తయారుజేయుటచే, అది రాష్ట్రీయంతటిపై అనుసరింపబడును. (అ. ప్రె. స్పెషలు.)

సార్వభౌముని ఆరోగ్యస్థానకనిధి

సిమ్లా, మే 22:- రాజప్రతినిధిచే సాపేక్షపడిన ఈ నిధికిరూ 27408-4-0 వసూలైనది. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమ ధర్మమహాసభ, బెజవాడ

మే 11, 12 తేదీలను బెజవాడలో గోమహాలనందు జరిగిన ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మసభను గురించి వా ఆభిప్రాయము లను నిజము వివరించుచున్నాను. మొదట ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమ ధర్మసభ అని పిలువబడినప్పుడు లేక జరిగినపుడు ఆ సభ ప్రత్యేకము క్రికిగాని ఒకకక్షకుగాని చెందినదిగాదనుట నిర్వివాదాంశము. బాల్యవివాహములు శ్రేయస్కరములై రజస్వలానంతర వివాహములు అనర్థకముకావచ్చును. లేదా బాల్యవివాహములే శ్రేయస్కరములయి రజస్వలానంతర వివాహములే శ్రేయస్కరము కావచ్చును. ఇట్టి వర్తనీయాలనుగల అంశములను గురించి చర్చించుటకుగాని, విమర్శించుటకుగాని, తీర్మానములు చేయుటకుగాని యిరుకక్షలవారికి స్థాన మియవలెనుగాని ప్రతికక్షలు మాటలాడకూడదు. ప్రతిపక్షము రీతియందు పాల్గొనరాదు అని బహిరంగముగ ప్రకటించిచెప్పి తీర్మానములు చేసిన ఏమి ప్రయోజనము.

ప్రతికక్షలను మాటలాడనీయని యీ సభను యిత అదావుడి ఏల యింతటి ఆర్జునులనులే? ఇట్టి దేశమునకు సంబంధించిన మహాసభను ఒకవర్తకి గృహముందు జరిపిన అందలి రహస్యమేమి? మరె యు యీ సభ వారు యీమధ్య కాశీలో జరిగిన అఖిలభారత వర్తయ బ్రాహ్మణ సమ్మేళనము వారి ననుసరించుచు ఆసభవారి తీర్మానములను యీసభవారే కేకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి. కాశీలో జరిగినసభ మాదా యీవిధముగా జరిగినా? అందరు అనుమాలులే మాట్లాడుకొని తీర్మానములు చేసికొనిరా? కాశీసభకు ఆంధ్రదేశము నుంచి వెళ్ళిన మల్లాడి రామకృష్ణచయలుగారు తమ పుస్తకాసములో కాశీ సభకు అనేకమంది ప్రతిఘటించుటకు వచ్చిరినియు, అట్టి ప్రతికక్షలను శాస్త్రవాదములచే ఓడించి తీర్మానించితిమనియు నెలవిచ్చిరారు. అట్టి విషయములో యీఆంధ్ర వర్ణాశ్రమసభవారు యిత భయముగ తీర్మానములు చేసికొనుట ఎందులకు—

అందరికి ఆహ్వానములుపంపి, ప్రతికక్షల నోడించిన సభ జయప్రదముగ నెంత బాగుండునో వేరుగ వ్రాయవలయువా? ప్రతికక్షలను మాటలాడనీయకుండుటచే విమర్శనలకు బహుస్థానమేర్పడినది. ఈసభలో పునఃసంపించినవారిలో బ్రహ్మశ్రీ, పుల్య ఉమామహేశ్వర శాస్త్రిగారు అనర్థకముగ, శ్రావ్యముగ, గంభీరముగ, విపులముగ, శాస్త్రసమ్మతముగ, రజస్వలానంతర వివాహముల ఖండించి బాల్యవివాహములు శ్రేయస్కరమని రుజువు చేసిరిగాని ప్రతికక్షలులేని యింతటి సారమైన పుస్తకాసము ఆరణ్యకోదనమే గదా!

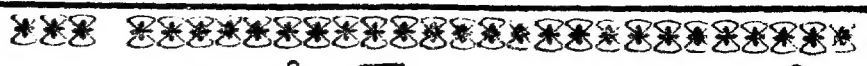
మరియు యీసభకు దయచేసిన పండితోత్తములు, అధ్యక్షులు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులలో ఖద్దరును ధరించిన వారొక్కరులేరు. ఖద్దరును ధరించుట విధిగదా. తనపత్ని చేసిన వస్త్రమునే భర్తధరించుట నిధియని యజుర్వేదమున ఖండితముగ చెప్పబడినది. ఈసభాతీర్మానములలో 18వ తీర్మానమున “వస్త్ర” తీర్మానమును యువకుల ప్రోద్బలముమీద బలవంతముగా అధ్యక్షులవారు చిత్తము వచ్చిన రీతిని సవరణచేసి తీర్మానించినారు. ఈరీతిగా సభవారు తమచిత్తానుసారముగ తీర్మానించుకొనిరిగాని ప్రతికక్షలకు స్థానమిచ్చిగాని చర్చించిగాని తీర్మానించలేదనుట సత్యము.

మల్లెల శ్రీరామమూర్తి

కృష్ణాజిల్లా గ్రామమున్నిపుల ప్రథమమహాజనసభ 1929 ఫిబ్రవరి 5-న తేది ఉదయం 7 గంటలకు విషయనిర్ధారణ సభయన్నా, సాయంత్రం 4 గంటలకు మహాజన సభయను బెజవాడలో కమ్యూనికేషన్ వసతిగృహముందు జరుపుటకేర్పాటుచేసియున్నాము. కావున సోదర గ్రామమున్నిపులందరును తప్పకవిచ్చేసి సభను జయప్రదముగా జరిపించుప్రార్థింతులు. అధ్యక్షుని నామము ముందుప్రకటించబడును.

చర్చించబడు విషయములు :—(1) కృష్ణామండల గ్రామమున్నిపులసంఘము నేర్పాటుచేసి కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనుట. (2) గ్రామమున్నిపులను సంబంధించిన యితర విషయములు.

కొడలి ఉమామహేశ్వర రావు
వెల్లంకి బ్రహ్మయ్య
బి. రామసింగు

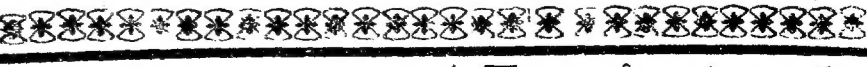
ఆంధ్ర వేపర్ మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ రాజమండ్రి

అనుమతి పొందిన మూలధనము రు. 10,00,000
వాటాయొక్కంటికి రూ 100 ల చొ॥
రూ 10,000 ల వాటాలుగ విభజింపబడినవి

వాటాలు యీ నెలఖరువరకు ప్రత్యేకముగ పూర్వపు కర్నాటిక్ వేపర్ మిల్సు లిమిటెడ్ వాటాదారులకు మాత్రమే సదరు కర్నాటిక్ వేపరు మిల్సులో వాటాల నిమిత్తము చెల్లించిన ప్రతి పది రూపాయలకు రు 4 లు కమీషనులు యివ్వబడును. అనగా కర్నాటిక్ వేపరు మిల్సులో రూ 100 లు చెల్లించిన వానికి ఆంధ్ర వేపరు మిల్సులో ఒకవాటా రూ 60 లకే యివ్వబడును. రూ 90 లు చెల్లించిన వానికి రూ 64 లు కున్న యీ ప్రకారము కమీషను యివ్వబడును. ఇప్పటికే చాలామంది వాటాలును కొనియున్నారు. కనుక మిగిలిన వాటాదారులు తక్షణమే వారియొక్క వాటాలనుగొని లాభము పొందుదురు గాక. సదరు మిల్సు నిమిత్తము ఇరువది మూడు లక్షరూపాయలు ఖర్చు అయియన్నవి. అదమునకు నాలుగులక్షల యిరువదివేలకు బహుచౌకగా వచ్చి యిన్నది. ఇతర సంగతు లన్నియు మీ కిదివరలో తెలిసియున్న వే గనుక విస్తరించి వ్రాయలేదు. వాటాలను కొననివారికి యీ కంపెనీతో యేమియు సంబంధ ముండదు. ఇతరు లనేకమంది వేలకొలది వాటాలు కావలయునని యాతురతో నున్నారు. కనుక సదరు మిల్సునుండి వచ్చులాభములను యితరులకు పోనీయక తక్షణము మీరువాటాలను కొనవలయును. మేముప్పుడే పని ప్రారంభించితిమి. నెలరోజులలో కాగితములు తయారుచేయ కలుగుదుము. సదరు మిల్సు చాలమట్టుకు తయారై సిద్ధముగ యున్నది. గనుక త్వరలోనే లాభములను యివ్వగలమని నమ్ముచున్నాను. ఇతరవివరములకు

మోతేపెడా అండుకో

మేనేటింగు యేజెంటు అన్నివాయుడు.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గంధకర్త—మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
సండుక్యాలికోబైండు ఛెడర్ పైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
జాబ్బు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.

మద్యపాన నిషేధము

కేంద్ర ప్రచార సంఘపు సమావేశము

ఉదకమండలము తంతివార్త

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 21:— మద్యపాన నిషేధప్రచారము సలుప విర్వహపబడిన కేంద్రసంఘపు కార్యనిర్వాహకవర్గము నిన్నుపధ్యాక్షము నెక్రికేరియటు కార్యాలయమున గొలియన్. ముత్యయ్య ముదలిగారి అధ్యక్షతన సమావేశ మయ్యెను. ఉపసభ్యులువారు తయారుచేసిన చిత్తుస్క్రీముపై చర్చజరిగెను. 20 సంవత్సరములలోపుగ మద్యపాననిషేధోద్యమము సంపూర్ణముగ కొనసాగుటకు అనుకూలమగు ప్రజాభిప్రాయము ఏర్పడునట్లు ప్రచారము సలుపుటకు ఈ స్క్రీమును ప్రధానోద్దేశముగ అంగీకరింపబడెను. ఈ స్క్రీమును పూర్తిగవివరించుచు ప్రభుత్వమువారు త్వరలో ఒక ఉత్తరువును ప్రకటించెదరని తెలియుచున్నది. మరియొక నెలదినములలోపుగ ఈ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు సమావేశమై జిల్లా సంఘసభ్యులను నియమించువిషయమై ఆలోచించెదరు. అప్పుడు ఈ స్క్రీమువిషయమై స్థానికసంఘములు మద్యపాన నిషేధ ప్రచార సంఘములు సాంఘికసేవా సంఘములయొక్క అభిప్రాయములు తెలిసికొనబడును. జిల్లా సంఘముల సభ్యులు మాడు సంవత్సరములు సభ్యులుగ నుండెదరు. 20 సంవత్సరములలోపుగ మద్యపాననిషేధోద్యమము సంపూర్ణముగ విజయముగాంచుటకు అధర్మముగ నుంచుకొని అందులకు ఆనుకూలమగు నూచనలను ప్రభుత్వమువారికి కేంద్రసంఘమువారి సహాయముండెదరు. కేంద్రప్రచారసంఘము నేర్పరుచు విషయమై కూడ రాబోవు కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశమున చర్చ జరుగును.

హైదరాబాదు రెసిడెంటుగారి విందు

హైదరాబాదు రెసిడెంటు సర్ విలియం బార్లనుగారు పారి సతి నిన్న రాత్రి గొప్ప విందుసగిరి. గోషను ప్రభుదంపతులు, జయపూరు మహారాజు, రాజకుమారదేశరాజు ఉరుగుగారు, గొలి. ఇ. మాయరుగారు, గొలి. సుబ్బారాయనుగారు వారి సతి, మరి అనేకమంది ప్రముఖులు ఈవిందునకు వచ్చియుండిరి.

బకింగుహాము కెనాలు బోట్లకు లైసెన్సు ఛార్జీలు

బకింగుహాము కెనాలునందలి బోట్లు ఇప్పుడు లైసెన్సు ఛార్జీల రెండవవాయిదా చెల్లింపవలసియున్నది. కెనాలునందు రిషేగపనులు జరుగుచుండుటచే ఈపనులు ముగిసినప్పటికి ఈ వాయిదా మొత్తం చెల్లింపవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులు ప్రకటించినట్లు తెలియుచున్నవి. (తంతివార్త)

భారత ఖడ్గరునిలయము, తణుకు

వై నిలయముయొక్క మహాజనసభ ఈ నెల 25 తేదిని తణుకు భారత ఖడ్గరునిలయములో సాయంత్రం 4 గంటలు మొదలు జరుగును. డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారువారి ఆఫీసునుంచి నిలయము నుగతపరిస్థితుల ననుసరించి ఏల డిస్సాల్వ్ చేయకూడ దనువిషయమునకు తగుసమాధాన మొసంగుటయును, ఎందుకును పనికిరాక నష్టము తెచ్చుచుండిన పడుకు పేక మరసామ్మను యితర నష్టమును మూలధనమునుండి తొలగించుట, ప్రస్తుత నిలయమును మంచిపద్ధతులమీద నడిపించుటకు యోచించుటయు ముఖ్య విషయములు.

కొన్వలీ గోపాలరావు,

కార్యదర్శి.

పూనావార్తలు

పూనా మే 21:— డక్కనునభ సాంవత్సరిక సమావేశము నిన్ను టిడినము జరిగెను. ఈసభకు కీ॥ శే॥ సర్ హార్మోరజి వాడియాగారు అధ్యక్షులుగనుండిరి. వారి స్థానమున రైటుహానర మిటల్ వి. యస్. శాస్త్రిగారు సభకు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

భారత సేవకసంఘపు అధ్యక్షులగు జి. కె. దేవధారుగారు బాంకింగు విచారణసంఘసభ్యులుగను వ్యవసాయ పరిశోధనసంఘ సభ్యులుగను నియమింపబడెదరని తెలియుచున్నది.

(అ. ప్రె.)

అఖిల భారత సంస్థాన ప్రజలసభ

మే 25, 26, తారీఖులను బొంబాయిలో చింతామణిగారి యధ్యక్షతన సమావేశమగును

మొదట రామచంద్రరావుగారి ప్రకటన

ఉదకమండలము, మే 20— భారత సంస్థాన ప్రజల సభాధ్యక్షుడగు శ్రీయుత మొదట రామచంద్రరావు పంతులుగారి క్రింది ప్రకటనమును గావించుచున్నారు. అఖిల భారత సంస్థాన ప్రజల మహాసభ మే 25, 26 తారీఖులను బొంబాయిలో నామిత్రుడును లీ డరు పత్రికాధిపతియు నగు చింతామణిగారి యధ్యక్షతన సమావేశమగును. బట్టరుకమిటీనివేదిక, యొక సంస్థాన ప్రజలకు సంబంధించిన అనేక ముఖ్యవిషయములు ఈసభలో చర్చకువచ్చును. ఈ చర్చలలో పాల్గొనుటకు అన్ని సంస్థానములనుండి ప్రతినిధులువత్తురని నేను కోరుచున్నాను. ప్రవాంధ్రములో సభను జయప్రదముగా జరిపిన దక్షిణ భారత సంస్థాన ప్రజలను, పంజాబు లీహారు, ఒరిస్సాలలోని సంస్థాన ప్రజలను, మధ్య ఇండియా రాజపుత్రస్థానము, దక్షిణ మహారాష్ట్రమునందలి సంస్థాన ప్రజలను అధిక సంఖ్యాకులుగా వత్తురు గాకయని కోరుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి సంస్థానాధీశ్వరులను కలసికొనును బొంబాయి, మే 21:— ఇండియన్ డెయిలీ మెయిల్ పత్రికలో బట్టరుకంపు నివేదికను విమర్శించుచు రాజప్రతినిధి ఆంగ్ల వేదమునకు వెళ్లుటకుముందు పూనాలో సంస్థానాధీశకులను కలసికొనునని మొదట రామచంద్రరావు పంతులుగాను చెప్పుచున్నాను.

శ్రీ బ్రహ్మపురిశ్వరస్వామి దేవాలయము

కంజాపూరుజిల్లా, నన్నిలంతాలూకా, పోలగుడి గ్రామములో నున్నవై దేవాలయముయొక్క కుంభాభిషేకోత్సవము 20-6-29 తేదిన జరుగుననియు అందుకు ద్రవ్యసహాయము ఉదారపంతులగు హిందువులందరు నొసగవలెననియు, పదరు ఉత్సవమున కందరు హాజరుగావలెననియు పదరు దేవాలయ ధర్మకర్తల తరపున శ్రీయుత పి. ఎస్. రామకృష్ణనుగారు మైలాపూరు నుండి యొక విన్నపమును ప్రకటించుచున్నారు.

దాసునతి చాల జబ్బుగానుండుట

కలకత్తా, మే 21:— కీర్తి కేఫులగు చిత్తరంజనదాసుగారి ధర్మపత్ని బసంతీదేవిగారు భవానీపూరులో తన స్వగృహమునందు చాల ఖాయిలాగా నున్నారు.

90%

ప్రతి వత్సరము

PRUDENTIAL

యొక్క లాభమంతయును పాలసీ దార్లకే

పంచి పెట్టబడుచున్నది.

❀

1928 సం॥ రం॥ లో

ఫండ్స్ 13,20,41,040 అభివృద్ధి కాబడెను.

మొత్తం ఫండ్స్

రు 292,00,00,000!! మించినవి.

ఇండియాలో ధరావత్తు చేయబడిన మొత్తం

రు. 8,00,00,000!!!

❀

మీ జీవితమును యిప్పుడే భీమా యొనర్చి

లాభమును పొందుడు.

THE PRUDENTIAL ASSC. CO. LD.

CLIVE BUILDINGS, CALCUTTA.

బ్రిటిష్ ఎంపైర్ లో కెల్ల గొప్ప

ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ,

పూర్తి వివరములకు,

The Prudential Assurance Co., Ltd.,

Gillanders Arbuthnot & Co.

P. B. No. 261, MADRAS.

ప్రథమ ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ మహాసభ, బెజవాడ

(అధ్యక్షోపన్యాసము నిన్నటి తరువాయి)

బలాత్కారశాసన—రాజదండవిధులు

పూర్వకాలములయం చెప్పుదును రాజులు మతవిషయములయం దీదేశమున జోక్యము కలుగజేసికొనియుండ లేదు. ధర్మబుద్ధులు రాజ్యముల పరిపాలించిరి. వైదికమార్గమునువిడిచి రాజాజ్ఞ ధర్మమని కాపించిన వేసునికథ మన కంఠమును విడిచితిమి. ఆంగ్ల దేశమున మతాధికారమును ద్రోసిబుచ్చిన పరిశ్రమ మన మెఱుగుదుము. అయినను మతప్రాబల్యమింకను ఊడింపలేదు. పార్లమెంటులో ప్రభువులసభలో మతాధికారులుకూడ గలరు. అదేశములో పార్లమెంటు ఆకారమున సాంఘిక నూత్రముల మార్పు వచ్చును. సంఘమునకును, మతమునకును వచ్చుట సంబంధములేదు. అయినను మొనమొన్న సామాన్య ప్రార్థనాపుస్తకమునుగూర్చి జరిగిన యాందోళమును మనము వినియోగమున్నాము. మనసారుగున గాంధారదేశరాజు విరోపాయాత్రనుండి వచ్చినపిదప తగు మాత్రపంపు-రణముల కాపించిన టెంటునే ప్రజలయందమిత డోళము జనించినది. రాజపదధర్మమని జేసినది. హిందువులు సాత్వికులు అహింసాపరులని యిప్పుడువచ్చినరీతిని సంరంభములు చేయరాదు. మతవిషయమున బుట్టిన నగ్నిజ్వాలలు నార్పుట కేటీరిని శక్తిచాలదు. దేశ మాందోళనరహితమని యాత్మగింపరాదు. స్త్రీ జనములో కొంద టామోడించినయే మఱివకూడదు. పాశ్చాత్యవిద్యావాసనగల స్త్రీజనమే దూరమాలోచింపక దుమకుడున్నట్లు కానవచ్చుచున్నది. భారతధర్మమును ఊహించుకొని స్త్రీలు పురుషులను కోట్లు గలరు. రాజసభలకొకటివారే దేశముయొక్క మతాచారములను దిద్ద సమర్థులమని తలపరాదు. అట్టియధికారము వారల కెందునుండియురాలేదు. మహమ్మదీయు లేక గ్రీకులుగా నీశాసనమును మతవిరుద్ధముగా ప్రతిఘటించి యున్నారు. వారి ప్రాజదువులకు విరుద్ధమైన శాసనమే దియు వారలంగీకరింపరు. పూర్వకాలమున బ్రాహ్మణులకు రాజదండములేదు. అట్లని నిరంకుశులుగారు—ధర్మమెఱింగినవారికి మనస్తాపమేదండనము. విద్యత్పరివృత్తులో తగినప్రాయశ్చిత్తములు విధింపబడుచుండెను. ఆంగ్ల చక్రవర్తులుకూడ జాతిమతధర్మములు యధానూపముగ బరిపాలితులమని యానకు లిచ్చియుండిరి. కాన ప్రతిపాదకుల యాధర్మ్యమునకు మేరలేదు. మదరాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులనే యధిక్షేపించి ధిక్కరించినారు డెన్నరాప్రము. అందున ఆంధ్రదేశము వేదపాఠమున బ్రసక్తికెక్కినది. ఇప్పుటవలె ధర్మమువరణమింత సామాన్యముగా నితర స్థలములయందు కానరాదు.

“లోకేధర్మిన్తం ప్రకాశపసర్పంతి, ధర్మోపాపపవనదతి” అని శ్రుతిబల్కుచున్నది. ఇందుకు తార్కాణముగా నహింసాధర్మము నూనూ నాశ్రయించినందుచునగదా గాంధీమహాత్ముని లోకమర్పించుచున్నది. వారిసిద్ధాంతములన్నియు కాస్త్రునిహితములు కాకపోయినను వర్ణాశ్రమధర్మమునవలెనని వారియాశయము ప్రశంసార్హమైయున్నది. రాజసభలలో బ్రాహ్మణులెందరుగలరు. మదరాసునందు అసంఖ్యాకులు సామ్రాజ్యసభయందు అధికులులేరు. వారిలో ధర్మానుష్ఠానపరు లెందరో చెబియదు. వేదవేదాంగ స్మృతిపురాణేతిహాస నిరతులెందరో తెలియరాదు. కానమువలయువారికి యెచ్చిక స్వాతంత్ర్యమిచ్చి వలదనువారల నిర్బంధింకుండుటయే రాజనీతిధర్మము. అట్లుకాక అందఱు నవలంబింపవలయుననునది కల్లోలకారణమైనది. కాననోల్లంఘనమున తలదండ్రులు శిక్షింపబడినను పిల్లలగతియేమి? అట్టివారికి అనుకూలవరదహాప్రాప్తి కలుగునా? అందుకు తరవాదు లేవ్వదు? ఈవిషయముల బాగుగ యోచింపవలెను. ఆవేశభరితులై వేగపడరాదు. బహుప్రాచీనయుగ కాలములయందెట్లున్నను—వేటువిధముగ నున్నదనుకొంటయు నసంగతమే—ననాతన శిష్టాచారము నొక్క పెట్టున బలాత్కారముగ ద్రంపయిత్వింపరాదు. డాక్టరుబాలీ యనునొక గొప్పజర్మనీ విద్వాంసుడు తన హిందూలాయను పుస్తకమున నీవిషయమును చర్చించుచు నీక్రిందవిధమున వ్రాసెను. (చూ. పుట 127) “వర్తమానకాలమందు బాల్యవివాహములు బ్రాహ్మణ మతావలంబులకు సాధారణాచారమైయున్నది. ఇది మహమ్మదీయులవైఖాడ నెగబ్రాకినది.” అని జనాభాలోనుంచి పెక్కుసంఖ్యలనిచ్చినాడు. మదరాసురాజధానిలో నూటికి 72-81 వంతున బాల్యవివాహములదనారించుచున్నారనియు గర్భాధానము ఋతుమతయైన కొ

న్నిదినుములలోనే జరుపబడుచున్నదనియు వ్రాసిరి. రజస్వలకు పూర్వము వివాహము నియతమనియున్న కొవివాహము సర్వస్వప్రతి సామాన్యమనియు కొన్నిస్వస్థులయందు వయోనిర్ణయము కూడ చేయబడియున్నదనియు సతిధిసత్కారములయందు కుమారీ కువాసిని భేదము పరిగణింపబడినవనియు సువాసినియనగా వివాహమునవిదప రజస్వలయగువరకు తండ్రియింట నుండు బాలికయనియుకూడ వ్రాసినారు. బాల్యవివాహములు కొంద అనుకొనునట్లు మహమ్మదీయదండమాత్రలనల చెచ్చిపెట్టబడినవి కావు.

ఉపసంహారము

కాబట్టిసోదరురాలా! మతమును ధర్మమును ద్వేషింపకుడు. అట్టిద్వేష మనర్థదాయకము, ఇహపరవిమారము. పైనుదహరింపబడిన ప్రపంచస్థితులను బాగుగపరిశీలింపుము. ఆర్యమతమునందలి యుత్సాహప్రాయము గౌరవము మఱిదేనియందు లేదనినది సాహసముకాదు. ఇప్పటి చీనా, జపాను నాగరికతయు విరోపా నాగరికతయు భారతదేశమునుండియే యాయాదేశముల వ్యాపించి సంస్థితిగని విజృంభించిన దని కాస్త్రుష్టా లాపియున్నారు. ఆర్యధర్మము పూర్వకాలములందు విస్తృతరేఖియాలగును అచ్చటినుండి గ్రీకుయననదేశములకును నట్లుపై విరోపాయందును వ్యాపించినది. పాశ్చాత్యకాస్త్రులకు భారతభూమి తల్లి, విశ్వధర్మములకు కల్పనల్లి, నాగరికతకు పుట్టినిల్లు. ఇట్టి తేజః పుంజోన్నేవము భారతధర్మదీప్తిగాని వేటొంతుకాదు. మూలమును వెదకి గనుగొనుడు. కాశాపుష్పములను జూచి ధ్రుమింపకుడు. మూలమును ధృఢములముగ నున్నపుడే కాశాపుష్ప సౌందర్యము ఇంతవరకు నాదరించి సావధానమనసులై వినినందులకు కృతజ్ఞుడను. వేదవిద్యను పోషించుచు స్వధర్మమును విస్తరింపజేసి యాక్షిభావమును దినదినప్రవర్ధమానముగా దేజరిల్లజేయు నుదారహృదయుల కెల్లఱకు నమితవందనము లర్పించు

చున్నాడను. బ్రాహ్మణధర్మము శిథిలమైపోవుచున్నది యనిగాని దానిలగ్గులకత్తి యొక్క-మృశిని ముట్టడించి జయించుట సాధ్యమనిగాని యోచించు నితరులయొడ మనకట్టిద్వేషముగాని యహంకారముగాని లేదు. అట్టి సాహసములు పాపపూరితములు సర్వదా అనర్థదాయకము లని మాత్రము వారింపవలసియున్నది.

కమలాక్రి

(విచిత్రకథ)

గంధకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాలేజి ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ రాయనం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి.

సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువునంధ్యులు, పిల్లల యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణశీలములు నందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

ఆంధ్రవప్రికాకార్యాలయము.
7, తంటుకెట్టి 52 మదరాసు.

మోహినితైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాటుటకు యోగ్యమైనది.
అమ్మతాంబనం డిపో, బొంబాయి-మదరాసు

"Charm"

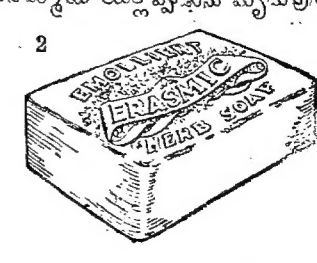
ఈనబ్బును వాడకున్నచో సహజసౌందర్యముగల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడుచున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యవతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీలు సౌందర్యమునకు ముద్దు లొలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

Let ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును మృదుత్వమును స్వేచ్ఛ తనుగూడ యెల్లప్పుడును కలిగించును. అతిమనోహర

ERASMIC HERB SOAP

మైన ఈనబ్బునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంగ్రములను శుభిఘచుటయేగాక చర్మములోని టిన్యూలకు పుష్టినిగూడ కలిగించును. యవ్వన సహజముగ సౌకుమర్యము పోకుండనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వమును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలన చర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను సుందరముగను యుండును.

Made in England by the Manufacturers of the famous Erasmic Toilet Specialties

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయమున దొరకుగ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాపరిషత్ ప్రథమపు స్థకము— రామానంద
శర్మగారు 0-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ
రావు గారు. 0-8-0
కారదాంబ, (శ్రీధర్మబోధిని)నాటకము—టి. శ్రీనివా
స రాఘవాచార్యులుగారు. 0-4-0
శక్తికామిని (నిఘంటువు)—శిరోధూషణము, వేంకటరంగాచా
ర్యులుగారు. చాలఉపయోగకరము. జేబులోనియుండును. 1-4-0
అల్పశ్రద్ధమము—మొదటి అయిదు అంధ్రమహాజనసభల ఆధ్య
క్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0
ఆరాధనవిధి—ముదిగొండ శాగలింకా శ్రీగారు 0-4 0
ఆత్మజ్ఞానాసంఘము—పొరనంది జగన్నాథస్వామిగా
రు. శీరమ విడిచినతరువాత ఆత్మజ్ఞానినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0
సత్యవత్సవాభ్యాసము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశా
స్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసములరసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పన
ములతో నిండియున్నది. 1-0-0
గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్ట
మంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4
తిలక మహాకీర్తనానిశితము, సంపూర్ణోపన్యాసము
లు—మానికొండ సత్యభారతాయణశాస్త్రిగారు. డిస్క 420
పుటలు. 2-4-0
తత్వమంద్రికా (ప్రథమభాగము)—సన్నిధానము మా
త్యవాచార్యులుశాస్త్రిగారు. 1-0-0
సంకీర్త కీమంతకమణి. 0-8-0
ముహూర్త జేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము
—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్య
ముగ జరువలసినది. పెద్దరైటుకాగితము. పుటలు 214 క్యా
లిగ్రాఫ్ లిండు. (కొన్నిప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0
అంధ్రశిల్పచిత్రామణి (సటికము) —పొరనంది రామ
శాస్త్రిగారు 0-12-0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,

నెం 7, తంబుచెట్టిపేథి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

Please Assess 10 only.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!

ఆంధ్రగ్రంథమాల 10-వ గ్రంథము వెలువడినది

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మనిస్వీయచరిత్రము.)

ప్రథమ సంపుటము

క్రొన్ సైజు, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈగ్రంథమునకు

వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ

శాస్త్రిగారు తెనిగించినది

వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

నెం. 7, తంబుచెట్టిపేథి మదరాసు,

అమృతాంజనం డిపో

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా

	రూ॥
1. తీర్థరసాయనము మాత్రలు అత్యుత్తమునకు	1-4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-4
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-8	1-4
4. అమృతాంజనము సీసా 1-8	1-4
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-8	0-10
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0-4
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0-0
8. తేలామందు, తేలకాటుకు సీసా 1-8	0-8
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-2
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-8	0-4
12. పగుళ్లకు తైలము, శీతపగుళ్లకు	0-8
13. పేలకు మందు సీసా 1-8	0-4
14. చందన అత్తరు 1 బొమ్మ	2-0
15. కుమ్మరు తైలము, డబ్బి 1-8	0-0
16. దంతచూర్ణము, పండ్లుతోముటుకు	0-0
17. గుళిబోధిమాత్రలు	1-0
18. గుళిబోధి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. శోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు మానె సీసా 1-8	0-8
22. గ్రహబోధిమాత్రలు డబ్బి 1-8	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. కుసుమారిమాత్రలు, కుసుమస్వాగతము	1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-8	1-10
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-8	0-8
28. మందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-8	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటిస్వాగతము	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంక ముచ్చ పువ్వు 1-8	8-0
33. వచ్చక రూపం కు 1-8	8-0
34. కస్తూరి	8-8
35. బాన్సు కు 1-8	3-0

అమృతాంజనం డిపో

బొంబయి — మదరాసు

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు
రూ. ౭. ౫. ౦ మొదలగు సకల్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సి బజారులో నుండు
న. బి. ల్లి గౌరీశంకరవర్మ లండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. ఆంగ్లేజి
భాషా సకల్యములు లేవారు మా ఏజంట్లు వ్రాసి వ్రతకలు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

వివరము	ఉస్కానియా	కలహా
వివరము	28-8-0	24-0-0
అరమాసములకు	14-4-0	12-0-0
మాడుమాసములకు	7-7-0	6-4-0
మాసమునకు	2-9-0	2-2-0
అంధ్రపత్రిక సంవత్సరమునకు ఉస్కానియా	4-12-0	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0
వార్షిక	1-4-0	సాతసంచికలు సందిక్ 1-8	1-0-0

సంచికల సంపుటకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రింగల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకలాది
విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

వివరము	ఉస్కానియా	కలహా
సంవత్సరమునకు	2-0	6-0-0
అరసంవత్సరమునకు	8-9-0	8-0-0
వార్షిక	0-12-0	4-10-0

వివరములు కావలగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాలిఫోర్నియా విశ్రాంతిమునకు సిద్ధ
మైనవి. ఇవి క్యాలిఫోర్నియా సంపుటము (రెండవభాగములు) నెల రూ. 6-0-0. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి పేథి, మదరాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ లండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సిబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

బసవపురాణము

కాలిక్ ఖైండు ధర రూ. 1-8 రూ. 2-8-0.

గ్రంథకర్త:— పాల్కురికి సోమనాథకవి.

పరిష్కర్త: బ్ర. శ్రీ. వేలూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు

పరిశీలించిన శతాబ్దమున వెలసిన శైవమత

ప్రతిపాదకముగు ద్వైపదకావ్యము. ఇందు శైవమత
ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్పూర్వము, తత్పూ
కాలీనులగు శివభక్తులయు చరిత్రములను నరస
ముగను, పాతకులు మనసుకరగి తన్మయు లగు
గను కవి వర్ణించినాడు. గ్రంథమున మధురమధుర
ములగు జానుదెనుగునలుకుల జాలువార్చి రచన
మున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము భిన్న భిన్న
రాష్ట్రములకు జేరిన పెక్కుతాళవ్రతమాతృకల
తో నరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. పాఠాంతరము
లు సూచింపబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అమూ
ల్యముగు పీఠిక (129 పు.) యిందుగలదు. ఆకాలపు
టపూర్వ సారస్వతచారిత్రక విశేషముల లెక్కకు
మిక్కిలిగనందు పరిష్కర్త యేర్పిగూర్చినారు. అగు
నిక కవికుమారుల కిది యత్యంతోపకారకము.

భాస్కరయ్యలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక"

7, తంబుచెట్టిపేథి, మదరాసు.